WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

26 ЛІСТАПАДА 2009 г.
ЧАЦВЕР
№ 224
(26582)

Кошт 600 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

Прамая лінія

Якім будзе адрас дапамогі?

Новыя ўмовы атрымання адраснай сацыяльнай дапамогі, падтрымка інвалідаў, а таксама ўсе «пенсійныя пытанні» — гэта стане тэмай «прамой лініі» газеты «Звязда» з удзелам **намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Валянціны Вікенцьеўны КАРАЛЁВАЙ**. Такім чынам, увага! Паводле папярэдняй дамоўленасці, наша «прамая лінія» пройдзе **8 снежня з 11 да 12 гадзін** па рэдакцыйных тэлефонах: **(8 017) 292 38 21 і 292 38 92**. Папярэднія пытанні прымаюцца па нумары **287 17 57**.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ДАЎ ІНТЭРВ'Ю ІТАЛЬЯНСКАЙ ГАЗЕЦЕ «ЛА СТАМПА»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ўчора даў інтэрв'ю італьянскай газеце «Ла Стампа».

«Ла Стампа» — адна з вядучых нацыянальных газет Італіі з тыражом 300 тыс. экзэмпляраў. Яна ўваходзіць у пяцёрку найбольш масавых штодзённых выданняў. Рэдакцыя «Ла Стампы» знаходзіцца ў Турыне, акцыі выдання належаць прамысловай групе «Фіат». Газета не мае выразнага палітычнага ўхілу, але лічыцца ліберальнай. Аляксандра Лукашэнку інтэрв'юіруе карэспандэнт Эмануэле Навацыо. За апошнія 10 гадоў апублікаваны яго інтэрв'ю з прэзідэнтамі ЗША, Польшчы, Літвы, прэм'ер-міністрамі Ізраіля, Турцыі, федэральным канцлерам Германіі Ангелай Меркель і іншымі палітыкамі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Нурсултан Назарбаеў прыбыў у Мінск

Самалёт Прэзідэнта Казахстана Нурсултана Назарбаева зрабіў пасадку ў Нацыянальным аэрапорце Мінск, перадае карэспандэнт БЕЛТА. Нурсултан Назарбаеў будзе знаходзіцца ў Беларусі з афіцыйным візітам 25—26 лістапада. У ходзе сустрэч і перагавораў у Мінску плануецца абмеркаваць пытанні беларуска-казахстанскага ўзаемадзеяння ў розных сферах. Акрамя таго, 27 лістапада Нурсултан Назарбаеў прыме ўдзел у пасяджэнні Міждзяржаўнага савета ЕўрАзЭС. Чакаецца, што ў чацвер, 26 лістапада, у Мінск прыбудуць прэзідэнты Таджыкістана, Кыргызстана, Арменіі, а ў пятніцу, 27 лістапада — Расійскай Федэрацыі.

УРАЎНІЛАЎКІ Ў АПЛАЦЕ ПРАЦЫ ПЕДАГОГАЎ БЫЦЬ НЕ ПАВІННА

Створаная ў нашай краіне сістэма матэрыяльнага стымулявання працы педагогаў дазваляе годна зарабляць тым з настаўнікаў, хто пастаянна імкнецца да ўдасканалення свайго педагагічнага майстэрства. Такую думку выказаў у гутарцы з журналістамі міністр адукацыі нашай краіны Аляксандр Радзькоў, які ўдзельнічаў у VI пленуме Цэнтральнага камітэта Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі.

На сённяшні памер сярэдняга заробку настаўнікаў складае па краіне 801 тысячу рублёў. «У будучыні якасная і выніковая работа павінна стаць галоўным аргументам для павышэння заробкаў педагогам, — падкрэсліў міністр. — Чалавек павінен прывучыць сябе да думкі, што чым лепш ён працуе, чым лепшыя ў яго вынікі працы, тым больш ён будзе зарабляць». Міністр паведаміў, што ў Беларусі ёсць прафесары, якія атрымліваюць па 6-7 мільёнаў рублёў: яны укараняюць свае навуковыя распрацоўкі, робяць рэальны ўнёсак у эканоміку, навуку і развіццё высокіх тэхналогій.

Аляксандр Радзькоў паведаміў, што ў Міністэрстве адукацыі зараз разглядаецца магчымасць увядзення ў дзіцячых садках стаўкі настаўніка, паколькі дашкольны ўзрост — гэта ўзрост, калі дзіця атрымлівае большую палову той інфармацыі, якую чалавек атрымлівае на працягу ўсяго жыцця. Таму і працаваць у дашкольных установах павінны спецыялісты самай вышэйшай кваліфікацыі. Разглядаецца таксама і прапанова па ўвядзенні даплат работнікам дашкольных устаноў за катэгорыі — гэта дазволіла б лепшым з выхавальнікаў атрымліваць і большыя заробкі. Не сакрэт, што самымі сацыяльна неабароненымі на сёння застаюцца работнікі дзіцячых дашкольных устаноў, нават пасля павелічэння ім на 5 працэнтаў заробкаў у пачатку гэтага года. Да таго ж, у адпаведнасці з новым працоўным заканадаўствам, гэтай катэгорыі педагагічных работнікаў былі скарочаныя іх працоўныя водпускі. Раней падоўжаны водпуск быў фактычна адзіным сацыяльным стымулам для «дашкольнікаў», таму за апошні год адбыўся значны адток спецыялістаў з дашкольных устаноў. «Наш галіновы прафсаюз і міністэрства неаднаразова звярталіся ва ўрад, каб вярнуць работнікам дашкольных устаноў ранейшую працягласць працоўных водпускаў. Аднак пакуль усё застаецца па-ранейшаму», — дадаў міністр.

Надзея НІКАЛАЕВА.

«МЫ — ДВАЙНЯТЫ З МІХАЛОВА!»

Сталічны дзіцячы садок № 119 — цяпер сапраўдны цэнтр увагі. Па-першае, ён самы малады з дашкольных устаноў краіны, не прайшло яшчэ і месяца з дня яго адкрыцця. Па-другое, у ім адразу запраўкаваны камп'ютарны кабінет і басейн, процьма самых сучасных «наваротаў» для адпачынку і развіцця дзетак. Але самае незвычайнае, што сярод першых выхаванцаў «Жамчужынкі» — такую назву атрымаў садок у мікраёне Міхайлава-1 — ажно дзесяць пар двайнят. Амаль кожная дзіцячая група мае гэткіх брацікаў ці сястрычак. Нягледзячы на тое, што чатыры сям'і ўчора сваіх гадаванцаў-блізнят у садок не павялі (наогул, у халодны час сабраць усіх разам наўрад ці магчыма), агульны партрэт гэтых чароўных навасёлаў «Жамчужынкі» вырашылі не адкладваць на потым.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА НЕ ЗНІКЛА, ЯГО ТОЛЬКІ ПЕРАСТАЛІ МАЛЯВАЦЬ

Вялікае Княства Літоўскае — загадкавая краіна, у якой мірна суіснавалі розныя народы, мовы, культуры і рэлігіі, дзе задоўга да філасофіі правоў чалавека XVII ст. і федэрацый, пабудаваных паводле не прынцыпаў, была створана шматнацыянальная імперыя, якая стала прытулкам для ўсіх прыгнечаных з розных краін. Пра ВКЛ кажуць, што яно прыйшло на свет як заўчасна народжанае дзіця і свой патэнцыял выпраменьвала нібыта насуперак натуральнай плыні развіцця кантынентаў, якая заўсёды накіроўвалася з захаду. Фармацыя, што існавала тады, і сёння працягвае ўражваць як цывілізацыйная і культурная з'ява Еўропы. Даследаванні гісторыі ВКЛ не прыпыняюцца, і цяпер пабачыла свет яшчэ адна новая ўнікальная праца «Кніга Вялікага Княства Літоўскага», прэзентацыя якой адбылася ў Акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы.

Унікальнасць гэтага выдання не толькі і не столькі ў выдатнай паліграфіі, гэта, бадай, першая спроба зірнуць на спадчыну Вялікага Княства як на супольны набытак розных народаў. Яна напісана навукоўцамі, гісторыкамі трох краін — Польшчы, Літвы і Беларусі, выдадзена на трох мовах і складаецца з эсэісцкіх тэкстаў. У ёй няма адзінага погляду на гісторыю і ролю Вялікага Княства, там выкладзены розныя пазіцыі вучоных. Напрыклад, выказана думка, што многія з культурных набыткаў сучасных краін патрабуюць праверкі на прадмет вялікалітоўскіх каранёў, і гэта можна распачаць на радаводах насельнікаў. Што, напрыклад, многія сучасныя палітычныя тэхналогіі былі распрацаваны паміж Беластокам і Мінскам, Вільняй і Брэстам-Літоўскім.

СТАР. 2

«САЦРАБОТНІКІ» «АТАКУЮЦЬ» СТАРЫХ...

Сёлета за дзесяць месяцаў толькі ў сталіцы краіны было зафіксавана 25 злачынстваў, калі пад выглядам працаўнікоў розных службаў злодзеі заходзілі ў жыллё да пенсіянераў і ўчынялі крадзяжы.

Ахвярамі падобных злачынстваў сталі людзі, якім у асноўным за 70 гадоў. Менавіта карыстаючыся залішняй даверлівасцю і наіўнасцю старых, прайдзісветы і «жыруюць». Між іншым, у гэтым годзе для таго, каб пранікнуць у жыллё да пенсіянераў, злачынцы ў 17 выпадках называліся работнікамі сацыяльных службаў, на чатыры разы — працаўнікамі Мінгаза і ЖЭС. Для хітруноў, якія знаходзіліся ў чужой кватэры, не складала вялікай цяжкасці пад рознымі выдуманымі прычынамі адцягнуць увагу гаспадароў, каб у момант скрасці грошы. Найбольшая ж колькасць падобных злачынстваў зарэгістраваная ў Першамайскім, Заводскім, Савецкім і Фрунзенскім раёнах сталіцы. Супрацоўнікі міліцыі не адзін раз выкрывалі арганізаваныя групы, якія спецыялізуюцца на злачынствах у дачыненні да пенсіянераў. Прычым, у большасці выпадкаў фігуравалі не мінскія жанчыны цыганскай нацыянальнасці.

Ігар ГРЫШЫН.

КАРУПЦЫЯ — ГЭТА ПОЛЕ, ЯКОЕ АРАЦЬ І АРАЦЬ...

Карэспандэнт «Звязды» гутарыць з начальнікам упраўлення па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю Генеральнай пракуратуры А.І. РАКЕВІЧАМ

— Аляксандр Іванавіч, як вядома, міжнародная арганізацыя Transparency International днямі апублікавала сусветны рэйтынг аб стане карупцыі. Беларусь заняла ў ім 139-е месца са 180 магчымых. Ведаеце, не вельмі аптымістычны паказчык. Звесткі Transparency International даюць нагоду сумнявацца ў эфектыўнасці мэтанакіраванай барацьбы ў нашай краіне з гэтым злом. Акрамя таго, вынікі апытання ў жорсткім тоне пракаментавала дырэктар «Transparency International Расія» Алена Панфілава. Па яе словах, практычна ўсе краіны пераходнай дэмакратыі сёлета прадэманстравалі рух у бок палепшання сітуацыі. «Рэзка «звалілася» толькі Расія і Беларусь. Вы згодныя з такім каментарыем і месцам нашай краіны ў рэйтынгу?

— Не. І вось чаму. Пры ўсёй павазе да гэтай міжнароднай арганізацыі варта нагадаць наступнае: мы лічым некарэктнымі высновы па Беларусі Transparency International. Нагадаю, яна штогод вылічвае так званы індэкс успрымання карупцыі ў большасці краін свету. Гэта зводны рэйтынг, заснаваны на выніках апытанняў і даследаванняў, якія праводзяцца з удзелам розных міжнародных арганізацый. Яны збіраюць і меркаванні мясцовых прадпрымальнікаў, аналітыкаў аб ступені распаўсюджанасці карупцыі ў іх краіне.

Відаць, збіраюць самае рознае і часам супярэчлівае. Таму можна сур'ёзна паспрачацца з экспертамі Transparency International наконт аб'ектыўнасці іх даследавання. Раней мы былі на 152-м месцы. Гэта пазіцыя тады нас моцна абурыла і мы напісалі ў гэту арганізацыю ліст, у якім выклалі свае аргументы наконт ацэнкі стану карупцыі ў Беларусі. У выніку наша краіна перамясцілася на 139-е месца. Бадай, цікавы сам факт: у рэйтынгу мы пасля Ўкраіны (146-ы), але ён нас не задавальняе, бо не адпавядае рэчаіснасці. Цяжка пагадзіцца, што ў Азербайджане, у якога рэйтынг вышэйшы за наш, барацьба з карупцыяй вядзецца значна эфектыўней, чым у Беларусі. На наш погляд, пры ацэнцы стану карупцыі ў той ці іншай краіне выбраны не зусім дакладныя агульныя крытэрыі. Тут трэба падыходзіць больш індывідуальна. У тым жа Азербайджане за першыя 6 месяцаў г. г. выяўлена ўсяго 3 факты хабару, а ў нас сотні. Дарэчы, у многіх краінах СНД, згодна з іх статыстыкай, выяўляюцца таксама адзінкавыя факты хабару. Можа таму Грузія па стане карупцыі на 66-м месцы, Малдова — на 89-м, Арменія і Казахстан — на 120-м, Азербайджан — на 143-м. Праўда, мы апярэджваем Кыргызстан — 162-е месца, Туркменістан — 168-е, Узбекістан — 174-е. Калі фарміраваць зыходзіць з колькаснага боку, то выходзіць, што ў нас карупцыі значна больш. І сапраўды, за сёлетнія 10 месяцаў выяўлены 871 выпадак хабару, летась — 662.

— А якое месца ў рэйтынгу было б аб'ектыўным для Беларусі?

— Ну як мінімум у сярэдзіне гэтага спісу.

— Абгрунтуйце вашу пазіцыю.

— Калі ласка. Але тут без лічбаў не абысціся. Пачну з галоўнага. За 10 месяцаў г. г. было зарэгістравана злачынстваў карупцыйнага характару на 22 % больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года, ці 3046 і 2498 адпаведна. Толькі фактаў хабару выяўлена 871, што на 40 % больш, чым за 10 месяцаў 2008 года. У гэты перыяд крадзяжу маёмасці шляхам злоўжывання службовым становішчам выявілі 803 выпадкі, а сёлета — 660, ці плюс 21,7 %. За сёлетнія 10 месяцаў колькасць выяўленых асобаў, якія ўчынілі карупцыйныя злачынствы, склала 1483 і адпаведна летась — 1369. Сёлета абвінавачанне ў хабары прад'яўлена 483 асобам, летась — 366. Сярод абвінавачаных у карупцыйных злачынствах прадстаўнікоў улады 101 (летась 69), з іх 10, якія займалі адказныя пасады. Летась такіх было 7. Прыкладаў станоўчай дынамікі барацьбы з карупцыяй можна яшчэ прывесці шмат.

— Барацьба з карупцыяй, як мне здаецца, гэта тое поле, якое араць і араць яшчэ не аднаму пакаленню супрацоўнікаў Генеральнай пракуратуры, праваахоўных органаў. Як можна актывізаваць гэту працу?

— Пачну з таго, што замінае ёй. Сярод «вузкіх» месцаў я назваў бы нізкую выніковасць працы па выяўленні фактаў легалізацыі (адмывання) грошай, матэрыяльных каштоўнасцяў, набытых крымінальным шляхам, удзелу чыноўнікаў у незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасці, адкрыцця рахункаў за межамі краіны, незвароту валюты з-за мяжы. Не спрыяе барацьбе з карупцыяй і той факт, што за сёлетнія 10 месяцаў было выяўлена 138 карупцыйных злачынстваў, якія ўчынілі супрацоўнікі органаў унутраных спраў, дзяржбяспекі, фінансавых расследаванняў і пракуратуры. Вядома, такія ўчынкі моцна замінаюць росту даверу да праваахоўных органаў, ускосна ўплывае на барацьбу з карупцыяй.

СТАР. 4

Ідэю прапануе чытач

ЧАМУ Б У КРАІНЕ НЕ АДНАВІЦЬ ВЫТВОРЧАСЦЬ АЙЧЫННЫХ СУХАФРУКТАЎ?

ПРЫВІТАННЕ, паважаная рэдакцыя! Мяне, пенсіянера, хвалюе адно пытанне: адсутнасць у продажы ў кіёсках і крамах сушаных яблыкаў. Прывазныя сухафрукты дарагія — па 18—19 тысяч рублёў за кілаграм. Не па кішэні тым, у каго пенсія або зарплата 250—300 тысяч рублёў у месяц. Збоку завозіць сушаныя яблыкі ў раён — не выйсце з сітуацыі, іх, відаць, няма і ў суседніх раёнах. Сушыць яблыкі можна ў нас у раёне, на хлебазаводзе, пасунуўшы тым самым віно, што там выпрацоўваецца. Магчымасць такая ёсць. Там разам з сушкай яблыкаў можна наладзіць выпуск і дзіцячага харчавання. А сушаныя яблыкі былі б таннейшымі, чым прывазныя сухафрукты. За адзін кілаграм свежых плацяць 250—300 рублёў, а сушаныя каштавалі б нейкія 4—5 тысяч за кілаграм. Іх можна было б даваць у школы, дзіцячыя садкі, бальніцы, тым самым зрабіўшы больш таннымі абеды, якіх у згаданых арганізацыях штодзень гатуюць не адну тысячу. Гэта будзе адначасова і крок наперад здароваму ладу жыцця, які пралягае не толькі праз адмову ад шкодных звычак, але і праз здаровае харчаванне. Сыравіна і рынак збыту ёсць. Застаецца толькі праявіць нашаму раённаму кіраўніцтву жаданне, пры неабходнасці звярнуўшыся па дапамогу ў Савет Міністраў.

Антон Сцяпанавіч ЛАТЫШКЕВІЧ,
г. Верхнядзвінск

Пытанне-прапанова нашага чытача (па ўсім відаць, чалавека неабыякавага, з актыўнай жыццёвай пазіцыяй) на першы погляд падаецца вельмі слушным. Прынамсі, не пазбаўленым логікі і здаровага сэнсу. Праўда, пра эканамічныя пралікі заяўнік нічога не згадвае. А як у нашым жыцці цяпер без іх? Таму наш першы зварот быў у **Верхнядзвінскае раённае спажывецкае таварыства.** Высветлілася, што, хутчэй за ўсё, наш чытач там ужо пабываў, бо спецыялісты адразу прыгадалі агучаную тэму.

— Але тут трэба сказаць, па-першае, што да згаданага хлебазавода раённае спажывецкае таварыства ніякага дачынення не мае. Па-другое, арганізаваць вытворчасць сушаных яблыкаў самастойна складана, паколькі патрэбна спецыяльнае абсталяванне, прыдатнае памяшканне, упакоўка і г.д. Па-трэцяе, ці будзе на такую прадукцыю попыт з боку насельніцтва? На ўсе нашы крамы, што належаць таварыству, закупляецца каля 100 кілаграмаў сухафруктаў, прычым, іх хапае для гандлю далёка не на адзін месяц, — патлумачылі нам.

З канкрэтным раёнам разабраліся. А ці займаецца нехта ўвогуле ў краіне вытворчасцю сухафруктаў? Цяпер мы мусілі патэлефанаваць ужо **начальніку ўпраўлення нарыхтовак Беларускага рэспубліканскага саюза спажывецкіх таварыстваў «Белкаапсаюз» Уладзіміру ГАПАНОВІЧУ.**

— Не, ніхто зараз гэтым не займаецца, — адразу зазначыў Уладзімір Уралавіч. — Некалі раней у нашай сістэме сапраўды было некалькі такіх прадпрыемстваў — створаных яшчэ за савецкім часам, калі электраэнергія каштавала капейкі. Сушыльныя вытворчасці ж працуюць на электраэнергіі, а тады выдаткі не надта падлічвалі. З надыходам жа рынкавых адносінаў высветлілася, што з-за іх сабекошт гатовай прадукцыі зрабіўся неканкурэнтаздольным. Зніклі заказы, у тым ліку і для Савецкай Арміі, для патрэбаў якой сушылі бульбу, цыбулю і іншае, перастала існаваць і вытворчасць.

— А ці ёсць такая патрэба зараз, ці магчыма аднавіць ранейшыя вытворчасці?

— А чаму вы думаеце зніклі сушаныя чарніцы, грыбы? Безумоўна, сушыльная вытворчасць была б актуальнай і цяпер. Як правільна зазначае ваш чытач, можна было б сушыць і яблыкі, і ягады з грыбамі. Абсталяванне з Расіі, што нам цяпер прапануюць, хоць і каштуе менш, чым у Еўропе, аднак разлікі акупальнасці сведчаць: сітуацыя складаная. Выйсцем, магчыма, маглі б стаць міні-вытворчасці. У нас у праекце ёсць такі варыянт па Пружанскім раёне, — адказаў Уладзімір Гапановіч.

— Каго з магчымых інвестараў такія праекты, на ваш погляд, маглі б прыцягнуць у перспектыве?

— Сельгасвытворцаў наўрад ці, зрэшты, тое ж можна сказаць і адносна прыватнікаў. Нават калі ў краіне нехта з апошніх і спрабуе арганізаваць сушыльную вытворчасць, нам пра іх нічога невядома. Хутчэй за ўсё, за справу трэба будзе брацца самім: або за ўласныя грошы, або прасіць дапамогі ў мясцовым бюджэце.

— Ніякіх іншых прычын, што маглі б перашкаджаць аднаўленню такіх вытворчасцяў, няма? Я думаю, што многія людзі сярэдняга нават узросту памятаюць, што ў вёсках кожная гаспадыня раней самастойна сушыла для ўласнай сям'і яблыкі, грушы, грыбы і ягады — напачатку ў печах, потым у духоўках... Цяпер і больш сучасная тэхніка для гэтых мэтаў з'явілася.

— А ці ў многіх бабуль ці матуль захаваліся тыя печы? Сёння больш звыклым стала газавымі балонамі карыстацца. Дык зноў жа — дроў нарыхтаваць, той жа балон набыць, гэта ж таксама выдаткі. Думаю, гатовая прадукцыя карысталася б попытам. Іншая рэч, што, як вам правільна адказалі ў Верхнядзвінскім раённым спажывецкім таварыстве, абарачальнасць такой прадукцыі не вельмі высокая. Ды і персікаў з абрыкосамі мы ў сябе не насушым. Але з айчыннай прадукцыі садоў, дароў лясоў можна было б рабіць цудоўныя наборы для прыгатавання тых жа кампотаў, якія маглі пры жаданні набываць і хатнія гаспадыні. Выкарыстоўваючы пры гэтым як адзін з кампанентаў і яблыкі. Сухафрукты ўвозяцца ў Беларусь у асноўным з краін Сярэдняй Азіі, з Усходу. Сушаныя яблыкі прысутнічаюць пераважна як адзін з кампанентаў такіх сумесяў.

— Дзякуй за каментар!

Сяргей РАСОЛЬКА.

АД АЎТАРА. Ліст чытача з Верхнядзвінска нам падаўся цікавым не толькі з-за сутнасці пастаўленага ў ім пытання. У рэдакцыю паступаюць шматлікія звароты, на якія мы заўсёды імкнёмся даць адказы. А чаму б некаторыя з іх не аб'яднаць пад умоўнай рубрыкай «Ідэю прапануе чытач»? Напрыклад, наладзіць вытворчасць нейкіх тавараў ці аказанне пэўных паслуг, што, на думку заяўнікаў, карысталіся б попытам? Аднавіць тое, што калісь існавала, але потым было забытым? Галоўнае, каб такія прапановы не былі вельмі лакальнымі, г.зн. не закраналі толькі патрэбы самога аўтара ідэі, а маглі б быць цікавымі і карыснымі як мінімум для жыхароў свайго рэгіёна. А мы будзем правяраць іх «жыццяздольнасць»: можна ці не ўвасобіць прапанаваныя праекты ў жыццё? Ці прыслухаюцца да іх мясцовыя органы ўлады? А, магчыма, яны будуць пачутымі прыватнікамі і ўжо апошнія захочуць увасобіць іх у жыццё? Пішыце, тэлефануйце, прапануйце!

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

74-ГАДОВАЯ ПРЭЗІДЭНТ ІНДЫІ ЗДЗЕЙСНІЛА ПАЛЁТ НА ЗНІШЧАЛЬНІКУ СУ-30МКІ

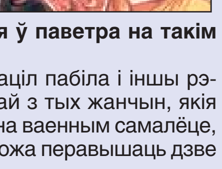

Раніцай у сераду прэзідэнт Індыі Працібха Паціл здзейсніла палёт на расійскім знішчальніку Су-30МКІ, паведамляе The Times of India. Такім чынам, кіраўнік краіны стала першай жанчынай-прэзідэнтам, якая паднялася ў паветра на такім самалёце.

Акрамя таго, 74-гадовая Паціл пабіла і іншы рэкорд — яна стала самай сталай з тых жанчын, якія калі-небудзь здзяйснялі палёт на ваенным самалёце, максімальная хуткасць якога можа перавышаць дзве тысячы кіламетраў у гадзіну.

РАСІЯНЕ НЕ ЎПЭЎНЕНЫЯ Ў ЖЫЦЦЯЗДОЛЬНАСЦІ ІДЭЙ МЯДЗВЕДЗЕВА

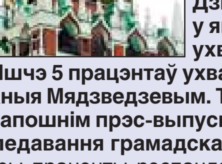

Ідэі скараціць у Расіі колькасць гадзінных паясоў і скасаваць пераход на летні і зімовы час, агучаныя прэзідэнтам РФ Дзмітрыем Мядзведзевым у яго пасланні парламенту, ухвалілі 5 працэнтаў расіян. Яшчэ 5 працэнтаў ухвалілі ўсе прапановы, выказаныя Мядзведзевым. Такія звесткі прыводзяцца ў апошнім прэс-выпуску Усерасійскага цэнтра даследавання грамадскай думкі.

Тры працэнты рэспандэнтаў скептычна паставіліся да паслання ў цэлым, заявіўшы, што нічога са сказанага прэзідэнтам не будзе рэалізавана і ніякіх пэўных прапаноў агучана не было. Паводле звестак УЦДГД, пасланнем прэзідэнта зацікавіліся 38 працэнтаў расіян, 42 працэнты за зваротам прэзідэнта да парламента не сачылі, а 18 працэнтаў заявілі, што наогул не цікавяцца палітыкай.

Разам з тым, згодна з даследаваннем Левада-цэнтра, «прамую лінію» прэм'ера Уладзіміра Пуціна расіяне лічаць больш важкай падзеяй. Дзмітрый Мядзведзеў у адрозненне ад Пуціна не пераканаў грамадзян у сур'ёзнасці намераў, лічаць сацыёлагі. Паводле звестак Левада-цэнтра, пасланне прэзідэнта па тэлебачанні глядзелі толькі 26,8 працэнта расіян. 36,2 працэнта апытаных лічаць, што «тое, пра што гаварылася ў пасланні, малаажыццявімае», а 6,4 працэнта — што «абсалютна нерэальна». Пасланне Мядзведзева Федэральнаму сходу было агучана 12 лістапада.

КІМ ЧЭН ІР ЗАБАРАНІЎ ТРАНСЛЯЦЫЮ МАТЧАЎ ЧС-2010 ПА ФУТБОЛЕ

Лідар КНДР Кім Чэн Ір забараніў распаўсюджванне ў краіне інфармацыі аб выніках матчаў чэмпіянату свету па футболе, у фінальную частку якога паўночнакарэйскай зборнай атрымалася прабіцца ўпершыню з 1966 года. Пра гэта 25 лістапада паведамляе газета The Sun.

Выключэннем стануць толькі тыя гульні, у якіх нацыянальнай камандзе ўдасца атрымаць перамогу. Тым не менш, нават такія сюжэты будуць праходзіць жорсткую цэнзуру: поспехам нацыянальнай зборнай паспрабуюць надаць вялікую важкасць, а малюнак рэкламных плакатаў на стадыёнах і заўзятараў будуць размываць.

ГЕНШТАБ РФ НЕ ЗАДАВОЛЕНЫ АДСТАЎКАМІ

У аўторак прэзідэнт Расіі Дзмітрый Мядзведзеў у сувязі з выбухамі на складах боепрыпасаў ва Ульянаўску адправіў у адстаўку чатырох высокапастаўленых вайскоўцаў. Акрамя таго міністру абароны Анатолю Сердзюкову даручана звольніць яшчэ трох. Строгія вымовы аб'яўлены ўсяму цэнтральнаму апарату ваеннага ведамства.

Як адзначае «Газета», гэтым крокам у Генштабе незадаволены многія. «У дадзены канкрэтны момант у арміі фактычна ніхто ні за што не адказвае, а крайнія ў нас знойдуцца заўсёды», — сказаў прадстаўнік Генштаба. Паводле яго слоў, сітуацыя ва Ульянаўску тыповая для Узброеных сілаў новага аблічча і ў любы момант можа паўтарыцца дзе заўгодна.

— Дзіўная сітуацыя — камісія яшчэ не вызначыла прычын, якія прывялі да трагедыі, а ўжо знайшлі вінаватых, — прыводзяць «Известия» каментарый члена Грамадскага савета пры Мінабароне Ігара Каротчанкі. — Гэта няправільна.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 26.11.2009 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 740,00
1 еўра	4 115,21
1 латвійскі лат	5 806,31
1 літоўскі літ	1 191,02
1 чэшская крона	157,97
1 польскі злоты	1000,55
1 расійскі рубель	95,17
1 украінская грыўня	340,16

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	28,7909
UAH	35,7429
1000 BYR	10,5038
EUR	43,1921

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2009 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

ISSN 1990 - 763X

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ» (ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА) ПО ПОРУЧЕНИЮ ЧУП «ЛОГОЙСКИЙ КООПТОРГ» (ПРОДАВЕЦ)

ПРОВОДИТ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже **здания хлебозавода, об. пл. 745,9 кв.м**, расположенного по адресу: **Минская область, г. Логойск, ул. Тимчука, 11.** Начальная цена с НДС – 901 232 800 бел. руб. Площадь земельного участка 0,7110 га. Задаток в сумме 50 000 000 бел. руб. перечисляется на **р/с № 3012015944016 в ОАО «Приорбанк» ЦБУ № 111, код 749, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости».** Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 12-ти месяцев со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **10.12.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **09.12.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу.

Тел: (8017) 224 61 34, 500 47 12.
Сайт в интернете: www.rlt.by.

В СВЯЗИ С ПРОЦЕССОМ ЛИКВИДАЦИИ УП «ЛАНДЫШ», ЛИКВИДАЦИОННАЯ КОМИССИЯ

ВЫСТАВЛЯЕТ НА ПУБЛИЧНЫЕ ТОРГИ ОБЪЕКТ НЕДВИЖИМОСТИ:

Лот 1. Швейный цех об. пл. 394,2 кв. м по адресу: **Слуцкий р-н, д. Греск, ул. Минская, д. 1.** Начальная стоимость с НДС — 141 687 581 бел. руб. Задаток — 10 % от указанной стоимости. Зем. участок для обслуживания объекта недвижимости будет выделен из земельного участка об. пл. 0,3272 га, находящегося в постоянном пользовании УП «Ландыш». Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **04.12.09 г.** в 10.00 по адресу: 223610 г. Слуцк, ул. М. Богдановича, 57 а.

Контактный тел. 8 01795 2 43 26, моб. 8 029 670 96 63.

В СВЯЗИ С ПРОЦЕССОМ ЛИКВИДАЦИИ УП «ЛАНДЫШ», ЛИКВИДАЦИОННАЯ КОМИССИЯ

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

СЛЕДУЮЩИХ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ:

Лот 1. Склад для топлива об. пл. 68,6 кв. м, производственный цех об. пл. 272,6 кв. м, котел КСИ-0,09Т, забор чугунный, туалет кирпичный, **Слуцкий р-н, д. Греск, ул. Минская, 1.** Начальная стоимость с НДС — 43 929 585 бел. руб. (снижена на 30 %). Задаток — 10 % от указанной стоимости. Зем. участок для обслуживания объектов будет выделен из земельного участка об. пл. 0,3272 га, находящегося в постоянном пользовании УП «Ландыш».

Лот 2. Здание цеха об. пл. 3406,5 кв. м, ограждение (кирпичное; ж/б), таль электрическая ТЭ-050, котел КСТ-25, котел КСВ-0,09Т, кабель электроснабжения 0,4 кВ, **г. Слуцк, ул. М. Богдановича, д. 57а.** Начальная стоимость с НДС (снижена на 40 %) — 500 504 167 бел. руб. Задаток — 10 % от указанной стоимости. Зем. участок для обслуживания объектов будет выделен из земельного участка об. пл. 1,6491 га, находящегося в постоянном пользовании УП «Ландыш». Объекты продаются без условий. Задаток перечисляется на р/с 3012200130017 в ОАО «БелАПБ» г. Слуцк, МФО 153001921, УНП 600154422 УП «Ландыш».

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 30.12.09 г. в 12.00 по адресу: 223610, г. Слуцк, ул. М. Богдановича, 57а.

Контактный тел. 8 01795 2 43 26, моб. 8 029 670 96 63.

В извещение о проведении открытого аукциона по продаже объектов недвижимости ОАО «Зенит – БелОМО», назначенного на 15.12.09, опубликованное в газете «Звязда» от 14.11.09, **ВНОСИТСЯ ИЗМЕНЕНИЕ: Задаток – 50 000 000 бел. руб.**

Конт. тел.: (8017) 224 61 34, 500 47 12.
Сайт в интернете: www.rlt.by

РОЗГАЛАС
АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ЧАСЦЕЙ ВЫКРАДАЮЦЬ ВАЗЫ

У Мінску са студзеня па кастрычнік гэтага года было зафіксавана 255 выкраданняў і 100 крадзяжоў аўтатэхнікі.

Паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, часцей за іншых аб'ектамі злачынстваў з'яўляліся аўтамабілі марак ВАЗ (105), «Фальксваген» (28), «БМВ» (21) і «Аўдзі» (19). Разам з тым, органамі ўнутраных спраў было адшукана і вернута гаспадарам 296 аўтамашын, што складае больш як 83 працэнты ад агульнай колькасці выкрадзенага транспарту. Да таго ж сёлета раскрыта ўжо 20 злачынстваў мінулых гадоў.

Між іншым, у гэтым годзе, адзначаюць праваахоўнікі, за дзесяць месяцаў колькасць выкраданняў і крадзяжоў аўтамашын у параўнанні з адпаведным леташнім перыядам зменшылася. Што ж датычыцца «аблюбаванага» зладзюжкамі часу, калі яны выкрадаюць аўто, то гэта ноч. Прычым пераважна зніклыя аўтамабілі знаходзіліся на дрэнна асветленых дваровых тэрыторыях, якія не ахоўваюцца. Часцей за ўсё ўчыняліся падобныя злачынствы ў такіх «спальных» раёнах. Адметна і тое, што ад агульнай колькасці заяўленых у вышук машын толькі 10 працэнтаў былі абсталяваны ахоўнай сігналізацыяй.

Ігар ГРЫШЫН.

«ФАРМАЦЭЎТ» «ХІМІЧЫЎ» З РЭЦЭПТАМІ

Супрацоўнікі аддзялення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі Партызанскага РУУС Мінска затрымалі 30-гадовага сталічнага жыхара, які падрабляў медыцынскія рэцэпты, а пасля лекі ператвараў у «дурман».

Падробленыя дакументы махляр выкарыстоўваў для набыцця ў аптэках горада лекавага прэпарата, які ўтрымлівае небяспечны псіхатроп эфедрын, паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў аддзяленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама. Пасля «фармацэўт» саматужна перапрацоўваў медыкамент у первіцін, які ў пэўных колах называюць «ВІНТ», і рэалізоўваў яго сярод наркаспажыўцоў. Узялі ж дзялка праваахоўнікі пасля таго, як ён «затаварыўся» ў адной са сталічных аптэк 48 упакоўкамі лекавага сродку з утрыманнем эфедрыну агульнай вагой 189 грамаў. Дарэчы, затрыманы раней ужо адбываў пакаранне за аналагічнае злачынства.

Ігар ГРЫШЫН.

РАКАВЫ НАЧЛЕГ

18-гадовая беспрацоўная, якая наймае дом у гарадскім пасёлку Целяханы, запрасіла на начлег 10-гадовую дзяўчынку з суседскай сям'і. Выпаліла печку. І, не пераканаўшыся, што вугалі больш не тлеюць, раней часу закрыла засаўку дымахода.

У выніку ноччу, пакуль дзеці спалі, дом напоўніўся чадным газам. Раніцай знайшлі труп дзяўчынкі без прыкмет гвалтоўнай смерці. Сама ж гасцінная гаспадыня з атручэннем чадным газам была дастаўлена ў бальніцу. Зараз яе здароўю нічога не пагражае.

— Пракуратура Івацэвіцкага раёна завяла ў дачыненні да кватэранаймальніцы крымінальную справу за прычыненне смерці па неасцярожнасці, — паведаміла старшы памочнік пракурора Брэсцкай вобласці Вольга ДЗМІТРУК. — За гэта ёй пагражае пакаранне ў выглядзе папраўчых работ на тэрмін да двух гадоў ці абмежаванне волі (альбо пазбаўленне волі) тэрмінам на тры гады.

Надзея ДРЫЛА.

ШАРАШОЎСКІЯ «ГАНГСТАРЫ»

Ноччу да жыхара пасёлка Шарашова Пружанскага раёна залезлі двое невядомых у шапках з прарэзамі для вачэй.

Яны пабілі гаспадара дома, 40-гадовага інваліда трэцяй групы, і яго 50-гадовага суседа, патрабуючы 20 тысяч рублёў і спіртныя напоі. Але нічога не знайшоўшы ў хаце, зламыснікі прыхапілі ў двары тры курыцы да падаліся прэч. Супрацоўнікі міліцыі затрымалі 26-гадовага мясцовага жыхара і 21-гадовага жыхара Баранавічаў па падазрэнні ў здзяйсненні злачынства. Абодва ўжо былі асуджаныя за крадзяжы.

Яна СВЕТАВА, Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

«СВОЙ КУТОК» СТАНЕ ДАСЯГАЛЬНЫМ?

Парламенцкія слуханні

Дэпутаты ўносяць рэкамендацыі ўраду па ўдасканаленні сістэмы жыллёвага крэдытавання

Кватэрнае пытанне стаіць рубам калі не для кожнага жыхара нашай невялікай краіны, то для большасці дык дакладна. І вырашаецца яно крывёй і потам цэлых пакаленняў. Уласны аднапакаёвы «дом» да пенсіі — гэта для многіх дасягненне, асобная кватэра ў маладой сям'і — незямная даброта. Ці ж гэта нармальна?.. Ці ж не крыўдна, што калі ты зорак з неба не хапаеш, прадпрымальніцкай жылкі няма, са спадчынай не падфарціла, не спіш і сніш, як бы гэта больш удала ажаніцца, — проста сумленна выконваеш сваю работу звычайнага выканаўцы, табе ўсё жыццё давядзецца за ўсім сабе адмаўляць, каб «якраз» на старасці гадоў наскрэбці на няшчасныя чатыры сцяны? І тыя крывыя... так, у многіх нашых панэльных шматпавярховіках [illegible] адшукаць прамы кут... Калі нарэшце [illegible]? Сам факт таго, што [illegible] шырокая дыскусія, абнадзейвае. Калі яшчэ і запрацуе ўсё сказанае не толькі на паперы, будзе зусім цудоўна. Балючая тэма стала прадметам абмеркавання на нядаўніх парламенцкіх слуханнях.

Біць трывогу ёсць з-за чаго. Попыт на жыллё зашкальвае, тэмпы жыллёвага будаўніцтва няўхільна растуць (летась пабудавана больш за пяць мільёнаў квадратных метраў жылля, сёлета планецца выйсці на ўзровень шасці млн. кв. м агульнай плошчы, а пачынаючы з 2011-га мяркуецца будаваць 10 млн кв. м жылля штогод), аднак паралельна з імі расце і колькасць грамадзян, якія стаяць на ўліку асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў (сёння іх 701 тыс.). На ўсё гэта патрэбныя неверагодныя бюджэтныя выдаткі. Сёлета аб'ём ільготнага крэдытавання павінен быць набліжаны да 4,9 трлн рублёў. Так, пэўныя захады робяцца, у прыватнасці нядаўна ўзмоцнена жорсткасць у пастановы на ўлік, аднак відавочна, што ўся сістэма мае патрэбу ў карэкціроўцы.

Якія ж рэкамендацыі парламентарыі прапануюць ураду? Народныя абраннікі прапанавалі ўдасканаліць сістэмы жыллёвых будаўнічых зберажэнняў з фінансавым стымуляваннем яе ўдзельнікаў (жыллёвыя прэміі). Прапануюць разгледзець прапановы Інстытута эканомікі НАН па ўдасканаленні сістэмы іпатэчнага крэдытавання і выкарыстання для гэтага зямельных рэсурсаў Беларусі, працягнуць удасканаленне заканадаўства для павышэння эфектыўнасці іпатэкі. Ініцыююць распрацоўку заходаў па стымуляванні (у тым ліку падатковыя і іншыя льготы) арганізацый, што здзяйсняюць будаўніцтва жылых памяшканняў з наступнай перадачай іх у арэнду і некамерцыйны наём. Дэпутаты рэкамендуюць выканаўчай уладзе разгледзець магчымасць распаўсюджвання на ўсіх грамадзян (а не толькі на тых, што стаяць на ўліку асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў) правы на маёмасны падатковы вылік (у сувязі з фактычна зробленымі ўласнікамі жылога памяшкання і членамі яго сям'і выдаткамі на будаўніцтва ці набыццё жылога памяшкання, а таксама на пакрыццё крэдытаў і пазык, фактычна зрасходаваных на будаўніцтва ці набыццё жылога памяшкання). Парламентарыі выказваюцца за правядзенне аналізу наяўных тэхналогій жыллёвага крэдытавання з мэтай выкарыстання яго вопыту ў павышэнні даступнасці крэдытных рэсурсаў для насельніцтва і далейшага назапашвання доўгатэрміновых рэсурсаў.

— Нельга выпускаць з поля зроку інтарэсы грамадзян, чые даходы не дазваляюць самастойна забяспечыць сабе жыллё, — маладых сем'і, інваліды, пенсіянеры, — адзначыў **старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА.** — Варта падумаць пра павелічэнне фонду дзяржаўных жылых памяшканняў, якія перадаюцца ў наём, а таксама пра стымуляванне арганізацый, якія займаюцца будаўніцтвам жылля для перадачы ў некамерцыйную арэнду ці наём.

Спікер таксама зрабіў акцэнт на тым, што неабходна на ўзроўні заканадаўства замацаваць падатковыя льготы для грамадзян, якія ўдзельнічаюць у іпатэцы, прававыя і эканамічныя ўмовы абароту іпатэчных папер.

— Вядзецца работа па пошуку і нарматыўным рэгуляванні альтэрнатыўных схемаў фінансавання жыллёвага будаўніцтва, якія паэтапна скарачаюць бюджэтныя выдаткі на аказанне дзяржаўнай падтрымкі, — адзначыў **віцэ-прэм'ер Віктар БУРА.** — Неабходна забяспечыць умовы для больш актыўнага ўцягнення грамадзян у фінансаванне жыллёвага будаўніцтва.

Паводле прыведзеных ім звестак, на 15 лістапада ў беларускіх банках на дэпазітах фізічных асобаў знаходзілася больш чым 17,5 трлн рублёў. Аднак віцэ-прэм'ер канстатуе, што скарыстаць сродкі грамадзян на мэты жыллёвага будаўніцтва на доўгатэрміновай аснове можна будзе толькі тады, калі яны будуць упэўненыя ў іх захаванасці, і ўмовы будуць для іх выгаднымі.

— Альтэрнатывай сістэме льготнага крэдытавання, якая склалася, магла б стаць іпатэка. Аднак сёння яна ўскладнена — з-за адсутнасці крыніц доўгатэрміновага крэдытавання, высокіх працэнтных ставак па крэдытах, выкліканых адносна высокім узроўнем інфляцыі, праблематычнасці зваротнага спагнання на закладзенае жылое памяшканне па дагаворы іпатэкі нерухомай маёмасці [illegible] крэдытаатрымальнікам. Найбольш пажаданай бачыцца сістэма жыллёвых будаўнічых зберажэнняў, дзе сродкі фарміруюцца пераважна за кошт яе ўдзельнікаў і якая дае магчымасць грамадзянам атрымліваць крэдыты па больш нізкай працэнтнай стаўцы, чым на агульных падставах.

Вельмі паспяхова падобныя сістэмы працуюць у многіх замежных краінах, у прыватнасці, у Германіі, дзе кожны трэці жыхар набывае жыллё менавіта такім чынам. Пра прыватныя касы будзберажэнняў расказаў парламентарыям запрошаны нямецкі спецыяліст. На прасторах СНД жылбудзберажэнні таксама практыкуюцца — досведам падзяліліся госці з Казахстана. У нас жа гэта пакуль у зародкавым стане, магчыма, пасля азнаямлення з удалай замежнай практыкай, будуць знойдзеныя шляхі для ўкаранення такой сістэмы ў Беларусі. Законапраект аб жыллёвых будаўнічых зберажэннях знаходзіцца ў плане заканатворчай дзейнасці на наступны год. У гутарцы з журналістамі В. Бура адзначыў важнасць сінхроннай напрацоўкі іншых падзаконных актаў, якія раскрыюць саму сістэму да тонкасцяў.

— Не павінна быць ніякіх фінансавых пірамід, мы проста павінны паэтапна няспешна той аб'ём фінансава-крэдытных рэсурсаў, які накіроўваем сёння на праблемы жыллёвага будаўніцтва, перамясціць, замяніўшы ўласнымі сродкамі грамадзян. Аднак так, каб ім было гэта цікава. Ідзе размова пра [illegible]. Натуральна, трэба будзе [illegible] пэўны аб'ём фінансавых сродкаў, якія сёння накіроўваюцца на зніжэнне працэнтнай стаўкі па крэдытах.

Віцэ-прэм'ер не адмаўляе, што важна пры гэтым і забяспечваць рост заробкаў грамадзян.

— Сярэдні заробак павінен дагнаць кошт будаўніцтва аднаго квадратнага метра жылля, безумоўна, пры гэтым неабходна будзе працягнуць работу па разумным стрымліванні росту кошту будаўніцтва жылля.

Гучыць вельмі заманліва. Няўжо такое калісь наступіць? Напрыклад, мой цяперашні сярэднямесячны заробак у лепшым выпадку дазваляе «разлічваць» на трацінку квадратнага метра... Сапраўды, жыллё перастане быць раскошай тады, калі чалавек будзе атрымліваць такі заробак за сваю працу, каб быць у сілах назбіраць на жыллё раней, чым тое жыццё скончыцца...

На думку профільнай камісіі, падрыхтаваны праект закона не забяспечвае належнага рэгулявання адносінаў па назапашванні грашовых сродкаў грамадзянамі, у ім не прадугледжваецца магчымасць дзяржаўнай фінансавай падтрымкі (жыллёвай прэміі) удзельнікаў сістэмы. Камісія ж перакананая ў неабходнасці распрацоўкі і прыняцця фінансавага закона, які рэгламентаваў бы працэс назапашвання грашовых сродкаў на спецыялізаваных рахунках грамадзян, а выбар выкарыстання назапашаных сродкаў для паляпшэння жыллёвых умоў [illegible], вызначаных законапраектам, павінен быць за грамадзянамі. Дэпутаты стаяць на тым, каб закон прадугледжваў жыллёвыя прэміі ў сістэме жылбудзберажэнняў.

Старшыня Пастаяннай камісіі па жыллёвай палітыцы, будаўніцтве, гандлі і прыватызацыі Галіна ПАЛЯНСКАЯ падкрэсліла, што [illegible] з сістэмай жыллёвых будаўнічых зберажэнняў [illegible] вырашэння жыллёвых праблем. Па-другое, у Беларусі не прасочваецца відавочнага і адназначнага падыходу да вызначэння кірунку развіцця сістэмы іпатэчнага крэдытавання. «Абраўшы амерыканскую двухузроўневую сістэму іпатэчнага крэдытавання, Беларусь можа страціць дзяржаўны кантроль над іпатэкай. І як паказвае міжнародны вопыт, іпатэчная сістэма без гарантый фондавага рынку стане схільнай да ўсялякіх рызык пры хістанні фінансавага рынку. Заходнееўрапейская мадэль аднаўзроўневай сістэмы іпатэчнага крэдытавання менш схільная да рызык. Важнымі прыкметамі такой сістэмы з'яўляюцца абмежаванасць грамадзянскага аб'ёму іпатэчных каштоўных папер (каля 25—35 працэнтаў усяго аб'ёму жыллёвых крэдытаў) і развітасць сістэмы жыллёвых зберажэнняў (65—75 працэнтаў усяго аб'ёму жыллёвых крэдытаў). Выбар кірунку развіцця жыллёвага крэдытавання ў Беларусі вельмі важны. Ад гэтага залежыць эфектыўнасць функцыянавання іпатэкі ў краіне, яе надзейнасць і запатрабаванасць у шырокага кола грамадзян».

Усё агучанае на парламенцкіх слуханнях будзе абагульненае міжведамаснай рабочай групай. Застаецца толькі спадзявацца, што ўсё гэта аднойчы вырашыць, здаецца, невырашальнае кватэрнае пытанне.

Ала МАЧАЛАВА.

Прафіцыт рэспубліканскага бюджэту за студзень—кастрычнік склаў Br287,8 млрд

Паведамілі БЕЛТА ў Міністэрстве фінансаў Беларусі.

Даходы рэспубліканскага бюджэту за гэты час склаліся ў суме Br37,2 трлн (79,7 працэнта чаканага выканання 2009 года). Па стане на 1 лістапада 2009 года сума даўгоў плацельшчыкаў перад бюджэтам склала Br75,4 млрд, што на Br74,1 млрд менш, чым па стане на 1 студзеня 2009 года.

Абзац

◢ Міністэрства аховы здароўя Беларусі прапануе знізіць дапушчальны ўзровень алкаголю ў крыві кіроўцаў да 0,3 праміле (зараз дапускаецца норма да 0,5 праміле), паведаміў на прэс-канферэнцыі ў Мінску галоўны нарколаг Міністэрства Аляксей Аляксандраў. На яго думку, гэтая мера дазволіць значна скараціць лік вадзіцеляў, якія садзяцца за руль у нецвярозым стане, а значыць — зменшыць колькасць ДТЗ і няшчасных выпадкаў з удзелам нецвярозых кіроўцаў.

◢ У Беларусі сярод ахвяраў сямейнага гвалту мужчыны складаюць 10 %, жанчыны і дзеці — 90 %, прагучала ўчора на прэс-канферэнцыі ў Мінску, якую праводзіла МУС краіны.

◢ Шасцікласніца ў Пухавіцкім раёне выратавала з ледзяной вады сваю сяброўку. Юная жыхарка вёскі Дукора выцягнула з копанкі сяброўку-мінчанку. Дзяўчаткі гулялі каля вадаёма, 6-класніца з Мінска вырашыла праверыць, наколькі моцны першы лёд. Лёд трэснуў, і дзяўчынка правалілася ў халодную ваду. Валерыі давялося прыкласці шмат намаганняў, каб выратаваць сяброўку, якая сама выбрацца на бераг не змагла. Дзяўчынцы і яе бацькам выказалі падзяку выратавальнікі і рэдакцыя газеты «Юны выратавальнік», ёй уручаны падарункі.

◢ Махлярка на «садзейнічанні» ў атрыманні візаў зарабіла 35 тыс. долараў. Некалькі крымінальных спраў за махлярства распачата ў Гродне ў дачыненні да 47-гадовай мясцовай жыхаркі. З заявамі ў міліцыю звярнуліся больш за 40 грамадзян. Высветлілася, што сёлета жанчына распаўсюдзіла сярод сваіх знаёмых інфармацыю пра тое, што можа дапамагчы ў атрыманні візаў у Польшчу. Ахвотных было шмат. Махлярка брала ў грамадзян пашпарты і грошы. Спачатку сумы складалі каля 150 долараў ЗША, з цягам часу цэны раслі. Значна павялічвалася і сума за тэрміновасць атрымання візы. У кастрычніку жанчына знаходзілася ў бальніцы, а потым знікла ў невядомым кірунку. Цяпер яна адшукваецца. Некаторым грамадзянам махлярка пашпарты ўсё ж вярнула, іншым пераслала іх поштай. Зваротны адрас на канвертах адсутнічаў.

◢ Брастаўчаніна з кавалкам арматуры ў галаве даставілі ўчора ў бальніцу. Мужчына 1967 г.н., выходзячы раніцай з дому, паслізнуўся і ўпаў з ганка прама на невялікі паркан з металічнай арматуры. Медыкі, што прыбылі на месца здарэння, канстатавалі: колатая рана твару і траўма грудной клеткі. Выратавальнікі, выкліканыя медыкамі, спецыяльным інструментам адрэзалі арматуру ад агароджы. Пацярпелы ў цяжкім стане дастаўлены ў бальніцу.

Поўны абзац

◢ Маці 13 дзяцей, 39-гадовая Сара Фос, абяцае нараджаць, пакуль не атрымаецца двойня. У кастрычніку наступнага года Сара чакае чарговага папаўнення — 14-е дзіця. Аднак пасля родаў яна збіраецца зацяжарыць як мага хутчэй, каб рэалізаваць сваю адзіную мару — нарадзіць двайнят. «Усё, чаго я хачу — нарадзіць двайнят ці трайнят, бо гэта сапраўдны цуд. Гэта — маё жаданне, якое я рана ці позна ажыццяўлю», — заяўляе яна. Першы раз Сара зацяжарала ў 16, нарадзіўшы сына Патрыка ў 1986 годзе. Яна зразумела, што выхаванне дзяцей — самае галоўнае для яе.

◢ Футбалісты англійскага футбольнага клуба «Уіган», якія днямі прайгралі на ўласным полі «Тотэнхэйму» з разгромным лікам 1:9, паабяцалі з асабістых сродкаў аплаціць расходы тым балельшчыкам, якія купілі білеты на стадыён. «Нам здаецца, што мы моцна падвялі нашых балельшчыкаў, — прызнаў капітан каманды Марыо Мелчыёт на афіцыйным сайце клуба. — Мы абавязаныя зрабіць гэты жэст — аплаціць іх вернасць». Кіраўніцтва клуба пацвердзіла: кожны балельшчык, які купіў білет на гэтую гульню, можа прыйсці ў касу і атрымаць поўны зварот заплачанай сумы.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Цэны

ДА СВЯТОЧНАГА СТАЛА НА КАМАРОЎЦЫ ЦЯПЕР ВЫГАДНА ПРЫДБАЦЬ МЯСА І РЫБУ

Трэці запар наш маніторынг коштаў на асноўныя харчовыя прадукты на Камароўскім рынку сталіцы засведчыў: цэны на мясныя прадукты тут не мяняюцца.

Філе свініны каштуе на рынку 19—23 тысячы рублёў за кілаграм, шыя — 20—23 тысячы, кумпяк — 14—19 тысяч (тут адзінае выключэнне, ды і тое прыемнае для пакупнікоў: па верхняй цэнаснай планцы кумпяк патаннеў у параўнанні з папярэднім маніторынгам на 500 рублёў), лапатка — 13—18 тысяч, грудзінка для смажання — 12—14 тысяч, свежае сала — 4,5—13,5 тысячы, салёнае сала (грудзінка) — 13—19,5 тысячы. За цяляціну просяць ранейшыя 18—28 тысяч, за ялавічыну — 13—26. Мяса птушкі за «справаздачны» перыяд падаражэла, прычым больш прыкметна — па ніжняй цэнаснай «планцы» — з ранейшых 7000—8110 рублёў да сённяшніх 7440—8150 рублёў за кілаграм. Кошты на каўбасныя вырабы таксама па «традыцыі» не засталіся на месцы. Адразу па дзвюх цэнасных «планках» падаражэла сыравэнджаная каўбаса — з 26 800—38 590 рублёў да 26 870—39 170 рублёў. Затое вараная каўбаса вышэйшага гатунку адчувальна «скінула» па «нізе» (з 11 790 рублёў да 10 330 рублёў за кілаграм), праўда, захавала «верх» — тыя ж 15,9 тысячы. Захавала верхнюю цэнасную планку і паўвэнджаная каўбаса (24 990 рублёў), але «прыбавіла», хоць і не вельмі шмат, па ніжняй — з 13 210 да 13 340 рублёў за кілаграм.

Падчас мінулага маніторынгу малако каштавала 940—1770 рублёў, сёння — 900—1770 рублёў. Тварог як з асабістых падворкаў, так і ў іншых прадаўцоў кошту не змяніў. Прыватнікі, напрыклад, так жа просяць за яго 10—12 тысяч за кілаграм, іншыя гандляры — ранейшыя 4,7—6,5 тысячы рублёў. Не сталі павялічваць прыватнікі і цану на смятану — 8—10 тысяч. А ў іншых прадаўцоў кошт хоць і нязначна, але «падрос» — з 3560— 8780 да 3600—8820 рублёў. З асабістых падворкаў па ранейшай цане можна сёння купіць на Камароўцы і масла, — 16—18 тысяч за кілаграм. Іншыя гандляры, захаваўшы «ніжні» кошт у 11 тысяч, крыху «дадалі» па «версе» — з 16 150 да 16 670 рублёў за кілаграм. Кефір 1,5-3,2-працэнтнай тлустасці каштуе тыя ж 980—1830 рублёў.

Яйкі: было 2290—4000 рублёў за дзясятак, стала за тую ж колькасць 2460—4200 рублёў. Кілаграм мёду як «ірвануў» раней да 35—40 тысяч рублёў за кілаграм, дык пакуль трымае тую ж «пазіцыю» ўжо не першы наш маніторынг. Кошт бутэлькі алею з моманту нашага апошняга аналізу коштаў захаваў цану па «нізе» — 2900 рублёў, але прыкметна патаннеў па «версе» — з 7100 да 6800 рублёў.

Адразу па абедзвюх «планках» патаннелі проса і гарох. Так, проса ў мінулы раз прадавалася па 1400—2320 рублёў за кілаграм, сёння — па 1290—2130 рублёў. Гарох каштаваў 1,5—2,5 тысячы, цяпер за яго просяць не больш за 1370—2400 рублёў. Як кажуць, дробязь, а прыемна. Рыс захаваў цану па «версе» (8470 рублёў), «скінуў» па «нізе» — з 2670 да 2610 рублёў. Грэцкія крупы, наадварот, «утрымалі» «ніз» (1870 рублёў), затое «падраслі» па «версе» — з 2490 да 2540 рублёў. Кілаграм манкі стаў каштаваць менш па ніжняй цэнаснай «планцы» — 1660 супраць ранейшых 1930 рублёў, а «верх» захаваў — 2320 рублёў. Макаронныя вырабы больш за месяц таму прадаваліся на рынку па 1940—12 000 рублёў, сёння — па 1940—11 800. Мука вышэйшага гатунку стала каштаваць менш па «нізе» —1170 супраць 1300, «верх» не змяніўся — тыя ж 2070 рублёў за кілаграм.

У параўнанні з мінулым адчувальна патаннела марожаная гарбуша — з 9,9 — 11,9 тысячы да 8,5 — 9,9 тысячы за кілаграм. Добра прыкметна, што гэтая рыба сёння па «версе» каштуе столькі ж, колькі ў мінулы раз за яе прасілі па «нізе». Без малога на дзве тысячы рублёў патаннеў па ніжняй цэнаснай «планцы» і хек — з 13 690 да 11 900 рублёў («верх» захаваўся — 14,9 тысячы). На меншую суму, але таксама па «нізе» патаннела скумбрыя — з 8,5 тысячы да 7,9 тысячы рублёў за кілаграм, па верхняй «скінула» яшчэ больш — на тысячу рублёў — з 17,9 да 16,9 тысячы. Цана мінтая на гэтым фоне, можна сказаць, практычна не змянілася: быў па 8,3 —9,3 тысячы, стаў па 8,3 — 9,5 тысячы. Пасля мінула павелічэння цаны на жывога карпа па «нізе» цяпер яна «ўпала» — з 4,8 тысячы ў мінулы раз да 3880 рублёў. Эканомія адчувальная — амаль тысяча рублёў з кілаграм. «Верх» на гэтую рыбу не змяніўся — тыя ж 6650 рублёў.

Свежыя шампіньёны прыкладна на аднолькавую суму і падаражэлі, і патаннелі. Калі ў мінулы раз па «нізе» яны ішлі па 8 тысяч, дык цяпер — па 7,2 тысячы рублёў. Затое цяпер па «версе» давядзецца заплаціць больш — 9,6 тысячы супраць колішніх 9,1 тысячы. На 120 рублёў за пачак вагой 200—250 грамаў падаражэў па верхняй цэнаснай «планцы» маянэз — з 1600 да 1720 рублёў («ніжняя» цана не змянілася — 900 рублёў за ўпакоўку).

Бульбу сёння прапануюць на рынку па 980—2000 рублёў за кілаграм, а больш за месяц таму яна ішла па 830—1500. Буракі практычна не змянілі кошту па «нізе», але больш істотна «дадалі» па «версе» — да 2 тысяч супраць цаны ў 1,6 тысячы. Свежая зеляніна цяпер ужо раскоша, таму і просяць за яе толькі па верхняй «планцы» — па 25 тысяч рублёў за кілаграм за пятрушку і кроп, зялёную цыбулю. Па ніжняй — па 15 тысяч за кілаграм — сёння можна яшчэ знайсці толькі апошнюю, а што да пятрушкі ды кропу, дык пра такія кошты варта забыцца як мінімум да наступнага года. Баклажаны зараз ідуць на радах па 8,8—10,5 тысячы, ранейшы кошт у 2,5—4 тысячы рублёў застаецца толькі прыгадваць. Тое ж і з салодкім перцам. Быў па 1,7—8,5 тысячы, стаў па 4—10,3 тысячы рублёў за кілаграм. За свежыя гуркі ахвотныя аддадуць 5—7 тысяч, крыху больш за месяц таму цана па зразумелых прычынах не перавышала 3,5—5,5 тысячы рублёў. Гэтак як і з памідорамі: «учора» былі па 1,8—4 тысячы, сёння без двукосся — па 3—6,3 тысячы за кілаграм. Радыску прадаюць па 8—10 тысяч (было раней па 4—8 тысяч рублёў за кілаграм). Найбольш «дэмакратычныя» цэны сёння маюць капуста і морква, тым больш што яны амаль і не змяніліся з мінулага маніторынгу — адпаведна 900—1500 і 920—2000 рублёў за кілаграм на сёння. Такі «стратэгічны» зараз прадукт, як часнок, прадаецца на рынку па 9,5—15 тысяч рублёў за кілаграм, падчас мінулага маніторынгу ён прапаноўваўся па 6—10 тысяч.

Патаннелі па верхняй «планцы» яблыкі і грушы — адпаведна з 8,5 тысячы да 8 тысяч і з 8,5 тысячы да 7 тысяч рублёў. Праўда, па «нізе» яблыкі падаражэлі на 200 рублёў — да 2 тысяч, а грушы на 1,5 тысячы і цяпер каштуюць па гэтай «планцы» 4 тысячы. Імпартны вінаград падаражэў з 2,5 — 7 тысяч да 4,2—8,5 тысячы рублёў за кілаграм, бананы — з 2—2,7 тысячы да 2,9—3,5 тысячы, апельсіны — з 3,2—5 тысяч да 4,3—7,5 тысячы. Балазе, такія патрэбныя зараз лімоны практычна не змянілі кошту, нават крышачку патаннелі: было 5000—7020 рублёў, стала 5190—7000 тысяч за кілаграм. Ківі зараз таксама карысна ўжываць. Набыць штуку будзе каштаваць 700—900 рублёў (было 600—900 рублёў). Грэйпфруты падаражэлі з 4,4—6 тысяч да 5,5—7,5 тысячы рублёў. Мандарыны сёння каштуюць 5,5—6,5 тысячы супраць колішніх 5,1—7,5 тысячы рублёў.

Цэны на кветкі, на арэхі (за выключэннем фундука, які патаннеў на тысячу рублёў па абедзвюх «планках» — да 13—34 тысяч за кілаграм) не змяніліся. З сухафруктаў найбольш істотна падаражэў па «версе» інжыр — з 26 да 30 тысяч рублёў за кілаграм.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

ЖОНКА ПРЫНЦА ЧАРЛЬЗА ВЫПАДКОВА «ПРЫПЯЧАТАЛА» ЗАДАМ ДА СЦЕНКІ МАЛОГА

З жонкай брытанскага прынца Чарльза Камілай Паркер-Боўлз здарыўся канфуз падчас наведвання дзіцячага садка на захадзе Лондана.

tut.by

Нахіліўшыся, каб пацалаваць дзяўчынку, яна міжволі «прыпячатала» задам да сценкі трохгадовага чарнаскурага хлопчыка, які адразу ж уцёк, трымаючыся за галаву, піша The Daily Mirror.

ЛОГОЙСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЛОГОЙСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельного участка в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания жилых домов в Логойском районе в том числе:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка	Стартовая цена, бел. руб.	Расходы по подготовке землеустроительной документации, бел. руб.
1	а/г Гостиловичи 623284601601000151	0,1761	4 670 750	1 206 604

Примечание: имеются ограничения в использовании в связи с нахождением земельного участка в водоохранной зоне реки Гайна, охранная зона линии электропередачи 0,0289 га.

Задаток в размере 10 % от начальной стоимости земельного участка перечисляется на р/с № 3600619101109 в ЦБУ № 611 филиала № 500 Минское управление ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Логойск, ул. Пролетарская, 1, УНН 600181577. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой землеустроительной документации. Все участники могут ознакомиться с земельными участками и документацией на них. Иные обязанности победителя торгов и порядок проведения аукциона оговорены в условиях его проведения. **Аукцион состоится 24 декабря 2009 года в 10.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6, ком. 7.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **21 декабря 2009 года** по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, 6, ком. 9.

Контактные телефоны: (01774) 55473, 54350.
Информацию можно найти на сайте www.logoysk.by.

Спорт-тайм

ЗАХАРАЎ — ГАЛОЎНЫ

Выканкам Нацыянальнай федэрацыі хакея на ўчарашнім пасяджэнні зацвердзіў кандыдатуру Міхаіла Захарава на пост галоўнага трэнера алімпійскай зборнай Беларусі. У падтрымку Захарава выказаліся ўсе члены выканкама, за выключэннем трох чалавек, якія ўстрымаліся.

Федэрацыя хакея і клуб «Дынама» (Мінск) плануюць запусціць спецыялізаваны кабельны тэлеканал «Арэна-Медыя», паведаміў старшыня арганізацыі Уладзімір Навумаў. Паводле слоў Навумава, нацыянальную федэрацыю не задавольвае колькасць трансляцый беларускай матчаў экстралігі, а таксама час паказу, калі большасць паядынкаў выходзяць у эфір у позні час.

МАЛАФЕЕЎ ВЯРТАЕЦЦА Ў БЕЛАРУСЬ

Знакаміты футбольны спецыяліст Эдуард Малафееў у наступным сезоне будзе трэніраваць салігорскі «Шахцёр», такое рашэнне прынятае на сходзе акцыянераў клуба. Акцыянеры прынялі прашэнне аб адстаўцы галоўнага трэнера «Шахцёра» Аляксея Вергзенкі. У мінулым сезоне 67-гадовы трэнер паспяхова кіраваў санкт-пецярбургскім «Дынама», якое вывеў у першую лігу расійскага чэмпіянату. Сёлета заслужаны трэнер Савецкага Саюза і Беларусі Эдуард Малафееў быў узнагароджаны Смарагдавым ордэнам УЕФА «За заслугі».

«ШТУТГАРТ» НАРЭШЦЕ ВЫЙГРАЎ

У 5-м туры групавога раўнда Лігі чэмпіёнаў нямецкі «Штутгарт» з Аляксандрам Глебам атрымаў доўгачаканую перамогу. Апошнія гульні для швабаў і ў Лізе, і ў чэмпіянаце былі пазбаўленыя смаку перамог і толькі ў аўторак у гасцявым матчы супраць «Глазга» нямецкая каманда паказала характар, двойчы паразіўшы вароты суперніка, прычым у адным галявым эпізодзе ўзяў удзел і беларус. Пасля матчаў тура выхад у раўнд плэй-оф забяспечылі сабе «Арсенал», «Севілья», «Фіярэнціна» і «Ліён». Вынікі гульняў 25 лістапада: група E «Дэбрэцэн» — «Ліверпуль» — 0:1, «Фіярэнціна» — «Ліён» — 10; група F «Рубін» — «Дынама» (Кіеў) — 0:0, «Барселона» — «Інтэр» — 2:0; група G «Глазга Рэйнджарс» — «Штутгарт» — 0:2, «Уніра» — «Севілья» — 1:0; група H «АЗ» — «Алімпіякас» — 0:0, «Арсенал» — «Стандарт» — 2:0.

ВЫЗНАЧЫЛІСЯ ЧВЭРЦЬФІНАЛЬНЫЯ ПАРЫ КУБКА

У сталічным Доме футбола адбылася жараб'ёўка чвэрцьфіналаў розыгрышу Кубка Беларусі сезона 2009—2010. Вось яны: «Нафтан» — «Тарпеда», «Шахцёр» — «Нёман», ДСК Гомель — «Дынама» (Мінск), МТЗ-РІПА — пераможца 1/8 фіналу «Мінск» — БАТЭ. Гульні адбудуцца вясной 2010 года. У наступным сезоне клубам нашай краіны трэба праводзіць цвёрдую эканомію фінансавых сродкаў, заявіў старшыня асацыяцыі «Беларуская федэрацыя футбола» Генадзь Нявыглас на семінары па ліцэнзаванні футбольных клубаў вышэйшай лігі. Па меркаванні Нявыгласа, у 2010 годзе клубам вышэйшай лігі неабходна палепшыць арганізацыю менеджменту.

ПІЛІПАЎКА

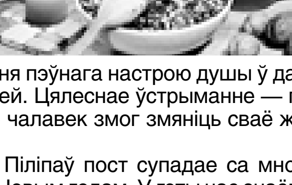

28 лістапада пачынаецца адзін з чатырох шматдзённых пастоў праваслаўнага календара — пост перад Нараджэннем Хрыстовым. Ён доўжыцца 40 дзён і называецца таксама Піліпавым постам або Піліпаўкай, бо пачынаецца пасля 27 лістапада — дня памяці апостала Піліпа.

Сёлета загавенне, або апошні дзень перад постам, калі можна есці скаромную ежу, прыпадае на 26 лістапада, бо наступны дзень — пятніца — заўсёды дзень посны. У шмат якіх праваслаўных прыходах ужо ў чацвер святары бласлаўляць прыхаджан на паспяховае праходжанне посту.

— Блаславенне — гэта атрыманне дазволу і Божай дапамогі ў праходжанні посту, — патлумачыў «Звяздзе» настаяцель Свята-Георгіеўскага храма ў вёсцы Дубіна Валожынскага раёна іерэй Валерый ЯРОМІЧ. — Вельмі важна прайсці пост без цяжкасцяў, з радасцю ў душы, з разуменнем таго, што аскеза — гэта не абмежаванне толькі, але лекаванне, і ўсталяваны пост не проста дзеля адмовы ад нечага, а як знак любові да Бога. Таму для тых, хто разумее сутнасць посту, ён не цяжкі. І свята для тых, хто рыхтаваўся, пасціўся, заўсёды асабліва радаснае. Падчас посту мы набліжаемся да Бога, мы суперажываем Яму, саўдзельнічаем з Ім.

«Падчас посту неабходна няўхільна выконваць ранішняе і вячэрняе малітоўнае правіла, штодня чытаць Свяшчэннае Пісанне і жыцці святых, выключыць прагляд забаўляльных тэлепраграм і не наведваць забаўляльныя мерапрыемствы, больш часу аддаваць малітве ў храме, — нагадвае Беларускі праваслаўны інфармацыйны партал sobor.by. — Час посту — час міласэрнасці, час наведвання старых бацькоў, хворых сваякоў і знаёмых. Гэта час падаваць міласціну тым, хто просіць, вучыцца дараваць крыўды і змагацца са сваімі грахамі, не бачыць грахі чужыя» .

Аснова посту — барацьба з грахом праз устрыманне, а не знясільванне цела, даводзяць святары, таму правіла трымання посту кожны павінен суаднесці са сваімі сіламі, са ступенню сваёй падрыхтаванасці да посту. Неабходна ўваходзіць у пост паступова, крок за крокам, пачаўшы хоць бы з устрымання ад скаромнай ежы па пятніцах і серадах на працягу года. Некаторыя без патрэбнага разумення і паспешліва бяруцца за подзвігі посту і пачынаюць пасціцца бязмерна строга. Хутка яны або псуюць сваё здароўе, або робяцца нецярплівымі і раздражнёнымі.

— Пост — гэта не самамэта, — падкрэслівае настаяцель праваслаўнага прыхода ў гонар свяціцеля Мікалая Японскага ў горадзе Мінску (м-н. Каменная Горка) іерэй Павел СЯРДЗЮК. — Гэта сродак для дасягнення пэўнага настрою душы ў дачыненні да іншых людзей. Цялеснае ўстрыманне — гэта аснова для таго, каб чалавек змог змяніць сваё жыццё.

— Айцец Павел, Піліпаў пост супадае са многімі святамі, у тым ліку з Новым годам. У гэты час знаёмыя клічуць у госці, адбываюцца карпаратыўныя вечарыны, што ж рабіць у такой сітуацыі чалавеку, які трымаецца посту? Калі ўсім адмаўляць, то ці не аддаліць гэта ад людзей? Ці не будзе расцэнена як высакамернасць?

— У такіх выпадках трэба кіравацца правілам: любоў вышэйшая за ўсё. Калі карпаратыўнае свята выліваецца ў банальную п'янку, тады лепш адмовіцца. А калі ў госці даўно чакаюць і клічуць, і ад ўсяго сэрца частуюць, то і кавалак мяса ў пост — не вялікая бяда. Аднак тут усё не так проста. Мы шукаем шляхоў лёгкіх, і бывае цяжка адрозніць: з-за любові ты парушыў пост альбо з-за маладушша. Пост — гэта мастацтва, і кіраўніцтвам тут можа быць разуменне, што сутнасць яго ў рэарганізацыі духоўнага жыцця чалавека. Не дзеля сябе, а дзеля Госпада. Піліпаў пост — для асэнсавання і глыбокага перажывання Богаўвасаблення. Свет жыве ў іншым рытме, Евангелле яму не цікава. Тое, што напаўняе наша жыццё, выключае Бога. Каб не антуражам толькі сустрэць свята Божага Нараджэння, а сапраўднай радасцю душы, неабходна пэўным чынам наладзіцца. Пост дапамагае ў гэтым.

Царкоўны статут забараняе ў Піліпаў пост есці мяса, сметанковае масла, малако, яйкі, сыр. Акрамя таго, у панядзелак, сераду і пятніцу забараняюцца рыба, віно і алей, і дазваляецца прымаць ежу без алею (сухаядзенне) толькі пасля вячэрняга набажэнства. У астатнія дні — аўторак, чацвер, суботу і нядзелю — дазваляецца прымаць ежу з алеем. Рыба ў Піліпаўку дазваляецца па суботах, нядзелях і ў вялікія святы, напрыклад, у свята Увядзення ў храм Прасвятой Багародзіцы, у храмавыя святы і ў дні вялікіх святых, калі гэтыя дні прыпадаюць на аўторак або чацвер. Калі свята прыпадае на сераду або пятніцу, то дазваляюцца толькі віно і алей. З 2 студзеня да 6 студзеня пост узмацняецца, у гэтыя дні ўжыванне рыбы нават у суботу і нядзелю не бласлаўляецца.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ВУЧНІ ЗАБАЎЛЯЛІСЯ

Нехта ноччу ў в. Малеч пашкодзіў 12 жалезабетонных агароджаў. Так забаўляліся вучань мясцовай школы, навучэнец Пінскага каледжа і вучань з в. Хойнікі.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА НЕ ЗНІКЛА, ЯГО ТОЛЬКІ ПЕРАСТАЛІ МАЛЯВАЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ужо сёння гэтай кнізе прадракаюць, што яна будзе здзіўляць сваімі ідэямі не адно пакаленне, што над яе тэкстамі будуць ламаць коп'і навукоўцы, выпрацоўваючы свае гіпотэзы, што амаль ці не па кожным з гэтых тэкстаў будуць напісаны асобныя манаграфіі і мастацкія творы.

І нават прэзентацыя гэтай кнігі адбывалася незвычайна: урыўкі з яе выканалі артысты тэатра Янкі Купалы, у паўзмроку на экран у гэты час высвечваліся праекцыі ілюстрацый з «Кнігі Вялікага Княства Літоўскага».

«Спадчына Вялікага Княства — не беларуская, не літоўская і не польская праблема, і не прадмет спрэчкі, дзяльбы, экспансіі. Яна сама па сабе. Яна ўнікальная толькі як цэлая, як наша супольная антычнасць. Яна жыве аднолькавым водгуллем у душах усіх нашчадкаў Вялікага Княства, незалежна ад іх сучаснай нацыянальнасці, але ў адрозненне ад антычнасці яна не стала тэкставай, бо мы расцягалі яе ролю па сваіх нацыянальных сшытках, ствараючы свае новыя легенды, уціскаючы ўсю сваю тысячагадовую гісторыю ў межы сваіх сучасных тэорый... Мы і свету цікавыя сваім узаемапранікненнем... Калі ж нас расчляніць, то і ўся наша вартасць будзе ў тым, што мы не нехта, а тубыльцы, выключаныя з кантэксту уласнай цывілізацыі... Роздумы аб вялікалітоўскім мінулым можна параўнаць з законам фізікі аб захаванні энергіі, менавіта: нічога ў прыродзе не знікае бясследна. Вялікае Княства Літоўскае знікла толькі з палітычных мапаў, яго ўсяго толькі перасталі маляваць», — прагучала са сцэны.

Дзіва, гэту кнігу ніхто не бачыў і большасць, магчыма, не зможа пабачыць (бо яна выдадзена невялікім накладам — усяго тысяча асобнікаў), але на яе прэзентацыю набілася поўная зала людзей.

—Людзі прыйшлі на ідэю,— заўважыў адзін з укладальнікаў кнігі беларускі гісторык Сяргей Дубавец. — Я востра адчуваю, што гэта ідэя зараз лётае ў паветры, многія беларусы мараць пра адраджэнне Вялікага Княства Літоўскага. І тое, што зараз адбываецца ў тэатры, гэта, магчыма, адна з формаў, у якой гэтая ідэя можа праяўляцца.

— Мабыць, тэатр і ёсць самае дакладнае месца, дзе падобныя мерапрыемствы павінны адбывацца, — падтрымаў Дубаўца літоўскі калега Эгідзюс Александравічус. — Гісторыя — гэта не святое пісанне, яна, напэўна, бліжэй да фікцыі. Так міфічны Палямонас, які паклаў пачатак Літве, з навуковай пазіцыі — фікцыя, але з этычнай — функцыя, бо гэтая ідэя (а не рэлігія, не мова) яднала людзей, у гэтым яны бачылі сваё адрозненне ад іншых народаў.

— Спадчына Вялікага Княства — найвялікшая каштоўнасць, якую трэба берагчы,—упэўнены яшчэ адзін з укладальнікаў кнігі польскі прафесар Эгідзюс Струміла. — Вывучайце гісторыю, і гэта дапаможа ўбачыць будучыню.

І хоць кніжка даволі рэдкая і яна не дойдзе да многіх кнігарняў, усё ж такі некаторыя асобнікі будуць даступныя шырокаму колу чытачоў. Падчас прэзентацыі «Кніга Вялікага Княства Літоўскага» была падораная навуковай бібліятэцы імя Якуба Коласа, Нацыянальнай бібліятэцы і Нацыянальнаму гістарычнаму музею. Яшчэ тры асобнікі накіраваліся ў пасольствы Літвы, Польшчы і Украіны, а таксама адна з кніг трапіць да міністра культуры Паўла Латушкі. Прынамсі, апошняя была перададзена дарадчыку міністра Тадэвушу Стружэцкаму, які адзначыў: «Вялікае Княства Літоўскае — гэта наша агульная спадчына, якая павінна не дзяліць, а аб'ядноўваць, быць залогам на нашу плённую добрую будучыню, супольную для Беларусі, Польшчы, Літвы і іншых краін-суседак. Сёння можна сказаць, што гэта кніжка будзе адным з самых значных, унікальных і каштоўных выданняў XXI стагоддзя. Напэўна і па ёй сучаснікі і пакаленні, якія будуць жыць у наступных стагоддзях, стануць вывучаць нашу супольную гісторыю».

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ПА ШЛЯХАХ ДЫХАЛЬНЫХ ВІРУСАЎ

Прамая лінія

На вашы пытанні адказаў дацэнт кафедры інфекцыйных хваробаў Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, кандыдат медыцынскіх навук Святаслаў ВЕЛЬГІН.

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 21, 24, 25 лістапада.)

☎ ***— Гродна, Кацярына. У майго дзіцяці алергія на адхарквальныя сродкі. Як можна выйсці з сітуацыі, каб сын змог адкашляцца нармальна?***

— Цяпер вельмі вялікі выбар адхарквальных прэпаратаў. І ў кожным канкрэтным выпадку іх трэба падбіраць, глядзець, на які кампанент ёсць алергія. Дапусцім, алергічную рэакцыю выклікае алтэйка, тады трэба падабраць прэпарат, дзе алтэйкі няма. Напрыклад, яе не ўтрымлівае гедэлікс. Паспрабуйце прымаць яго.

☎ ***— Лельчыцы, Вера Іванаўна. Ці можа медыцынская маска цалкам абараніць чалавека ад мікраарганізмаў?***

— Медыцынская маска цалкам абараніць ад усіх мікраарганізмаў, безумоўна, не можа. Для гэтага існуюць больш высокія ўзроўні абароны: ёсць рэспіратары, а пры найбольш небяспечных інфекцыях надзяваюць супрацьчумныя касцюмы. Аднак пры правільным нашэнні і змене маска абараняе ад найбольш распаўсюджаных вірусных інфекцый.

☎ ***— Лагойск, Таццяна. Ці можа ВРВІ перайсці ў грып?***

— Можа ў тым выпадку, калі на фоне захворвання на нейкую вострую рэспіраторна-вірусную інфекцыю вы будзеце мець кантакт з хворым на грып і заразіцеся ад яго. Але сама па сабе ВРВІ грыпам стаць не можа.

☎ ***— Чашнікі, Леакадзія Пятроўна. Наколькі, на ваш погляд, на сёння небяспечная сітуацыя з распаўсюджаннем новага грыпу?***

— На шчасце, цяпер сітуацыя крыху стабілізавалася. Мы гэта бачым па колькасці зваротаў у паліклінікі. Зменшылася колькасць шпіталізаваных з ускладненымі формамі грыпу. Аднак медслужбы ўсё адно робяць поўныя захады. Перш за ўсё, ствараюцца запасы супрацьвірусных і антыбактэрыяльных прэпаратаў, вядуцца перамовы аб закупцы новай спецыфічнай вакцыны.

☎ ***— Брэст, Ала Іванаўна. Колькі патрабуецца часу, каб цалкам вылечыцца ад грыпу і ВРВІ?***

— Працягласць не ўскладненага грыпу — 7 дзён. А ў наступныя 5 дзён можа назірацца агульная слабасць, млявасць, астэнія. Пасля вылячэння ад ВРВІ яшчэ 2—3 тыдні застаецца пакашліванне, пакуль слізістая прыйдзе ў норму.

☎ ***— Лепель, Мікалай. Якія лекі можна прымаць без рэцэпта ўрача для прафілактыкі грыпу?***

— Дадаткова без рэцэпта ўрача можна прымаць розныя лекі для прафілактыкі грыпу. Маюцца на ўвазе імунаактыўныя прэпараты: цыклаферон, анаферон, грыпрынасін, таксама старыя сродкі — но-шпа, дыбазол. Але абавязкова ўважліва чытайце інструкцыю да іх і прымайце ў прафілактычных дозах.

☎ ***— Мінск, Юрый. Па-першае, хачу падзякаваць нашым медслужбам за тое, што па іх ініцыятыве былі падоўжаныя школьныя канікулы. Калі пачаліся заняткі, у нашым класе толькі два чалавекі адсутнічалі па хваробе. Па-другое, у мяне такое пытанне. Днямі мы зрабілі дачцэ прышчэпку ад грыпу. Ці можа яна наведваць спартыўную секцыю або трэба на нейкі час ад гэтага ўстрымацца?***

— Паколькі імунітэт выпрацоўваецца на працягу 7—10 дзён, то ў першы тыдзень лепш устрымацца ад кантактаў. А потым можна смела працягваць займацца спортам.

☎ ***— Я рэгулярна раблю прышчэпкі ад грыпу, а сёлета прапусціў. Ці можна мне прышчапіцца цяпер?***

— Прышчапіцца я параіў бы, бо напярэдадні другая хваля сезоннага грыпу, актыўнасць якога чакаецца ў пачатку наступнага года.

— Наколькі працягла дзейнічае імунітэт пасля прышчэпкі?

— Усё залежыць ад вакцыны, яе складу. А ў сярэднім імунітэт дзейнічае паўгода.

☎ ***— Мінск, Таццяна. Сем дзён я хварэла. Была высокая тэмпература. Яна не падала ніжэй за 37,3, нават калі піла гарачкапаніжальныя сродкі. Цяпер бальнічны мне закрылі, выйшла на працу. Але застаўся сухі кашаль. Што мне рабіць? Ці не небяспечна гэта?***

— Вам варта зноў падысці да ўрача, каб выключыць нейкія ўскладненні. Магчыма, варта зрабіць агульны аналіз крыві, паслухаць лёгкія. Калі спецыяліст палічыць патрэбным, ён накіруе вас на рэнтген... Акрамя кашлю, у вас ёсць нейкія іншыя непрыемныя адчуванні: патлівасць, млявасць, абыякавасць?

— Не, няма.

— У такім разе хачу вам сказаць, што гэты кашаль яшчэ можа захоўвацца некалькі тыдняў. Калі няма гнойнай макроты, боляў за грудзінай, то прычына для панікі адсутнічае.

— Дзякуй, вы мяне вельмі заспакоілі, бо я чалавек надзлівы і магу напрыдумваць сабе тое, чаго няма.

☎ ***— Рагачоўскі раён, Людміла. Ці так гэта, што свіны грып вельмі аслабляе арганізм і абароны ад яго няма?***

— Чаму ж няма? У рэспубліцы цяпер ёсць прэпараты, якія актыўна прыгнятаюць гэты вірус. Напрыклад, азельтамівір, таміфлю. Іх прыём у першыя двое сутак захворвання эфектыўна спыняе цячэнне хваробы.

— Мы жывём у вёсцы. У аптэках у нас пуста, сельская паліклініка таксама слабую дапамогу аказвае. Каб захварэлі, чым сабе дапамагчы?

— Давайце паглядзім на тое, што заўсёды ёсць пад рукой. Гэта прэпараты для павышэння супраціўляльнасці арганізма: полівітаміны, раслінныя прэпараты на эхінацэі, напрыклад, імунал. І абавязкова трэба весці здаровы лад жыцця, не пераахалоджвацца.

☎ ***— Хойнікі, Таццяна Анатольеўна. У майго сына пасля ВРВІ пастаянна ўвечары павышаецца тэмпература да 37,3. Ніякіх іншых адхіленняў няма, аналізы нармальныя. Прымалі арпетол, іншыя лекі, але тэмпература трымаецца. Урач разводзіць рукамі, не можа сказаць, што гэта. Апошні раз параіла прымаць бісептол. Як нам быць?***

— Хутчэй за ўсё, гэта «доўгагуляючая» вірусная інфекцыя, напрыклад, адэнавірусная. Спецыфічных прэпаратаў для яе лячэння няма. Тут трэба павышаць імунітэт. Я параканаваў бы прымаць імунамадулятары, імунал, напрыклад. Гэтыя прэпараты прымаюць курсам 2—3 тыдні.

☎ ***— Капыльскі раён, Мікалай. Чаму арпетол не паступае ў Капыльскую раённую аптэку? Яшчэ ні разу гэтага прэпарата ў нас не было.***

— Прычына ў тым, што расход гэтага прэпарата апошнім часам быў вельмі вялікі. І каб забяспечыць усіх, патрабуецца некаторы час. Работа ў гэтым кірунку актыўна вядзецца і прэпарат павінен паступіць.

— Што можна зрабіць, каб мая дачка з паўтарагадовым дзіцем не захварэла на грып?

— Імкнуцца абмежаваць кантакты з хворымі людзьмі, не хадзіць у грамадскія месцы, перасядзець эпідэмію дома. А таксама павышаць імунітэт, прымаць вітаміны, сачыць за тым, каб харчаванне было здаровым.

Святлана БАРЫСЕНКА, Вольга ШАЎКО.

«Вёска на трасе. А міма «пралятаюць» усе аўтобусы да сталіцы»

«ГАРАЧЫ» 287 17 41

Вёска Камень Лепельскага раёна, дарэчы, як і суседняя вёска (цяпер больш правільна — аграгарадок) Баброва, размешчана на трасе Мінск — Віцебск. Падаецца, зручна ў сэнсе транспартных зносінаў, праўда? Выйшаў вясковец да яе, пачакаў на прыпынку крыху — і з камфортам паехаў па справах у вялікі горад. Як высветлілася, усё зусім нават наадварот: ніводны аўтобус, што ідзе ў сталіцу, тут не спыняецца! Хоць некалі ўсё было інакш і такіх нязручнасцяў жыхары не мелі. Пра такую сітуацыю па нумары рэдакцыйнай «гарачай лініі» нам распавяла мясцовы ўрач, на ўчастку якой размешчана каля 50 вёсак.

— Моладзі, маю на ўвазе студэнтаў, што вучацца ў Мінску, набярэцца, думаю, чалавек 30. Дык ім, каб сесці на мінскі аўтобус, трэба з сумкамі па трасе, што ўжо само па сабе небяспечна, дабірацца да вёскі Бароўка кіламетраў за 10. Тое ж і назад — у цемры, праз лес ісці да роднай хаты. Бацькам, калі яны надумалі праведаць роднае дзіця ў сталіцы, таксама думай, як патрапіць на той патрэбны аўтобус. Дык гэта я пра вёскі кажу, што яшчэ на трасе размешчаныя. А калі ўзяць аддаленыя астатнія? — расказвала нам заяўніца.

Вядома, нельга сказаць, што ўсе гэтыя населеныя пункты цалкам не маюць транспартных зносінаў з навакольным светам. Так, ходзяць маршруткі, але толькі двойчы на тыдзень, як удакладніла жанчына. Можна мясцовым аўтобусам дабрацца да райцэнтра, а там перасесці на мінскі рэйс, але, па-першае, прыгарадны гэты транспарт таксама ходзіць нячаста, па-другое, пасля прыбыцця на ім у райцэнтр патрэбны рэйс на сталіцу даводзіцца чакаць некалькі гадзін. А такія блізкія ў прамым сэнсе маршруты на Мінск па-ранейшаму мільгаюць побач па трасе, не спыняючыся...

— Зразумела, кожны дзень, магчыма, і не трэба, каб яны спыняліся. А вось на выхадныя дні, дадаткова ў той жа панядзелак, калі некаторыя студэнты едуць назад на вучобу, — гэта было б для многіх вельмі добрым выйсцем з сітуацыі. Дарэчы, колькі часу таму тэлефанавала з гэтай нагоды ў адну з транспартных арганізацый, абяцалі разабрацца, ды, як бачыце, усё засталося як ёсць, — прасіла дапамогі ад імя шматлікіх жыхароў заяўніца.

— Сапраўды, там не спыняюцца аўтобусы, — адразу адрэагаваў на пераказ сутнасці звароту чытачкі з вёскі Камень Лепельскага раёна **намеснік генеральнага дырэктара рэспубліканскага аўтатранспартнага тэрытарыяльнага ўнітарнага прадпрыемства «Віцебскаблаўтатранс» Сяргей ЗАЛЕСКІ**. — Маршруты, якія вы маеце на ўвазе, пераважна экспрэсныя і хуткасныя. Апошнія адрозніваюцца ад першых тым, што ў іх крыху больш прыпынкаў, адпаведна, і больш часу ідзе на дарогу. А пасажыр жа, калі гаварыць увогуле пра такія маршруты, плаціць за хуткасць. Калі будуць дадатковыя прыпынкі, павялічваецца час знаходжання ў дарозе, што не ўсім можа спадабацца.

З іншага боку, падкрэсліў далей Сяргей Валянцінавіч, да іх на прадпрыемства ніхто з жыхароў вёсак Камень і Баброва, зрэшты, як і з навакольных населеных пунктаў, не звяртаўся. (На заўвагу жанчыны можна толькі сказаць, што перавозкамі займаюцца мноства транспартных арганізацый).

— Няхай вашы заяўнікі не сарамеюцца, афіцыйна пішуць адразу нам. Гэта ж не скарга. Трэба пазначыць: калі, у якія дні людзям было б зручна, каб у вёсках спыняўся аўтобус. У выхадныя — дык у выхадныя, — адказаў далей па сутнасці звароту Сяргей Залескі. — Безумоўна, давядзецца папярэдне вывучыць пасажырапаток — колькі людзей сапраўды маюць патрэбу ў такім прыпынку, як часта. Такія звесткі мы можам атрымаць у тым ліку і праз сельскі Савет. Калі высветліцца, што ў прыпынку будзе патрэба, на ўзгадненне яго ў Міністэрстве транспарту і камунікацый спатрэбяцца тыдні два. Таму, паўтаруся, пішыце на наш адрас. Прычым, не абавязкова, каб ліст быў калектыўным — дастаткова звароту нават ад аднаго чалавека з падрабязна асветленай праблемай. А ўжо мы возьмем яе на кантроль.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Бацькі бываюць розныя

Кватэрнае пытанне

Мы з мужам і двухгадовай дачкой жывём у прыватызаванай аднапакаёўцы. Хацелі б прадаць яе і купіць двухпакаёвую кватэру. Суседзі кажуць, што на продаж патрэбен дазвол органаў апекі. Ці так гэта, калі мы збіраемся не пагаршаць, а паляпшаць жыллёвыя ўмовы... У тым ліку і дзіцяці.

А.Д., *Віцебск.*

У адпаведнасці з арт. 123 Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь адчужэнне жылога памяшкання, у якім пражываюць няпоўнагадовыя члены сям'і ўласніка, дапускаецца толькі са згоды органа апекі і папячыцельства.

Пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 22 снежня 2005 г. № 121 падрыхтоўка праектаў рашэнняў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў аб дачы згоды на правядзенне здзелак адчужэння, закладу і абмену жылых памяшканняў, у якіх пражываюць няпоўнагадовыя дзеці, ускладзена на ўпраўленні (аддзелы) адукацыі.

Пры разглядзе такіх пытанняў упраўленні (аддзелы) адукацыі ў кожным канкрэтным выпадку вызначаюць, ці адпавядае здзелка правам і законным інтарэсам няпоўнагадовага і наступствы яе ажыццяўлення для няпоўнагадовага (дзе будзе пражываць дзіця пасля адчужэння жылля, на якіх правах і ўмовах, чым будуць адрозніваца новыя ўмовы пражывання няпоўнагадовага ад цяперашніх). Аналізуецца таксама інфармацыя (копіі дакументаў з усімі характарыстыкамі жылога памяшкання) пра жылое памяшканне, якое набываецца, узамен таго, што адчужаецца, і ўлічваюцца іншыя абставіны, якія адносяцца да здзелкі, што ажыццяўляецца.

Калі пры падрыхтоўцы праекта рашэння будзе вызначана, што здзелка ўшчамляе правы і законныя інтарэсы няпоўнагадовага дзіцяці (жылое памяшканне, у адрозненне ад займаемага ім, не адпавядае санітарным і тэхнічным патрабаванням, не добраўпарадкавана, непрыдатнае для пражывання; жылое памяшканне, якое набываецца, з'яўляецца аварыйным, падлягае зносу або пераабсталяванню ў нежылое, пагражае абвалам; дом, у якім знаходзіцца жылое памяшканне, што набываецца, падлягае капітальнаму рамонту з перапланіроўкай гэтага жылога памяшкання; здзелка мае карыслівы або фіктыўны характар і г.д.), упраўленне (аддзел) адукацыі складае праект-рашэнне аб адмаўленні ў згодзе (папярэднім дазволе) на продаж жылога памяшкання з указаннем матываў адмаўлення.

Адмаўленне ў дачы згоды на адчужэнне, заклад або абмен жылога памяшкання можа быць абскарджана ў вызначаным парадку.

Віктар САВІЦКІ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОДАЖЕ ПРАВ НА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ОТКРЫТЫХ ПЛОЩАДОК ПУТЕМ ПРОВЕДЕНИЯ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

aquabel

ЗАО «Выставочный центр «Аквабел» Минский район проводит аукцион по продаже прав на заключения договоров аренды следующих открытых площадок ЗАО «Выставочный центр «Аквабел» Минский район:

№ лотов	Наименование объекта аренды	Адреса объектов аренды	Арендуемая площадь, м.кв.	Начальная цена, руб. с НДС	Размер задатка, млн руб.
1÷14	Открытые площадки №№ 100а, 247а, 284а, 367а, 368а, 296а, 181а, 188а, 136ах, 172ах, 210ах, 246ах, 284ах, 293ах	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	8	3,2	0,5
15, 16	Открытые площадки №№ 78т, 152т	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	8	5	0,5
17	Открытая площадка № 672а	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	12	4,8	0,5
18÷20	Открытые площадки №№ 145а, 294а, 295а	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	16	6,4	0,5
21,22	Открытые площадки №№ 669а, 670а	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	27	13,5	1
23	Открытая площадка № 671а	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	30	15	1
24÷26	Открытые площадки №№ 59б, 60т, 262т	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	15	7,5	0,5
27÷39	Открытые площадки №№ 560а÷572а	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	12	45	2
40÷42	Открытые площадки №№ 557а÷559а	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	12	47	2
43, 44	Открытые площадки №№ 359б, 360б	Минский р-н, д. Боровая, 5. Открытая выставочная площадка с тремя проездами.	15	55	2
45	Открытая площадка № 243ст	Минский р-н, д. Боровая, 5. Автостоянка № 2.	48	24	1
46, 47	Открытые площадки №№ 242ст, 249ст	Минский р-н, д. Боровая, 5. Автостоянка № 2	36	18	1
48÷62	Открытые площадки №№ 2ст, 156ст, 214÷217ст, 226ст, 228÷233ст, 92ст, 209ст	Минский р-н, д. Боровая, 5. Автостоянка № 2.	24	12	1
63÷126	Открытые площадки №№ 4ст, 6ст÷49ст, 51ст, 53ст, 55ст, 57ст, 59ст, 61ст, 63ст, 65ст, 67ст, 69ст, 71ст, 73ст, 75ст, 77ст, 79ст, 81ст, 83ст, 125ст, 129ст	Минский р-н, д. Боровая, 5. Автостоянка № 2.	12	3,2	0,5
127÷141	Открытые площадки №№ 1стк÷15стк	Минский р-н, д. Боровая, 5. Автостоянка № 2.	15	4	0,5
142÷199	Открытые площадки №№ 16стк÷73стк	Минский р-н, д.Боровая, 5. Автостоянка № 2.	15	3,5	0,5

Условия проведения аукциона:

Организатором аукциона и продавцом (арендодателем) является Закрытое акционерное общество «Выставочный центр «АКВАБЕЛ» Минский район, адрес: Минский район, пересечение Логойского тракта и Минской кольцевой автодороги, административное здание, комната 302.

Торги состоятся **08.12.2009 года в 14.30**, по адресу: Минский район, д. Боровая, 5, административный блок ГВП (трехэтажное здание), комната 102.

Шаг аукциона – **5 %** от начальной цены продажи права заключения договора аренды.

К участию в аукционе допускаются физические лица, индивидуальные предприниматели, юридические лица любой формы собственности, а также иностранные инвесторы (иностранные государства, объединения, международные организации, иностранные юридические и физические лица, а также граждане Республики Беларусь, имеющие постоянное место жительства за границей).

Для участия в аукционе необходимо представить следующие документы:

заявление на участие в аукционе и об ознакомлении с объектом аренды;

заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающего внесение задатка в белорусских рублях;

юридическими лицами – резидентами Республики Беларусь – доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;

представителями физических лиц – резидентов Республики Беларусь – нотариально заверенную доверенность;

юридическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

юридическими и физическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

представителями юридических и физических лиц – нерезидентов Республики Беларусь – легализованную в установленном порядке доверенность.

Обязательные дополнительные требования к претендентам на участие в аукционных торгах:

по **ЛОТам №№ 1÷44:** установка на арендуемой площади своего торгового объекта для розничной торговли непродовольственными товарами бытового назначения (ТБН), за исключением одежды, обуви, мебели и стройматериалов;

по **ЛОТам №№ 45÷126:** установка на арендуемой площади своего торгового объекта для розничной торговли строительными материалами и сопутствующими товарами;

по **ЛОТам №№ 127÷199:** установка на арендуемой площадке контейнера для хранения и предпродажной подготовки товаров.

Претенденты на участие в торгах перед перечислением задатка обязаны связаться с организатором аукциона и представить материалы, свидетельствующие о том, что претендент соответствует указанным обязательным дополнительным требованиям. Если претендент соответствует этим обязательным дополнительным требованиям, то он получает согласие организатора торгов на перечисление задатка, а также может ознакомиться с объектом аренды.

Задаток перечисляется по безналичному расчету в белорусских рублях на расчетный счет **ЗАО «Выставочный центр «АКВАБЕЛ» Минский район** № 3012204960010 в ф-ле Минская городская дирекция ОАО «Белагропромбанк» г. Минск, код 153001963, УНН 600438617.

Задаток возвращается всем участникам аукциона, кроме участников аукциона, выигравших торги, в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона или с момента регистрации продавцом (организатором аукциона) отказа от участия в аукционе. Участнику аукциона, выигравшему торги, задаток не возвращается, а учитывается при окончательных расчетах.

Победитель аукциона заключает договор на аренду открытой площадки в течение 5 (пяти) банковских дней с даты подписания протокола о результатах аукциона. Срок договора аренды открытой площадки – **1 (один) год.** Арендные ставки с НДС за один календарный месяц без стоимости эксплуатационных услуг: **ЛОТы №№ 1÷44 и 127÷199 – 13,6 евро/м.кв; ЛОТы №№ 45÷126 – 8 евро/м.кв.** В случае уклонения или отказа от заключения договора аренды или уклонения или отказа от оплаты стоимости приобретенного права на заключение договора аренды задаток победителю аукциона не возвращается.

Оплата стоимости приобретенного права заключения договора аренды на открытую площадку осуществляется по безналичному расчету в белорусских рублях в течение 5 (пяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона с победителем аукциона.

Заявки на участие в аукционных торгах принимаются до **07.12.2009 г. до 16.00** включительно по адресу: Минский район, Пересечение Логойского тракта и Минской кольцевой автодороги, административное здание, 1 (первый) этаж, комната 105. **Тел. (017)237 95 95.**

Ну і ну!

ЯК У ВЁСЦЫ ХАЛАДЗІЛЬНІК ПРАЦАВАЎ НА ХАЛЯВУ,

або За святло ў пад'ездзе вясковага дома — 1,7 мільёна рублёў за месяц

Мякка кажучы, адразу цяжка паверыць, што такое наогул можа быць у рэальнасці. Але факты — рэч упёртая. Кіраўнікі камунальных службаў, бывае, быццам бы «ствараюць» сцэнарыі для камедыйных фільмаў. Праўда, некаторым жыхарам ад гэтага не заўсёды весела. А некаторым прадпрымальным людзям камунальны «хаос» проста, як высвятляецца, ідзе на карысць.

Нядаўна пракуратура Віцебскага раёна праверыла, як выконваецца адпаведнае заканадаўства пры разглядзе зваротаў грамадзян. Вынікі праверкі проста здзіўляюць.

Так, жыхарка вёскі Вымна скардзілася, што ў яе кватэры няспраўная сістэма ацяплення, батарэі заўсёды халодныя. Як высветлілі супрацоўнікі пракуратуры, праверка па гэтай скарзе работнікамі камунальнай гаспадаркі раёна фактычна не праводзілася. Прыслалі фармальны адказ пра тое, што рамонт сістэмы ацяплення будзе выкананы пасля таго, як скончыцца ацяпляльны сезон. І ніякай канкрэтыкі наконт таго, калі менавіта адрамантуюць, як правераць, ці зрабілі ўсё належнае.

А найбольш незразумелая наступная «камунальная гісторыя». 85-гадовая бабуля вельмі прасіла камунальнікаў скасаваць дагавор аб вывазе смецця. Маўляў, вельмі далёка мне, старой, хадзіць да кантэйнера. Пенсіянерцы прыслалі адказ, што з выездам на месца правялі праверку звароту і вызначылі — кантэйнерная пляцоўка знаходзіцца ў 140 метрах ад дома, дзе яна пражывае, што адпавядае наяўным санітарным нормам. Разам з тым, як высветлілі ў пракуратуры, насамрэч праверка скаргі не праводзілася. Што пацвярджае паўторная скарга бабулі. Цяпер ужо камунальнікі пастараліся. І высветлілі, што найбліжэйшы кантэйнер на адлегласці 340 метраў.

А вось прыклад таго, як ад дзеянняў прадпрымальных жыльцоў і камунальнікаў — фармалістаў церпяць іншыя жыхары і дзяржава. У вёсцы Ліпаўка жыхары трох кватэр шматпавярховага жылога дома самавольна падключалі хатнія бытавыя прыборы да сістэмы лесвічнага асвятлення. Зразумела, на само асвятленне лесвіц энергіі не хапала. Людзі скардзіліся.

З-за «халявы» ў асобна ўзятых кватэрах і ў выніку іншых парушэнняў Правілаў карыстання электраэнергіяй расход электраэнергіі па лесвічным асвятленні склаў 10 тысяч (!) кілават/гадзін за адзін месяц, што па суме аплаты пацягнула на 1 мільён 730 тысяч рублёў!

І не паверыце — замест таго, каб разам са спецыялістамі энергазбыту разабрацца ў сітуацыі, прымусіць вінаватых у незаконным выкарыстанні электраэнергіі аплаціць яе кошт, камунальная структура ўзяла ўсе выдаткі на сабе — запісалі фантастычную суму за асвятленне пад'езда на страты камунальнага прадпрыемства.

Як паведаміла «Звяздзе» **пракурор арганізацыйна-кантрольнага аддзела пракуратуры Віцебскай вобласці Вольга ЯСКЕВІЧ**, уся атрыманая пры праверцы інфармацыя была накіравана на разгляд асабіста старшыні райвыканкама. У ліку іншага было прапанавана прыцягнуць да дысцыплінарнай адказнасці кіраўнікоў прадпрыемства камунальнай гаспадаркі, якія дапусцілі парушэнні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ДАБРО ХАЙ ВЕРНЕЦЦА ДАБРОМ

Ведаю: «Звязда» многім прыходзіць на дапамогу. Буду спадзявацца, што паспрыяе і мне. Я хачу падзякаваць людзям, не ведаючы ні іх прозвішчаў, ні месца жыхарства.

Я вяртаўся дамоў з Віцебска. У Аршанскім раёне рашыў пад'ехаць да крынічкі Святога Панцеляймона, набраць вады, і не агледзеўся, як машыну маю сцягнула ў балота. Спрабаваў выехаць, — марна, тэлефанаваў у міліцыю і аддзел па надзвычайных сітуацыях, казаў, што за ўсё заплачу. У адказ пачуў ветлівае «Мы такіх паслуг не робім». А ноч на падыходзе... Не ведаю, як бы я перажыў яе, каб не двое вяскоўцаў. Аднаго звалі Лёня, другога Саша. Яны дапамаглі мне выбрацца. У выніку ў восем гадзін вечара я ўжо знаходзіўся дома... Буду вельмі спадзявацца, што ў Аршанскім раёне бліз той крыніцы Святога Панцеляймона нехта выпісвае, чытае маю любімую «Звязду» і перадасць гэтым людзям, іх блізкім і маю ўдзячнасць.

А. СТАЛЯРОЎ, *г. Жлобін.*

«Песні балот»

Такі фестываль прайшоў у Польшчы. На сцэну тэатра ў Любліне выйшаў аўтэнтычны фальклорны калектыў «Завіца» з в. Раздзялавічы Ганцавіцкага раёна

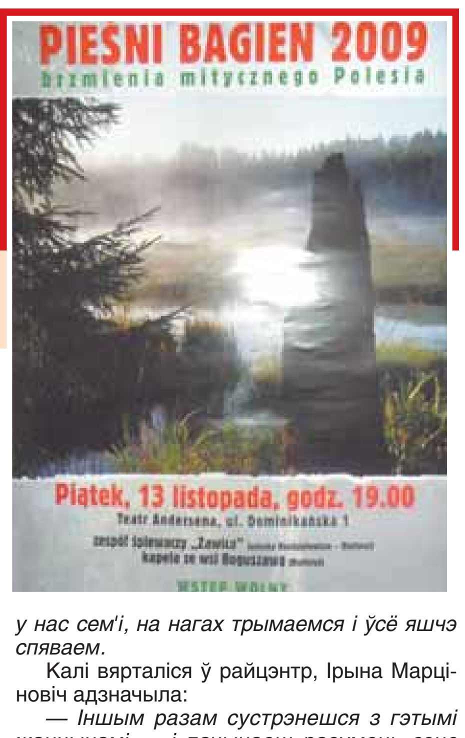

Чаму менавіта на спявачак з гэтай вёскі выпаў выбар? Што, у Беларусі мала вёсак на балотах?

— *Вёсак хапае, але такіх калектываў больш няма. Таму менавіта «Завіца» і паехала на фестываль,* — растлумачыла начальнік аддзела культуры раёна Ірына Марцінкевіч. — *А яшчэ і польскі бок, пазнаёміўшыся з матэрыяламі пра нашых спявачак, зацікавіўся імі. Вось у вобласці і прынялі рашэнне...*

Назва «Завіца» — гэта старадаўняе палескае слова, якое можна перакласці як «залоўка» ці «радня». У калектыве шэсць жанчын, пяць з іх носяць прозвішча Рабцэвіч, і толькі адна — Кісялевіч. Блізкія і далёкія, але ўсе сваякі.

Сабраліся жанчыны ў доме Соф'і Рабцэвіч — яна Мікалаеўна, бо ў калектыве ёсць яшчэ адна Соф'я, але ўжо Фёдараўна.

У печы палаў агонь, а гаспадыня замешвала ў дзежцы цеста, у хаце было цёпла, і атмасфера схіляла да душэўнай размовы. Так яно і атрымалася.

А як прымалі ў Любліне?

— *Афішы былі расклееныя па ўсім горадзе, але калі за паўгадзіны да выступлення мы выглянулі са сцэны — у зале ніводнага чалавека,* — павяла аповед дырэктар мясцовага Дома культуры Людміла Рабцэвіч. Яна хоць і з Вілейшчыны, але як трапіла ў Раздзялавічы, то выйшла замуж. — *Нашы жанчына запанікавалі. Як перад пустой залай выступаць? Чаго мы сюды прыехалі? Але за нейкія дзесяць хвілін да выхаду на сцэну залу запоўнілі гледачы, і здзіўляла тое, што амаль усе маладыя. Наша выступленне разлічана было на сорак хвілін, а нас не адпускалі са сцэны дзве гадзіны.*

— *Так добра нас нідзе не прымалі,* — працягвае размову Соф'я Мікалаеўна, — *дома ногі баляць, а там нічога. Ніводная з нас не кашлянула і не ахрыпла.*

Яе падтрымалі астатнія.

— *Першыя дзве песні спявалі заціснута, а затым, адчуўшы такую падтрымку, пайшлі танцаваць кракавяк, польку, казу, Мікіту... Мы на сцэне, а гледачы наладзілі танцы ў зале...*

— *Адзін пан адрэкамендаваўся Тадэвушам і сказаў, што прыехаў на фестываль за сто кіламетраў, каб паслухаць нас...*

— *Там людзі крыху іншыя, суперажывалі разам з намі. Было відаць, што наша выступленне іх цікавіць... А мы ж у лапцях былі.*

Вось такія ўражанні былі ў раздзялавіцкіх спявачак ад паездкі на фестываль.

Жанчын ніхто спевам не вучыў, а яны спяваюць у тры-чатыры галасы, і спявачкі ведаюць, дзе ўзяць «вышэй», а дзе «ніжэй». І песні старадаўнія дасталіся ад мацерак і бабуль, ды і строі, у якія апрануліся жанчыны, не сённяшняга дня. Ва ўзорах няма каляровай эклектыкі, якая апошнім часам прысутнічае ва ўбранні шмат якіх калектываў: спадніцы — зялёныя, а гарсэты — сінія. А тут чырвоны дэкор на белым фоне — народны матыў.

А як некалі было? І жанчыны разгаварыліся.

— *Цяжка некалі было. Былі дзяўчатамі, а бралі косы ды ішлі касіць. Убачыла я хлопцаў, паклала касу і сяджу, бо сорамна неяк было. А яны падышлі, касу тую падвастрылі ды яшчэ і па пракосе прайшлі...*

— *За Раздзялавічамі ўжо пачынаюцца Выганаўскія балоты, і далей дарогі няма. Гэта сёння асфальт ляжыць — дарога, як струна, а некалі да Ганцавічаў дабіраліся пешшу, балотам. Затым пусцілі да нас «буду», якую часта даводзілася выцягваць з гразі, а разбітая дарога пятляла...*

— *Да комплексаў як жылі? Са сваім мужам ягады збіралі. Удваіх тону журавінаў з балота выцягнеш і цэлы год на тыя грошы жывеш. Тады за кілаграм 40 капеек плацілі... А як пабудавалі комплексы, то мы ўсе на кароўнікі пайшлі...*

— *Я адна засталася, без мужа. 400 тысяч пенсіі малавата, бо трэба і сена набыць — каня трымаю. Каб сыны не дапамагалі, то адна не ўправілася б...*

І тут высветлілася, што ў гаспадарках усіх жанчын, якія сядзелі перада мною, ёсць коні, а каровы ды свінні — само сабой. Ды і зямлі пад гектар. Але ж не толькі на гэтым трымаюцца палешукі. Галоўны іх набытак — гэта вялікія сем'і.

У Соф'і Мікалаеўны пяць сыноў і дачка, адзінаццаць унукаў, і ўсе жывуць у Раздзялавічах, у Таццяны Васільеўны — шасцёра дзяцей і дзесяць унукаў, у Ганны Аляксееўны таксама шасцёра і столькі ж унукаў. У Алены Фёдараўны — пяцёра і дзевяць унукаў... Можа, я крыху і пераблытаў, але жанчыны сказалі, што не пакрыўдзяцца.

Вось якія ў нашых спявачак сем'і.

— *А што тут дзіўнага? Гэта сёння ўтаропяцца ў тэлевізар і да ночы не адрываюць вачэй. А нічога добрага ў гэтай скрынцы няма. Раней мы тэлевізара не мелі, электрычнасці таксама не было, то як прыцямнела, лезлі ў ложак...* — пажартавалі кабеты.

Старэйшае пакаленне яшчэ спявае ў Раздзялавічах, але ці ёсць каму гэтыя песні перадаць?

— *Мы спявалі заўсёды. Бывала, зацягнеш «Цяжка жыці, цяжка быці» — і ляціць песня над балотамі, а ім краю няма,* — кажа гаспадыня. — *А нашы ўнучкі і не супраць паспяваць, але ж у іх няма часу. Усё некуды спяшаюцца...*

«Ты каліна, ты маліна, да вады схілілася, а я малада-а-я зажурылася», — спявала «Завіца», а ў печы падымаўся ў бляхах аржаны хлеб, бо Соф'я Мікалаеўна з крамы не прызнае, і падыходзіў час яго даставаць... і ўжо на стол ставілі сваю каўбасу...

— А ці шчаслівыя вы? — задаў апошняе пытанне.

— *Шчаслівыя!* — у адзін голас адказалі жанчыны. — *Мы маем гаспадаркі, працуем, у нас сем'і, на нагах трымаемся і ўсё яшчэ спяваем.*

Калі вярталіся ў райцэнтр, Ірына Марціновіч адзначыла:

— *Іншым разам сустрэнешся з гэтымі жанчынамі — і пачынаеш разумець сэнс жыцця. Нам чагосьці пастаянна не хапае, мы чымсьці незадаволеныя, а ў іх шчасце вельмі зразумелае і трымаецца на простых рэчах: праца, хлеб, сям'я...*

* * *

Ужо няма пад Раздзялавічамі жывёлагадоўчага комплексу, але стаіць у вёсцы шыкоўны Дом культуры, які адрамантавалі, і ён цяпер цягне на Палац. А галоўнае, што ён не пустуе — моладзь наведвае. У Раздзялавічах пражывае 1326 чалавек, вёска выміраць не збіраецца. Але ёсць адна праблема — няма працы. Вырашыць бы праблему з працай, і Раздзялавічы спявалі б, спявалі б.... ад малога да старога.

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара.
Ганцавіцкі раён.

УМОВЫ ПРЫНЯЦЦЯ ГРАМАДЗЯН НА ЖЫЛЛЁВЫ ЎЛІК СТАНУЦЬ БОЛЬШ ДАКЛАДНЫМІ

Асобныя палажэнні Указа Прэзідэнта Беларусі № 543 ад 16 лістапада 2009 года пракаментаваў журналістам начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі Мінскага гарвыканкама Мікалай КОМ.

НОВЫЯ ПРАВІЛЫ ПАДЗЕЛУ ЧАРГІ

У прыватнасці Мікалай Уладзіміравіч адзначыў, што згодна з новаўвядзеннямі названага дакумента, пры падзеле чаргі асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў дарослых дзяцей будуць прымаць на асобны жыллёвы ўлік не з даты іх нараджэння, а з моманту надыходу паўналецця. Да апошняга часу прадугледжвалася, што кожны поўнагадовы член сям'і мае права заявіць аб падзеле жыллёвай чаргі з бацькамі менавіта з моманту пастаноўкі на гэту чаргу бацькоў, але не раней за дату свайго нараджэння. Так, напрыклад, калі бацькі стаялі ў чарзе 18 гадоў, то і дзеці іх пасля паўналецця і падзелу чаргі прымаліся на асобны ўлік з 18-гадовым «стажам». У выніку падобнага падзелу сямейнай жыллёвай чаргі ў Мінску за апошнія два гады колькасць асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў павялічылася больш чым на 12,5 тысячы чалавек. Новыя палажэнні Ўказа павінны спыніць падобнае штучнае павелічэнне жыллёвай чаргі ў сталіцы, упэўнены Мікалай Ком. З трэцяй дэкады лютага наступнага года, калі ўказ уводзіць у сілу, дзеці пры падзеле чаргі будуць прымаць на ўлік з даты надыходу паўналецця або ўступлення ў шлюб, калі шлюб рэгіструецца раней за іх паўналецце.

ЖЫЛЛЁВЫ ЎЛІК ДЛЯ СУМЯШЧАЛЬНІКАЎ

Указ № 543 прадугледжвае такую норму, што стаць на ўлік асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў стане магчыма і ў тым выпадку, калі супрацоўнік працуе ў арганізацыі па сумяшчальніцтве. Галоўным чынам падобная норма прадугледжана для тых варыянтаў, калі па асноўным месцы працы жыллёвы ўлік не ажыццяўляецца. У гэтым выпадку грамадзянін атрымлівае права стаць у жыллёвую чаргу і па іншым месцы працы, дзе ён працуе па сумяшчальніцтве. Пры пераходзе на працу ў іншую арганізацыю чаргавік цяпер павінен на працягу шасці месяцаў падаць заяву аб захаванні ранейшай даты знаходжання на ўліку асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў. Калі такая заява своечасова не падаецца па новым месцы працы, тады грамадзянін прымаецца на жыллёвы ўлік нанава.

ЗАСЕЛЕНЫЯ СВАЯКІ Ў ЧАРГУ ПРАЗ 5 ГАДОЎ

Згодна з новымі палажэннямі, усяленне ў кватэру сваякоў з далейшым пагаршэннем жыллёвых умоў цягне за сабой страту на 5 гадоў права на пастаноўку ў чаргу асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў. Начальнік упраўлення Мінгарвыканкама ўдакладніў, што пад пагаршэннем жыллёвых умоў у гэтым выпадку лічыцца і ўсяленне няпоўнагадовых ці поўнагадовых непрацаздольных дзяцей, мужа, жонкі, непрацаздольных бацькоў, калі да гэтага часу яны былі забяспечаны жылым памяшканнем агульнай плошчай 15 кв. м і больш у гэтым жа населеным пункце. Цяпер пры засяленні ўласнага памяшкання і такімі сваякамі ў жылую кватэру страчваецца права на пастаноўку на жыллёвы ўлік на працягу 5 гадоў. Да апошняга часу, пры ўсяленні ў кватэру вышэйпералічаных сваякоў, яны без вялікіх праблем траплялі ў чаргу асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў. Нагадаю, што палажэнні Указа № 543 пачынаюць дзейнічаць з 19 лютага наступнага года.

ПАШЫРАНА КОЛА ПРЭТЭНДЭНТАЎ НА САЦЫЯЛЬНАЕ ЖЫЛЛЁ

Названы ўказ Прэзідэнта Беларусі дае права на атрыманне сацыяльнага жылля асобным катэгорыям насельніцтва, якія прэтэндуюць на яго на агульных падставах нават у тых выпадках, калі яны маюць ва ўласнасці іншую кватэру ці пакой у гэтым населеным пункце. Раней такія ўласнікі на сацыяльнае жыллё разлічваць не маглі. Разам з тым, на новых умовах сацыяльнае жыллё даецца, зыходзячы з нарматыву за вылікам агульнай плошчы памяшкання, якое маецца ва ўласнасці. Так, напрыклад, калі сям'я з чатырох чалавек мае права на сацыяльнае жыллё агульнай плошчай 80 кв. м, аднак ва ўласнасці ёсць жыллё плошчай 34 «квадраты», можна разлічваць на 46 «сацыяльных» кв. м.

А вось сем'ям, якія маюць дзяцей-інвалідаў, цяпер будзе давацца права на атрыманне жылых памяшканняў сацыяльнага карыстання без уліку даходаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ПАНДЭМІЧНЫ ГРЫП МУЦІРУЕ?

Нарвежскі інстытут грамадскай аховы здароўя праінфармаваў Сусветную арганізацыю аховы здароўя пра мутацыю, выяўленую ў вірусах грыпу A/H1N1. Вірусы-мутанты былі выдзелены ў трох пацыентаў, інфіцыраваных пандэмічным грыпам. Двое з іх памерлі, а ў трэцяга захворванне працякала ў цяжкай форме.

Нарвежскія навукоўцы праналізавалі ўзоры вірусаў, выдзеленых у 70 пацыентаў з клінічным захворваннем, аднак больш выпадкаў такой жа мутацыі выяўлена не было. Гэта дазваляе меркаваць, што мутацыя не атрымала шырокага распаўсюджвання ў краіне. Да таго ж, як сведчаць праведзеныя даследаванні, вірус з выяўленай мутацыяй застаецца адчувальным да дзеяння супрацьвірусных прэпаратаў (асельтавіру і занамівіру), а таксама да вакцыны супраць пандэмічнага грыпу.

Трэба заўважыць, што раней выпадкі аналагічнай мутацыі былі выяўлены ў Бразіліі, Кітаі, Японіі, Мексіцы, Украіне і ЗША. Праўда, інфармацыя аб усіх гэтых выпадках — няпоўная, пры гэтым вірусы з мутацыяй былі выяўлены як у інфіцыраваных, хвароба якіх завяршылася смяротным зыходам, так і ў хворых з лёгкай формай працякання грыпу. Медыкі пакуль не ведаюць, якія наступствы можа мець для нас выяўленая мутацыя, ці пацягне яна рост колькасці інфіцыраваных і павелічэнне колькасці цяжкіх і смяротных выпадкаў захворвання. Таму даследаванні працягваюцца: лабараторыі па эпіднагляду за грыпам, якія працуюць у рамках Глабальнай сеткі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, ажыццяўляюць маніторынг за вірусамі грыпу на ўсёй планеце, каб не прапусціць любыя далейшыя мутацыі ў пандэмічным вірусе.

У гэты час у 40 краінах свету праходзіць вакцынацыя насельніцтва супраць пандэмічнага грыпу. Сусветная арганізацыя аховы здароўя валодае інфармацыяй аб хоць бы некалькіх выпадках ва ўвядзенні вакцыны ў 16 краінах, дзе прышчэпкамі ахоплены ўжо 65 мільёнаў чалавек. Паколькі цяперашняя кампанія па вакцынацыі супраць грыпу адна з самых маштабных, а вакцына ствараецца ў мінімальныя тэрміны, медыкаў хвалюе магчымасць з'яўлення рэдкіх пабочных рэакцый, якія не выяўляюцца падчас клінічных выпрабаванняў вакцын.

Як і чакалася, сярод пабочных эфектаў, пра якія паведамляюць медыкі з краін, дзе вакцынацыя знаходзіцца цяпер у самым разгары, фігуруюць прыпухласць, пачырваненне ці боль у месцы ін'екцыі, якія хутка праходзяць самі па сабе. Радзей адзначаецца павышэнне тэмпературы, галаўны боль, стомленасць і мышачныя болі. Гэтыя сімптомы праходзяць звычайна на працягу двух сутак. Назіраліся таксама і разнастайныя алергічныя рэакцыі, аднак частата іх з'яўлення знаходзіцца ў межах чаканых велічынь.

Сярод вакцынаваных людзей былі зарэгістраваны і выпадкі смерці. Вынікі іх расследавання выключаюць магчымасць таго, што прычынай смерці людзей стала пандэмічная вакцына. Так, у Кітаі, дзе прышчэпкамі былі ахоплены 11 мільёнаў чалавек, органы аховы здароўя праінфармавалі Сусветную арганізацыю аховы здароўя пра 15 выпадкаў цяжкіх пабочных рэакцый і два выпадкі смерці, якія здарыліся сярод прышчэпленых пандэмічнай вакцынай людзей. У выніку дэталёвага расследавання было вызначана, што прычынай смерці гэтых людзей былі праблемы са здароўем, якія меліся яшчэ да вакцынацыі, а не непасрэдна вакцына.

Нягледзячы на тое, што інтэнсіўны маніторынг за бяспечнасцю вакцын працягваецца, звесткі, сабраныя на сённяшні дзень, сведчаць пра тое, што пандэмічныя вакцыны адпавядаюць профілям бяспекі вакцын супраць сезоннага грыпу, якія выкарыстоўваюцца ўжо на працягу больш як 60 гадоў. Прычым і інактываваныя, і «жывыя» вакцыны.

У Расіі кампанія па вакцынацыі ад пандэмічнага грыпу стартавала ў пяці рэгіёнах 9 лістапада. Нашы суседзі выкарыстоўваюць «жывую» вакцыну ўласнай вытворчасці, якая ўводзіцца шляхам распылення ў насавыя хады і фактычна паўтарае шлях, якім вірус трапляе ў арганізм чалавека. Гэта дазваляе сфарміраваць мясцовы імунітэт на слізістай носа — «уваходных дзвярах» для рэспіраторных інфекцый. Аднак ёсць сумненні, што «жывая» вакцына дастаткова эфектыўная для вакцынацыі пажылых людзей.

— Для «жывой» вакцыны неабходна, каб вірус размнажаўся ў насаглотцы. А ў пажылых людзей, якія часта хварэюць на грып, дастаткова развіты мясцовы імунітэт, які не дае гэтаму грыпу размнажацца, — падзяліўся сваім меркаваннем з чытачамі інтэрнэт-партала «Меднавіны» **доктар медыцынскіх навук, грыпolar, галоўны навуковы супрацоўнік НДІ вакцын і сываратак імя Мечнікава РАМН, кансультант СААЗ, прафесар Юрый ГЕНДОН.** — А паколькі вірус не размнажаецца, «жывая» і не будзе. Я мяркую, што «жывая» і трохвалентная, і адновалентная вакцына наўрад ці будзе аховай людзей немаладога ўзросту. Я ўжо не кажу, што ў ЗША (а «жывыя» вакцыны выкарыстоўваюцца толькі ў Расіі і ЗША) не рэкамендуюць гэту вакцыну асобам ва ўзросце, старэйшым за 55 гадоў, таму што ведаюць, што ў гэтым узросце 80 працэнтаў людзей маюць хранічныя захворванні. А паколькі бяспечная жывая вакцына з пункту погляду абвастрэння хранічных захворванняў, пакуль лічыцца недаказанай. Але самае галоўнае тое, што яна — неэфектыўная. Вы можаце не накапаць, а толку не будзе ніякага. З іншага боку, вакцынацыя «жывой» вакцынай дзяцей стварае добрую ахову ад грыпу.

На пытанне, што лепш, перахварэць на натуральны грып, каб атрымаць імунітэт, ці стварыць імунітэт з дапамогай прышчэпкі, Юрый Гендон адказаў наступнае: «Зразумела, што супрацьгрыпозны імунітэт пасля таго, як чалавек перахварэе на грып, будзе да гэтай разнавіднасці вірусу ў яго значна вышэйшы, чым пасля прышчэпкі. Аднак трэба памятаць, што можна проста памерці ад грыпу і яго ўскладненняў. Гэта вельмі сур'ёзная інфекцыя. Грып пашкоджвае функцыі ўсіх сістэм арганізма, усіх! Прыгадайце: пасля захворвання на грып у нас яшчэ два-тры тыдні адзначаецца моцная слабасць. Многія фізіёлагі лічаць, што кожнае захворванне на грып можа «каштаваць» нам год жыцця — такую энергію мы выдаткоўваем на тое, каб ачуняць. А можам і не ачуняць. Агульны імунітэт пры грыпе рэзка падае, і пнеўмакокі, з якімі мы лёгка спраўляемся ў нармальным стане, выклікаюць развіццё пнеўманіі, якая і дае значную колькасць смяротных выпадкаў».

Надзея НІКАЛАЕВА.

П'ЯНЫ КІРОЎЦА СПЫНІЎ... ЦЕПЛАВОЗ

Ну і ну!

Позна ўвечары ў аўторак жыхар Полацка на 464 кіламетры перагону Полацк — Ксты на 48 хвілін затрымаў рух рэзервовага цягніка Полацк—Наваполацк.

Паводле звестак упраўлення ўнутраных спраў на транспарце МУС, 29-гадовы мужчына, які знаходзіўся за рулём аўтамабіля «Аўдзі», на пачатку дванаццатай ночы выехаў на чыгуначны пераезд на забаранільны светлавы і гукавы сігнал святлафора. Адчайны кіроўца, між іншым, як выяўлена, быў нецвярозым. Аднак праскочыць пераезд аўтамабілю не ўдалося — машына сутыкнулася з цеплавозам. На шчасце, у гэтым здарэнні няма пацярпелых. А вось тэхніцы дасталася: механічныя пашкоджанні атрымалі абедзве машыны.

Ігар ГРЫШЫН.

КАРУПЦЫЯ — ГЭТА ПОЛЕ, ЯКОЕ АРАЦЬ І АРАЦЬ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Чым вышэйшы службовы ўзровень карупцыянераў, тым больш складана іх выкрыць. Ці так?

— Увогуле так. І не таму, што нехта «наверсе» супрацьдзейнічае гэтаму. Як правіла, на высокія пасады трапляюць людзі неардынарныя, выдатныя арганізатары, нярэдка таленавітыя, здольныя пралічваць свае хады, у тым ліку і крымінальныя, на некалькі крокаў наперад. З прычыны службовага становішча ў іх шырокія сувязі, у тым ліку і ў праваахоўных органах, гэтыя людзі нямала ведаюць аб метадах барацьбы з карупцыяй, а таму захоўваюць строгую канспірацыю. Да іх паслуг спрактыкаваныя юрысты, хітруны-адвакаты, здольныя выкруціцца з цяжкай сітуацыі. Таму і выкрыццё высокапастаўленых карупцыянераў — задача даволі складаная. А менавіта арганізаваныя і глыбока заканспіраваныя карупцыянеры наносяць самыя значныя страты дзяржаве. Аднак і гэтыя спрытнюгі трапляюць у кабінеты следчых. Сярод прыцягнутых сёлета да адказнасці дэпутат Мінскага гарсавета, дырэктар НПРУП «Прагрэс» Ю.В. Мікіцкі, гендырэктар «Гомельшкло» Ю.Л. Ільеў, кіраўнік адміністрацыі Кастрычніцкага раёна сталіцы М.І. Цыган, дэпутат Мінскага гарсавета, намеснік старшыні камісіі па будаўніцтве, гарадской гаспадарцы, землекарыстанні і экалогіі В.І. Карунас, першы намеснік старшыні Мазырскага райвыканкама Ф.В. Белаш, былы начальнік следчага ўпраўлення Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржкантролю Г.Е. Гапоненка, старшыня Васілевіцкага гарвыканкама Гомельскай вобласці В.М. Пырко, шэраг іншых службовых асобаў.

Цяпер хабар не заўсёды прыносяць у паштовым канверце. Выкарыстоўваюцца пераводы буйных сумаў грошай у афшорныя зоны, на рахункі мноства розных фірмаў, каб заблытаць след. Так, у выніку злачыннай дзейнасці былога дырэктара МТЗ Лявонава за мяжу было выведзена 16 мільёнаў долараў ЗША. Паўтара з іх удалося вярнуць у краіну, а астатнія «завіслі», нібы растварыліся на афшорных рахунках. Мы на рэгулярнай аснове праводзім выбарачную праверку дэкларацый аб даходах і маёмасці і нярэдка выяўляем недаставерныя звесткі. У тым ліку і ў дэкларацыях асобных кіраўнікоў адміністрацый раёнаў.

— Генеральнай пракуратурай адносна нядаўна зроблены цікавы, я сказаў бы, нестандартны крок. Маю на ўвазе зварот у Савет Міністраў з абгрунтаванай прапановай, у тым ліку і праз інтэрнэт на сваім сайце, узмацніць барацьбу з карупцыяй у міністэрствах і ведамствах. Чым выкліканы гэты зварот?

— У першую чаргу недастатковым выкананнем антыкарупцыйнага заканадаўства рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання і іншымі дзяржаўнымі арганізацыямі, падпарадкаванымі ўраду. Наша кансалідаванае меркаванне: Саўміну трэба больш надаваць увагі барацьбе з карупцыяй. Бо статыстыка насцярожвае. Так у сістэмах міністэрстваў у 2007 годзе зарэгістравана 915 злачынстваў карупцыйнага характару (29,6 % ад агульнай колькасці), у 2008 годзе — 854 (31,2 %), то за сёлетнія 10 месяцаў — 986 (32,3 %). Каментарыі, як кажуць, тут залішнія. Адзначу толькі, што за тры гады пасля ўваходжання ў сілу Закона «Аб барацьбе з карупцыяй» (20.07.2006) дынаміка карупцыйнай злачыннасці ў органах, падпарадкаваных Саўміну, практычна не змянілася.

Створаныя ў міністэрствах спецыяльныя антыкарупцыйныя камісіі слаба працуюць на папярэджанні карупцыі. Шмат яшчэ фармалізму ў дзейнасці камісій выяўлена ў ходзе праверак Міністэрства энергетыкі, Міністэрства гандлю, Дзяржаўнага камітэта па маёмасці і шэрагу іншых органаў дзяржаўнага кіравання. Барацьба з карупцыяй — гэта задача не толькі праваахоўных органаў, але і ўлады на ўсіх яе ўзроўнях. Калі ў міністэрстве дрэнна наладжаны ведамасны кантроль, то ён тым самым стварае ўмовы для карупцыі.

Якасць і выніковасць ведамасных праверак нярэдка заслугоўваюць сур'ёзнай крытыкі.

— І ў што канкрэтна можа перарасці павярхоўны характар планавых рэвізій?

— У магчымасць для несумленных людзей займацца злачыннай дзейнасцю на працягу гадоў. Невыпадкова крымінальныя справы заведзеныя па фактах крадзяжоў шляхам злоўжывання паўнамоцтвамі ў перыяд з 2003 па 2007 год бюджэтных сродкаў у памеры больш за 270 млн рублёў службовымі асобамі бухгалтэрый упраўленняў адукацыі адміністрацый раёнаў Мінска. У гэтых структурах неаднаразова рабіліся ведамасныя рэвізіі, аднак з-за адсутнасці комплекснасці і невыкарыстання метаду сустрэчных праверак факты карупцыі не былі выяўленыя.

Рэвізійнай службай Мінбудархітэктуры не былі перададзеныя ў праваахоўныя органы матэрыялы рэвізій будаўніча-мантажных трэстаў, дзе выяўляліся факты незаконных выплат заработнай платы на суму больш за 300 млн рублёў. Крымінальныя справы, заведзеныя ў дачыненні да службовых асобаў РУП «Мінскэнерга» па фактах злоўжыванняў, якія былі наўмысна дапушчаны ў час закупкі дарагога абсталявання. Гэтыя і іншыя падобныя прыклады прывялі нас да высновы аб неабходнасці спрашчэння парадку правядзення дзяржаўных закупак. Вядома, пры адначасовым узмацненні ведамаснага кантролю за іх ходам і павышэнні адказнасці службовых асобаў за рацыянальнае і эфектыўнае выдаткоўванне дзяржаўных сродкаў.

Недастатковая роля шэрагу міністэрстваў у абароне эканамічных інтарэсаў дзяржавы і папярэджанні карупцыі пры ажыццяўленні ўладальніцкага нагляду за дзейнасцю гаспадарчых таварыстваў. З-за дрэннага кантролю асобнымі прадстаўнікамі дзяржавы гаспадарчыя таварыствы неабгрунтавана спісваюць на страты значныя сумы дэбіторскай запазычанасці, неправамерна выплачваюць службовым асобам прэміі, надбаўкі, матэрыяльную дапамогу.

Па-ранейшаму ў сістэмах міністэрстваў распаўсюджаныя такія небяспечныя формы карупцыі, як хабарніцтва і крадзяжы шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі, якія нярэдка ўчыняюцца непасрэдна кіраўнікамі. Так, начальнік Бабруйскай гаррайінспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя за спрыяльнае вырашэнне пытанняў, якія ўваходзілі ў яго кампетэнцыю, прыняў ад індывідуальнага прадпрымальніка хабар 30 000 долараў ЗША.

— Ёсць такое залатое правіла: крытыкуеш — прапануй шляхі выпраўлення недахопаў.

— Генеральная пракуратура прапанавала міністэрствам і ведамствам распрацаваць галіновыя праграмы па барацьбе з карупцыяй, якія дазвалялі б забяспечыць эфектыўнасць практычных мераў па супрацьдзеянні карупцыі ў асобных галінах эканомікі, рэспубліканскіх органах дзяржаўнага кіравання і арганізацыях, падпарадкаваных Савету Міністраў. Мы таксама лічым неабходным зрабіць захады, якія абавязвалі б міністэрствы, іншыя рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання праводзіць абавязковую ацэнку нарматыўных прававых актаў, якія імі прымаюцца, на прадмет магчымай наяўнасці ў іх нормаў карупцыягеннага характару.

Варта ўсталяваць і адзіны падыход да падстаў і перыядычнасці правядзення ў дзяржаўных органах і арганізацыях праверак правільнасці звестак, якія паведамляюць службовыя асобы ў абавязковых дэкларацыях аб прыбытках і маёмасці. Узмацненню барацьбы са злоўжываннямі садзейнічала б і абавязковае сістэматычнае заслухоўванне ва ўрадзе кіраўнікоў міністэрстваў і іншых падпарадкаваных яму арганізацый аб выніках іх дзейнасці па супрацьдзеянні карупцыі. Таксама паставіць бар'еры на кар'ерным шляху для прайдзісветаў.

— Патлумачце гэту думку.

— Калі ласка. Сутнасць гэтай прапановы ў тым, каб распрацаваць пэўны пералік дзяржаўных пасад і пасад на дзяржаўнай службе, а таксама службе ў дзяржаўных арганізацыях, замяшчэнне якіх было б забаронена або абмежавана для асобаў, судзімых за гаспадарчыя і іншыя злачынствы, для тых, хто прыцягваўся да адміністрацыйных альбо дысцыплінарных спагнанняў за карупцыйныя правапарушэнні. А таксама вызначыць працэдуру прызначэння на адказныя гаспадарчыя пасады з праверкай кандыдатаў на прадмет, так бы мовіць, устойлівасці да карупцыі. Кадры па-ранейшаму вырашаюць усё, у тым ліку сумнеўныя справы. Як ні дзіўна, але здараюцца выпадкі, калі на адказныя пасады прызначаюцца людзі з крымінальным карупцыйным мінулым, якія з цягам часу бяруцца за старое.

— Наколькі я ведаю, Генеральная пракуратура прапаноўвае ў якасці адной з мераў па прафілактыцы карупцыі стварыць, умоўна кажучы, Кодэкс гонару дзяржаўнага служачага, які павінен будзе падпісваць кожны новы чыноўнік. У якой стадыі гэта работа?

— Пакуль ідзе абмеркаванне гэтай прапановы. Вобразна кажучы, Кодэкс гонару павінен стаць у нечым падобным на прысягу ў ваенных, клятву Гіпакрата ў медыкаў. І калі ты ідзеш на дзяржаўную службу, то, прабачце за пафас, пакляніся служыць народу сумленна, верай і праўдай. На нашу думку, Кодэкс гонару можа стаць для чыноўнікаў стрымальным фактарам не браць хабар, не ўдзельнічаць у незаконных здзелках і фінансавых аперацыях.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ДОРОЖНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ ТРЕСТ № 3» – продавец (организатор аукциона) 28 декабря 2009 года проводит открытый аукцион по продаже имущества

№ п/п	Сведения о предмете аукциона	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Место нахождения имущества	Сумма задатка, бел. руб.
Лот № 1	Забор, длина – 138,15 м	502 571 963	Могилевская область, Кричевский район, г. Кричев, ул. Комсомольская, 126А	50 257 196
	Склад, площадь 402,4 кв. м			
	Ремонтные мастерские-гараж, площадь 737,74 кв. м			
	Тепловые сети 146,72 м			
	Канализационная сеть 87,9 м			
	Электрические кабельные сети 29,5 м			
	Водопроводная сеть 276,8 м			
	Административное здание, площадь 445,12 кв. м			
	Благоустройство территории, площадь 4086,4 кв. м			
	Котельная, площадь 305,4 кв. м			
	Здание для хранения изношенных шин, площадь 83,7 кв. м			
	Туалет, площадь 4,9 кв. м			
	Колодец, площадь 0,6 кв. м			

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 23 64 24, 28 41 00.

2. Дата, время и место проведения аукциона: 28.12.2009 г. в 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, каб. 34.

3. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества от 28.05.2009 г. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

4. Информация о земельном участке: Площадь земельного участка – 1,0792 га, кадастровый номер – 724050100001005035.

5. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с 3012008900015 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Могилевской области код 355, УНП 700049607, ОКПО 03454762.

6. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 24.12.2009 г.; время: 17.00.

7. Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в аукционе:

а) заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в настоящем извещении;

б) индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации;

в) юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица;

г) иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

д) представителем иностранного юридического лица или иностранного гражданина, лица без гражданства – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

е) представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

Копии документов, указанные в настоящем пункте, должны быть заверены оригинальной подписью должностного лица и скреплены печатью юридического лица (индивидуального предпринимателя).

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

8. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

9. Сроки подписания договора купли-продажи: в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона.

ФИЛИАЛ ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 07 декабря 2009 г. в 10.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 состоится ПОВТОРНЫЙ АУКЦИОН по продаже имущества, принадлежащего на праве собственности ОАО «Журавинка» в составе Лота № 1:

Наименование имущества	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-59234 (здание мини-кафе) общей площадью 43,3 кв.м
Адрес	Могилевская обл., г. Бобруйск, п. Еловики, д. 1а
Организатор торгов	Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» (р/с 3012035310012 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской обл., код 331, УНН 102353509), г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54
Начальная цена продажи, рублей без учета НДС	66 617 880
Размер задатка, руб.	6 661 788
Номер расчетного счета для перечисления задатка	Получатель платежа ОАО «Журавинка» – р/с 3012790150019 в ОАО «Белинвестбанк» в отделении № 831 г. Бобруйск Головного филиала по Могилевской области, код 153801712, УНП 700067623, ОКПО 14775616
Площадь земельного участка	0,0418 га. Кадастровый номер 741000000003000926. Правовой режим – право постоянного пользования
Условия продажи	Аукцион без условий
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Условия оплаты	По договоренности Победителя торгов с Собственником имущества при заключении договора купли-продажи
Срок подачи документов, осмотра объекта и внесения задатка	по 04 декабря 2009 г. включительно

*Более подробная информация об условиях участия в аукционе, характеристиках продаваемого имущества, перечне документов, прилагаемых к заявлению на участие в аукционе, опубликована в газете «Звязда» № 181 от 25 сентября 2009 г.

Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 или связавшись с нами по телефонам: 8 (0225) 52 08 45, 52 70 32, 8 (029) 654 79 06 в рабочие дни с 8.30 до 17.30.

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 04 декабря 2009 г. в 10.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 состоится АУКЦИОН по продаже имущества, принадлежащего на праве собственности ОАО «Бобруйскагромаш», в составе следующих лотов:

Номер лота	Лот № 1	Лот № 2
Наименование имущества, входящего в состав лота:	Незавершенное капитальное строение с инв. № 710/U-5535 (крытая стоянка испытательной техники) общ. пл. 364,0 кв.м	Незавершенное капитальное строение с инв.№ 710/U-5536 (эксперементально-производственный корпус) общ. пл. 3775,0 кв.м
Адрес имущества	г. Бобруйск, ул. Шинная, д. 13в	г. Бобруйск, ул. Шинная, д. 13б
Организатор торгов	Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54, УНП 102353509	
Начальная цена продажи, рублей с учетом НДС	113 822 412	1 116 760 374
Размер задатка, рублей	5 691 120	55 838 020
Номер расчетного счета для перечисления задатка	Получатель платежа ОАО «Бобруйскагромаш» – р/с 3012000360025 в Первомайском отд. ОАО «БелПСБ» г. Бобруйска, код 329, УНН 700067572, ОКПО 00238776	
Площадь земельного участка	0,2069 га – кадастровый № 741000000007001138, правовой режим – пост. пользование	0,7153 га – кадастровый № 741000000007001139, правовой режим – пост. пользование
Условия продажи	Аукцион без условий	
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона	
Условия оплаты	Определяются по согласованию Победителя торгов с Собственником имущества при заключении договора купли-продажи	
Срок подачи документов, осмотра объектов и внесения задатка		по 03 декабря 2009 г. включительно

*Более подробная информация об условиях участия в аукционе, характеристиках продаваемого имущества, перечне документов, прилагаемых к заявлению на участие в аукционе, опубликована в газете «Звязда» № 197 от 17 октября 2009 г.

Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 или связавшись с нами по телефонам: 8 (0225) 52 08 45, 52 70 32, 8 (029) 654 79 06 в рабочие дни с 8.30 до 17.30.

СКЛАДЫ РАЗГРУЖАЮЦЬ ПА 20 ІП НА ВОБЛАСЦЬ

Усярэднім па 20 індывідуальных прадпрымальнікаў з кожнай вобласці пачалі займацца экспартам беларускіх тавараў па звестках на 1 лістапада, паведаміў журналістам Аляксандр Ліхачэўскі, дырэктар Дэпартамента па прадпрымальніцтве Мінэканомікі. Такія не вельмі высокія лічбы ён растлумачыў разважлівасцю беларускіх бізнэсменаў:

— Кожны бізнэсмен пры прыняцці якога-небудзь рашэння дастаткова доўга абдумвае, узважвае ўсе «за» і «супраць», і толькі потым вырашае, якім чынам дзейнічаць.

Разам з тым, пакуль ІПэшнікі думаюць, ці варта ім перабудоўваць сваю працу з імпарту на экспарт, час паціху ідзе: ільготныя ўмовы дзеяння для ІП-экспацёраў, згодна з 477-м Указам Прэзідэнта, дзейнічаюць толькі да 1 ліпеня 2010 года. А тым часам чыноўнікі амаль штотыдзень даюць справаздачы аб тым, што зроблена, каб дапамагчы прадпрымальнікам вывезці беларускую прадукцыю на экспарт. Так Аляксандр Ліхачэўскі расказаў, што ўжо ва ўсіх абласцях праведзены семінары для ІП, дзе бізнэсмены маглі задаць пытанні прадстаўнікам дзяржорганаў наконт ільготных умоў, а таксама распавёў пра дзейнасць аптовых базаў і рынкаў.

Прынамсі, 12 прадпрыемстваў Беллегпрама і 1 прадпрыемства Белнафтахіма на нядаўна створанай гандлёвай пляцоўцы на базе Мінскага аптовага рынку за 1,5 месяца дзейнасці змаглі рэалізаваць прадукцыі на 54 млн бел. рублёў. Як бачна, вынікі дзейнасці даволі сціплыя, таму было прынятае рашэнне: 5 прадпрыемстваў з гэтай гандлёвай пляцоўкі, якія працуюць там без асаблівай ахвоты, «выселіць», а на іх месцы размясціць новыя. Якія — Аляксандр Ліхачэўскі расказваць не стаў.

Увогуле ж з 1 па 18 лістапада сума заключаных з суб'ектамі малога прадпрымальніцтва кантрактаў склала па рэспубліцы каля 205 млрд рублёў, за верасень і кастрычнік штомесячная сума такіх кантрактаў была ў сярэднім 360—380 мільярдаў. Што датычыцца долі складскіх запасаў гатовай прадукцыі, рэалізаваных малому бізнэсу, то яна ў перыяд з 1 па 18 лістапада склала 10,5 % (у верасні яна была 8,3 %, у кастрычніку — 8,3 %). Пры гэтым, адзначыў Аляксандр Ліхачэўскі, у параўнанні з кастрычнікам удзельная вага адгружанай малому бізнэсу прадукцыі павялічылася ў прадпрыемстваў Мінбудархітэктуры, канцэрнаў Белдзяжхарчпрам і Белнафтахім, Гродзенскага, Магілёўскага і Мінскага аблвыканкамаў, засталася на тым жа ўзроўні ў прадпрыемстваў Мінпрама і канцэрна Беллеспапераправ. А вось прадпрыемствы Мінгандля, Мінсельгасхарчу, канцэрна Беллегпрам, Брэсцкага, Віцебскага і Гомельскага аблвыканкамаў наогул пачалі адгружаць прадпрымальнікам менш прадукцыі, чым у мінулым месяцы.

Павел БЕРАСНЕЎ.

У МАГІЛЁЎСКАЙ БІБЛІЯТЭЦЫ ДАРУЮЦЬ ДАЎЖНІКАМ

Гэта акцыя праводзіцца ў гонар 90-годдзя бібліятэкі. Дзясяткі чытачоў, якія ўзялі кнігі на дом на платным абанеменце, не вяртаюць тамы і не плацяць грошы. Запазычанасць у кожнага розная — ад 200 рублёў да 20 тысяч рублёў. У дні, калі Магілёўская цэнтральная бібліятэка адзначае свой юбілей, даўгі чытачам даруюць.

У Інфарм-кавярні з часопісамі ўтульна ўладкаваліся чытачы і за кубкам гарбаты вядуць прыемныя гутаркі.

— Сёння такіх людзей прыйшло нямала, — расказалі на абанеменце пра акцыю «Дараванне даўжніку». — Але не ўсе яны маюць матэрыяльныя цяжкасці. Напрыклад, адна жанчына вярнула кнігу і шчыра прызналася, што папросту забылася. Калі ад яе не запатрабавалі грошай, яна на радасцях узяла яшчэ адну. А адна дзяўчынка захварэла, трапіла ў бальніцу і не здолела вярнуць кнігі. Вядома ж, даравалі і ёй!

А ў чытальнай зале дзейнічае Інфарм-кавярня: наведвальнікам разам са свежай перыёдыкай прапануюць гарбату з цукеркамі. Там утульна ўладкаваліся пастаянныя чытачы, і з часопісамі і газетамі ў руках за кубкам гарбаты вядуць няспешныя прыемныя гутаркі.

Дні адчыненых дзвярэй у бібліятэцы адзначаны шматлікімі выставамі. На адной з іх дэманструюцца рарытэты, старажытныя выданні. Самая старэйшая кніга магілёўскай бібліятэкі — Спіноза 1874 года.

— Мы — спадчыннікі самай першай публічнай бібліятэкі, якая адчынілася ў Магілёве ў 1830 годзе, — расказала **дырэктар цэнтралізаванай сістэмы дзяржаўных бібліятэк абласнога цэнтра Галіна КРАЎЧАНКА.** — Першым бібліятэкарам стаў нехта Ігнатовіч, прычым абсалютна бясплатна. Праўда, за тым часам у распараджэнні чытачоў быў толькі 51 том. Сёння ў нас 160 тысяч кніг, мы выпісваем болей за дзве сотні перыядычных выданняў. Цяпер наша бібліятэка — гэта сучасны інфармацыйна-культурны цэнтр.

У час святкавання юбілею бібліятэкары прама на вуліцах горада праводзяць апытанне «Бібліятэка вачамі магіляўчан» і запрашаюць гараджан стаць чытачамі: «Чытайце, каб жыць цікава і карысна!»

Ілона ІВАНОВА.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ДОРОЖНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ ТРЕСТ № 3» – продавец (организатор аукциона) 28 декабря 2009 года проводит открытый аукцион по продаже имущества

№ п/п	Сведения о предмете аукциона	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Место нахождения имущества	Сумма задатка, бел. руб.
Лот № 1	Баня, площадь 49 кв. м	164 386 528	Могилевская область, Бобруйский район, д. Стасевка	16 438 653
	Санаторный дом, площадь 614 кв. м			
	Туалет, площадь 2,7 кв. м			
	Сети наружного освещения 175,5 м			
	Кабельная линия АВБбШВ-3х50 38,75 м			
	Колодец из ж/б колец, глубина 69,6 м			
	Ворота металлические, длина 4,25 м			
	Фонтан, площадь 49,7 кв. м			
	Дорожки пешеходные, площадь 134,6 кв. м			

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 23 64 24, 28 41 00.

2. Дата, время и место проведения аукциона: 28.12.2009 г. в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, каб. 34.

3. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества от 28.05.2009 г. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

4. Информация о земельном участке: Площадь земельного участка – 0,7596 га, кадастровый номер – 720881206101000000.

5. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с 3012008900015 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Могилевской области код 355, УНП 700049607, ОКПО 03454762.

6. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 24.12.2009 г.; время: 17.00.

7. Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в аукционе:

а) заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в настоящем извещении;

б) индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации;

в) юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица;

г) иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

д) представителем иностранного юридического лица или иностранного гражданина, лица без гражданства – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

е) представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

Копии документов, указанные в настоящем пункте, должны быть заверены оригинальной подписью должностного лица и скреплены печатью юридического лица (индивидуального предпринимателя).

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

8. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

9. Сроки подписания договора купли-продажи: в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона.

Наш культурны асяродак
Жырандоля
Выпуск № 37 (83)

Этнаскарбонка

Крамянец, Лагойскі раён. Святы, ці Дажджбогаў камень, які, каб не было засухі, падымалі 9 або 12 удовых жанчын.

Сянежыцы, Навагрудскі раён. Камень са слядамі Божай Маці і чорта, ад якога яна ўцякала.

ВАНДРОЎКІ Ў ЗАЧАРАВАНЫ СВЕТ

Сляды паганства захаваліся амаль у кожным раёне Беларусі

ЯШЧЭ зусім нядаўна падчас засух у некаторых беларускіх вёсачках людзі хадзілі да камянёў па дождж, для таго іх трэба было толькі крыху падняць, калі ж камень убраць цалкам, можа пачацца патоп. Уяўленне пра камяні і дрэвы, пад якімі хавалася сусветная вада, вельмі старажытныя, пра гэта людзі гаварылі яшчэ задоўга да таго, як стаў вядомы сюжэт з Біблії пра Ноеў каўчэг.

«Хрысціянства ўвабрала шмат старажытных уяўленняў. І ідэя сусветнага патопу прысутнічае ў вераваннях шмат якіх народаў. Нашы людзі, напрыклад, да гэтага часу распавядаюць пра крыніцы, якія перасохлі, што іх нейкая чараўніца прыкрыла патэльняй, бавоўнай, камянём, і калі той камень убраць, пойдзе вада і затопіць увесь свет, — расказвае **выканаўчы дырэктар гістарычнага цэнтра «Явар» даследчык традыцыйнай спадчыны беларусаў Ірына КЛІМКОВІЧ.** — Міфалагічная сістэма, што была да хрысціянства, — гэта недаследаваны скарб. Сёння мы можам уявіць асобныя фрагменты з яе, а існавала цэлая карціна, жыццё нашых продкаў было ўладкавана па пэўных законах, усяму быў нададзены сэнс. Людзі ведалі, што трэба рабіць, каб жыць у саўладдзі як з іншымі людзьмі, так і з усім светам. Легенды і паданні, што мы запісваем цяпер, калі падарожнічаем па Беларусі, — гэта не проста прыгожыя казкі. Калі яны перадаваліся з вуснаў у вусны на працягу стагоддзяў, а то і тысячагоддзяў, жывілі людзей, значыць нешта ў іх было. Калі атрымаецца разгадаць тую старажытную карціну свету нашых продкаў, магчыма, можна будзе зразумець наш народ, знайсці нашу нацыянальную ідэю».

Ужо на працягу 10 гадоў на энтузіясцкіх пачатках «Явар» (а гэта не толькі навукоўцы, але і людзі, якім проста цікава наша духоўная спадчына) шукае па Беларусі чароўныя мясціны і легенды з імі звязаныя. Вынік падарожжаў -- падрыхтавана да друку кніга «Сакральная геаграфія Беларусі, або Міфалогія беларускага ландшафту», дзе будуць апісаны культавыя ўзгоркі, азёры, рэкі, балоты, крыніцы, камяні, дрэвы, пячоры, лагчыны, яры, рэшткі старажытных паселішчаў, курганы, старыя могільнікі, дарогі і масты. Аўтары спрабуюць абагульніць плён назіранняў і даследаванняў, зробленых падчас прафесійных археалагічных раскопак, этнаграфічных і фальклорных экспедыцый. У кнізе сабраны тыповыя легенды. Даволі часта ў розных мясцінах сустракаюцца адны і тыя ж сюжэты, розніца толькі ў асобных дэталях. Калі нават прасочваць толькі тое як распаўсюджаны пэўныя міфы, можна ўжо рабіць пэўныя згадкі пра тое, як рассяляўся наш народ і што яго звязвала з іншымі этнасамі. Але беларусы на свой ландшафт прыдумалі свае легенды, растлумачылі, адкуль гэта ўзялося, пабудавалі сваю сістэму светапогляду».

Ішла Божая маці па зямлі

Амаль ці не ў кожным раёне падчас вандровак «Явара» адкрываюцца «чароўныя» мясціны. Пра некаторыя з іх легенды ўжо не захаваліся, ёсць толькі згадкі ў гістарычных крыніцах, альбо людзі кажуць, што гэта месца святое, але не могуць патлумачыць чаму. «Што такія аб'екты ўваходзілі ў пэўную карціну свету, можна прасачыць нават па замовах. Хваробы ў замовах адсылаюцца на нейкі міфічны востраў, пад міфічны камень, дрэва. Камень у старой карціне свету быццам прыкрывае ўваход у іншы свет», — заўважае Ірына Клімковіч.

Паводле сведчанняў Адама Кіркора, яшчэ ў сярэдзіне XIX стагоддзя амаль кожны вялікі камень альбо той, што мае незвычайную форму, меў свае паданні і ўшаноўваўся. Такіх камянёў у Беларусі вядома больш за 300. Яшчэ і цяпер да многіх з іх ходзяць людзі. І носяць ім падарункі — цукеркі, грошы, велікодныя яйкі. Камяні здольныя дапамагаць людзям. Напрыклад, калі памыцца вадой, што скопліваецца ў адбітках на камянях, можна пазбавіцца ад хваробаў. Дарэчы, камяні-следавікі сустракаюцца па ўсёй Беларусі, іх вядома ля сотні. Паводле самай распаўсюджанай легенды сляды пакінула Божая Маці, што ішла ў Ерусалім. Па іншай версіі ішоў Бог, альбо хтосьці са святых, Пётр, Мікалай, Юр'я, ёсць камяні і са слядамі жывёл.

Менавіта ў Беларусі распаўсюджаны культ Божай Маці, яна ўзгадваецца часцей, чым Бог. Можа таму, што Бог больш караў, а Багародзіца была заступніцай.

Шмат у Беларусі камянёў-краўцоў, шаўцоў. Быццам у іх жыве чорт, змей, ці часам нейкі абстрактны кравец, які калі яму пакінуць грошы, пашые вопратку.

Дзе жыве змей?

— А як так можа быць, калі нашы продкі верылі, што камяні ўтварыў чорт, чаму тады на іх сляды Божай Маці? — цікаўлюся я.

— Гэта звязана з паганскімі вераваннямі. Змей, чорт (ці ў Беларусі яшчэ кажуць Люцыпар) — гэта так бы мовіць «правапераемнік» Вялеса, які ў старажытных вераваннях адказваў за падземны свет. Але ў часы хрысціянства ён стаў успрымацца негатыўна, бо Бог павінен быць адзіным, а ўсё астатняе — гэта нячысцікі, чорт. Хрысціянскі міф пра барацьбу двух пачаткаў, нябеснага і падземнага, калі святы Георгій (Юр'я) забівае цмока, пераклікаецца з больш старажытнымі ўяўленнямі. У адной з вёсак я нават пачула ад бабулькі, што Юр'я вызваляе Багародзіцу ад цмока. Часта змей выступае ў якасці жаніха. Напрыклад, у Чашніцкім раёне ёсць камень-кравец, у якім, па паданні, жыў змей, які шыў вопратку і час ад часу ператвараўся ў прыгожага хлопца, які праз возера лётаў да каханай дзяўчыны-пастушкі. Неяк ён лёг паспаць і папрасіў дзяўчыну пабудзіць яго, калі раптам на небе з'явіцца хмара (хмара — увасабленне верхняга боства — Перуна). Дзяўчына не надта яго кахала, не пабудзіла. У навальніцу змей быў смяротна паранены. Яго ніяк не маглі пахаваць, калі закопвалі, зямля разыходзілася, пачыналася залева. Тады ўпрэглі ў лапаць пеўня (зноў жа птушку, якая лічыцца Перуновай) і так нанеслі зямлі на магілу краўца. Даследчыкі, лічаць, што ў Вялеса да пары было жаночае боства (паводле адной з самых распаўсюджаных версій — багіня Мокаш). Часта камяні знаходзяцца ля вады — у балоцістых мясцінах, ля крыніц, калодзежа, ручая. Многія крыніцы б'юць з-пад каменя. У крыніц жаночы пачатак. Існуе меркаванне, што рысы жаночай багіні, парнай Вялесу, пераняла Параскева Пятніца альбо Багародзіца. Па паданнях, на крыніцах часта з'яўляецца абраз Божай Маці.

Наогул у беларускіх легендах яшчэ захавалася вельмі шмат адгалоскаў паганскага светаўспрымання. Напрыклад, у адной з вёсак Ірыне расказвалі легенду, нібыта ў гэтых мясцінах ішлі тры багародзіцы, і кожная ў свой бок. Здавалася б, чаму тры, а гэта з дахрысціянскага ўяўлення, калі багоў было шмат.

Другі вельмі распаўсюджаны сюжэт пра тое, што на нейкім узгорку царква правалілася пад зямлю, звязаны з былымі паганскімі капішчамі. Гэта сведчыць пра сутыкненне дзвюх рэлігій. Яшчэ зараз расказваюць, быццам нейкая жанчына ўбачыла крыж на тым месцы, ланцугом падчапіла і амаль што не выцягнула ўсю царкву, але раптам яе нехта спужаў — і царква зноў правалілася пад зямлю.

Клубок светапоглядаў

Часам некаторыя старажытныя вераванні ўсплываюць, адраджаюцца, як, напрыклад, тыя ж крынічныя абрады. Ці ўсё больш ставіцца крыжоў на перакрыжаваннях у сярэдзіне вёскі ці за ёй. Праўда, цяпер гэта робіцца часта сімвалічна. А раней людзі верылі, што на перакрыжаваннях сыходзяцца розныя светы. Знахаркі хадзілі туды браць зямлю, ці выносілі выкідваць замоўленыя рэчы, хваробы. Перакрыжаванне лічылася небяспечным месцам, дзе можна было нешта дрэннае падхапіць, таму там і ставілі ахоўныя знакі.

Паганскі і хрысціянскі светапогляд спляліся цяпер у адзін клубок. У мясцінах, якія яшчэ з часоў дахрысціянства лічыліся святымі, цяпер вісяць абразы, туды ходзяць хрэсныя хады з царквы, бацюшкі праводзяць службу, асвячаюць ваду ў крыніцах і святых азёрах. Больш за тое, некаторыя цэрквы пабудаваныя на месцы былых капішчаў. Некаторыя камяні ці каменныя крыжы ляжаць ля касцёлаў, праваслаўных храмаў, альбо ў самой царкве. Напрыклад, Жыровіцкі манастыр, па паданні, пабудаваны таму, што на камяні з'явіўся абраз Божай Маці. У вёсцы Камаі Пастаўскага раёна стаіць перад касцёлам вялізны каменны крыж, пра які расказваюць, што раней гэта быў паганскі каменны ідал, і ўжо калі святары ўбачылі, што людзі не перастаюць яму пакланяцца, высеклі з яго крыж.

У савецкія часы, калі вялася барацьба з рэлігіяй, людзі не забываліся на свае святыні. Калі нельга было хадзіць у царкву, хадзілі да камянёў, крыніц, на вянчанне прыходзілі да святога дуба, на царкоўныя святы ішлі на могілкі. Яшчэ і цяпер у нас апранаюць крыжы, вешаюць на іх ручнікі. Толькі сёння людзі не ткуць, а вешаюць пакупныя рэчы, а раней гэта было палатно, вытканае сваімі рукамі (!), так рабіўся аброк у ахвяру Богу.

Са шмат якіх святых месцаў людзі імкнуцца нешта ўзяць, каб забяспечыць сабе здароўе: кару ці лісце са святога дуба, ваду з крыніц, кавалачак каменя ці каменнага крыжа. Напрыклад, на Тураўшчыне шмат каменных крыжоў стаяць у цэрквах, у адной з іх святар нават спецыяльна ножык рыхтаваў для прыхаджан, каб бабулькі, што прыйдуць у царкву, змаглі скрэбці камень.

Цяпер носяць ахвяры ў сакральныя месцы, купаюцца ў святых азёрах, каб набыць моц. Вельмі шмат з такімі мясцінамі звязана павер'яў, што яны пазбаўляюць ад хваробаў, надзяляюць моцным здароўем, выконваюць жаданні.

— Цяга да сваіх святых мясцінаў у нашага народа нязводная, таму мы і вырашылі выдаць кніжку па сакральным ландшафце і апісаць у ёй тыя аб'екты, што ёсць у Беларусі, расказаць, дзе яны знаходзяцца. (Цяпер у РВУ «Літаратура і Мастацтва» па вуліцы Захарава, 19 збіраюцца заяўкі ад усіх, хто хоча набыць яе, і ад гэтага будзе залежаць, якім накладам выйдзе кніжка), — заўважае Ірына Клімковіч. — На многіх культавых месцах адбываюцца пэўныя абрады і найбольш моцнымі, гаючымі падобныя аб'екты лічацца ў пэўныя каляндарныя святы. Даволі часта царква быццам заваёўвае гэтыя мясціны, замест старых абрадаў ладзяцца іншыя, схематычныя і паўсюль аднолькавыя культы, як тое здарылася з Палыкавіцкай крыніцай. А так могуць знікнуць многія дахрысціянскія элементы традыцыйнай народнай культуры.

Існуюць і пэўныя забароны, на некаторых культавых камянях нельга сядзець, у асобных крыніцах нельга мыць ногі, а ў некаторых святых азёрах лавіць рыбу. Нават ужо легенды, што ўзніклі за савецкім часам, пераклікаюцца з больш старажытнымі. Напрыклад, калі святы камень выкарыстаць на сваю карысць, укласці ў падмурак дома, людзей чакаюць няшчасці, хваробы. Калі ў савецкія часы разворвалі палі, трактарысты ссоўвалі святыя камяні, і тады ім пачыналі сніцца сны, альбо да іх прыходзілі духі, з патрабаваннем вярнуць камень на месца. Альбо моцныя хваробы ці смерць чакалі тых, хто засыпаў крыніцы, знішчаў святыя дрэвы.

Чароўнымі ў Беларусі могуць лічыцца ўсе незвычайныя аб'екты, напрыклад, калі з аднаго месца расце два розныя дрэвы, іх парныя галінкі маглі выкарыстоўваць у любоўнай магіі, ці калі ствол дрэва разыходзіцца, утвараючы расколіну, а вышэй зрастаецца, лічыцца, што калі пралезці праз яго, можна захаваць вернасць у каханні ці пазбавіцца ад хваробаў. У Дзятлаўскім раёне на Святой гары ўтвораны нішы з камянёў, праз якія вернікі са святаром пралазяць, каб пазбавіцца ад хваробаў. Паміж вёскамі Прынта і Паромец расце дуб, які, па паданнях, надае моц, калі пад кару пакласці кавалкі хлеба і вешаць ручнікі. Шмат у Беларусі і святых гор, адны з найбольш распаўсюджаных — паданні пра дзявочыя горы, што напэўна звязана з культам багіні Дзевы. Калі там існуе паданне пра тое, што пахавана нейкая дзяўчына, гэта можа быць сведчаннем ранейшага ахвярапрынашэння. Напрыклад, пад Маладзечнам на гары ёсць могільнік XI—XII стагоддзяў, дзе праводзіліся раскопкі, і ходзіць паданне, што дзяўчына, якая не магла выбраць паміж двума хлопцамі, які лепшы, наладзіла паміж імі спаборніцтвы. Абодва хлопцы загінулі, а ў пакаранне закапалі і саму дзяўчыну.

Ці сапраўды культавыя месцы чароўныя, даследчыца адказаць не можа. Хутчэй за ўсё, так. Магчыма за такімі аб'ектамі стаяць нейкія прыродныя фенамены, якія пакуль не вядомыя навуцы, але нашы продкі здаўна заўважылі, што менавіта ў гэтых мясцінах арганізм атрымлівае нейкае энергетычнае сілкаванне. Так, даследаванні некаторых крыніц ужо пацвердзілі, што вада там утрымлівае асабісты склад хімічных рэчываў, карысных для чалавека. Але цалкам магчыма, што існуе і свет, які чалавеку пазнаць не дадзена.

Ператок-Дубнікі, Любанскі раён. Калі праз дзіркі гэтага каменя ліюць ваду, яна становіцца гаючай.

Навошта?

— Не толькі на творах Толкіена мусяць гадавацца нашы дзеці, — упэўнена Ірына Клімковіч. — Беларуская міфалогія не менш захапляльная, чым замежная фантастыка. Адзін з рэжысёраў нават марыць зняць фільм па нашых сюжэтах, кансультуецца з намі. Можна змадэляваць, як Багародзіца пакідае сляды на камянях, як шые камень-кравец, ці як вёскі адыходзяць пад ваду, у пакаранне за тое, што не прытулілі жабрака, пад выглядам якога падарожнічаў Бог. Толькі адна жанчына, самая бедная, пускала яго на начлег, дзялілася апошнім і Бог ратаваў яе ад пакарання, загадваў ёй сысці разам з ім, адна ўмова — не азірацца. Жанчына не вытрымлівае, азіраецца і ператвараецца ў камень. Міфалогію трэба перакладаць на мову дзяцей, уводзіць у казкі, вывучаць у школе». Па-першае, гэта наша культурная спадчына. Па-другое, яе сюжэты прывязаны да тых мясцінаў, якія побач. Па-трэцяе, за многімі міфамі стаіць мараль. Напрыклад, яна вучыць любіць навакольны свет, прыроду, паважаць продкаў. Шмат легендаў, што нельга працаваць у святы дзень, асабліва на Вялікдзень. Не выпадкова Вялікдзень святкуецца менавіта вясной — калі дзень павялічваецца, неабходна ўшанаваць боства. Так, шмат у Беларусі легендаў пра мужа і жонку, якія выйшлі працаваць у такі дзень і ператварыліся ў валуны (альбо пра аратага, што скамянеў разам з валамі), калі побач ёсць маленькі камень, гэта быццам сабака бег.

Вельмі шмат у Беларусі паданняў пра скарбы. Як правіла, яны заклятыя. Калі іх возьме чалавек, якому яны не прызначаны, яго чакаюць няшчасці, смерць. І зноў жа тут мараль — «не бяры чужое». Часам скарбы ўздымаюцца з зямлі прасушвацца, вось тады быццам бы іх можна схапіць, але зноў, калі ведаць закляцце. Легенды пра скарбы з'яўляліся не проста так, у Беларусі было шмат войнаў і людзі сапраўды шмат хавалі. Але гэта не значыць, што за кожнай такой легендай стаіць схаванае багацце. Так, у многіх мясцінах расказваюць, што ў пэўнай гары ці кургане закапаная залатая карэта. Хутчэй за ўсё, тут раней было капішча, і гэта звязана з культам сонца. Магчыма, з некаторымі аб'ектамі і былі звязаныя абрады, калі багам ахвяравалі пэўныя багацці. Напрыклад, у балотах Скандынавіі знойдзены былі залатыя рэчы, посуд, якія сюды прыносілі ў часы паганства, магчыма, штосьці падобнае было і ў нас. Расповеды ж пра скарбы Напалеона — гэта з таго разраду, што і легенды пра Карла XII, Кацярыну, Пятра ці каралеву Бону. Калі народ расказвае, што хтосьці з гэтых гістарычных асобаў спыняўся, еў ля пэўнага каменя ці дрэва, гэта не значыць, што так і было насамрэч. Проста, калі губляліся больш старажытныя легенды, але людзі яшчэ ведалі, што гэта месца сакральнае, так прасцей было разумець, чаму яно ўшаноўваецца. Але цалкам можа быць і такое, што за некаторымі легендамі хаваюцца і пэўныя старонкі гісторыі нашага народа. Так, каралеву Бону ўзгадваюць у тых мясцінах, дзе былі яе ўладанні. У легендах вычэрчваецца і Вітаўтаў шлях, Альгердаў шлях.

І калі расшыфроўваць міфы, якіх толькі сакрэтаў ні «накапаеш». Некаторыя даследчыкі сцвярджаюць, што карціна свету, што была складзена ў паганскія часы, можа быць больш дакладнай і багатай, чым тая, па якой людзі жывуць цяпер. У старажытнасці людзі былі больш назіральнымі, яны асэнсоўвалі розныя з'явы, знаходзілі ўзаемасувязі і ўзаемазалежнасці, а пазнейшыя пакаленні прыдумвалі свой штучны свет. Але цяпер самая галоўная задача, пакуль яшчэ ў вёсках ёсць людзі, якія валодаюць старажытнай інфармацыяй, — захаваць яе, занатаваць. Нядаўна ў «Явара» адбылася сотая вандроўка, тут заўсёды рады новым людзям, не толькі тым, якія здольныя падказаць новыя маршруты для краязнаўчых вандровак, але і тым, хто сам хоча больш даведацца пра Беларусь чароўную.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

БЕЛАРУСКІ АПТЫМІЗМ УЛАДЗІМІРА КАРАТКЕВІЧА

(Афарызмы)

● Любіце гэтую сваю святую зямлю аддана і да канца. Іншай вам не дадзена, дый непатрэбна.

1971 г.

(Зямля пад белымі крыламі)

● Роля мастацтва: яднаць усіх, нават калі яны ваявалі адзін з адным і ўдвух супраць трэцяга.

1976 г.

● Самая вялікая ўзнагарода, калі цябе хваляць тыя людзі, якім табе неяк не здарылася ў жыцці выпадку дапамагчы і зрабіць дабро. І самая вялікая бяда, калі цябе лае і ганьбіць той, каму тое дабро ты ўсё жыццё рабіў.

28.02.1980 г.

● Няма нацыі без пачуцця гістарызму, без спакойнага гонару за сябе і проста самапавагі, без веры ў тое, што яна ёсць яна, непераходзячая, сталая вечная каштоўнасць вечнага чалавецтва і па ўсіх гэтых прычынах павінна жыць, жыць дзейна і велічна, ведаючы сабе цану і ў дрэнным, і ў вялікім.

24.09.1980 г.

● Аптымізм беларускі ў тым, што калі мы, нягледзячы на ўвесь песімізм і безнадзейнасць мінулага, усё ж жывём, значыць, у нас ёсць падставы гаварыць аб лепшым будучым.

17.02.1982 г.

● Нястойкая няўдача лепей за нястойкую ўдачу.

22.06.1982 г.

● Прызнаю і ваюю ўсім жыццём за адзіную ў свеце нецярпімасць: нецярпімасць да нецярпімасці. Хай кожны думае па-свойму і ўчыняе па-свойму, калі гэта не шкодзіць суседу гэтаксама думаць і ўчыняць. Калі пра гэта забываюць — нецярпімасць нават пакрыўджаных ператвараецца ў пякельную пачварнасць. І вось паляць, крыўдзяць, забіваюць. Ахвяра робіцца катам, прыгнечаны — прыгнятальнікам. Толькі найшырэйшая цярпімасць — вядома, не да ізуверства, людаедства і чалавеканенавісніцтва — уратуе свет і не дасць яму загінуць. Хай вострацъ пёры і думкі ў спрэчках — абы не мачалі гэтыя пёры ў чужой крыві. Абы вастрыня думкі не пераходзіла ў падступную подласць і падтасоўванне. Нецярпімасць да нецярпімасці — адзінае, што павінна рухаць светам, калі мы прэтэндуем на правы звацца людзьмі.

24.07.1982 г.

● У брахуна павінна быць выключная памяць.

1976 г.

● Лепей за ўсё смяяцца з сябе. Ніхто не крыўдуе.

1976 г.

(З нататнікаў)

● Стома — смерць. Ідзі вышэй сілаў сваіх, і станеш жыць доўга.

1964 г.

● Дзеці — усмешка Божая.

1964 г.

(Каласы пад сярпом тваім)

● Нішто не знікае з таго, чаму нельга знікнуць.

07.07.1963 г.

● Галоўнае ўва ўсіх адно: любоў.

13.01.1964 г.

● Чалавек, які робіць крыўду другому, у рэшце рэшт крыўдзіць сябе.

1984 г.

(Словы, сказаныя напярэдадні апошняга падарожжа (паводле ўспамінаў Валянціна Ждановіча).

Афарызмы выбраў і падрыхтаваў Зміцер ЦЕХАНОВІЧ.

Дзённік бландзінкі

КНІГА ПЕРШАЯ, КНІГА АПОШНЯЯ...

Днямі літаратуразнаўцы, гісторыкі і архівісты ўспаміналі Генадзя Кісялёва.

Некалі навукоўцы любоўна называлі яго «Генусам Кротусам Кісялёвым» — менавіта пад такім імем ён з'яўляецца ў знакамітым «Сказе пра Лысую гару»... Ён сапраўды глыбока капаў, даследуючы самыя загадкавыя месцы беларускай культуры. Кісялёў быў першым і адзіным айчынным навукоўцам, які працаваў у жанры «дэтэктыву без злачынства». Менавіта так напісана яго лепшая, на мой погляд, кніга «Жылі-былі класікі...», якая раскрывае таямніцу аўтарства самых вядомых ананімных паэм «Тарас на Парнасе» і «Энеіда навыварат».

Яго цікавасць да гэтых выбітных твораў беларускай культуры — рэдкі выпадак! — пачалася яшчэ са школы. У пасляваенным Віцебску кніжак было вобмаль. Рэдкія шчаслівчыкі мелі тоненькую брашурку з дзівоснымі радкамі пра прыгоды Энея і Тараса-палясоўшчыка — кніжачка выйшла ў год Перамогі, як адна з самых неабходных. З той пары радкі яе запалі ў душу, спарадзіўшы пасля цэлы цыкл літаратурна-даследчыцкіх дэтэктываў, якія не толькі адкрываюць цьмяныя старонкі беларускай гісторыі, але, перадусім, цікава і лёгка чытаюцца.

Пасля школы Генадзь Кісялёў вучыўся ў Маскве ў Гісторыка-архіўным інстытуце. Працаваў у Вільнюсе, дзе зацікавіўся паўстаннем 1863 года. Выпусціў дзве кнігі пра Кастуся Каліноўскага — «Сейбіты вечнага» і «З думай пра Беларусь». І напісаў, безумоўна, самую арыгінальную літаратуразнаўчую працу ў беларускай навуцы — даследаванне-дэтэктыў «Жылі-былі класікі: хто напісаў паэмы «Энеіда-навыварат» і «Тарас на парнасе». Як слушна заўважыў яго сябра і калега В. Чамярыцкі, Кісялёў зрабіў для Беларусі больш, чым самі беларусы...

Да гадавіны са дня смерці яго сям'я і сябры падрыхтавалі і выдалі кнігу, на вокладцы якой стаіць сумнае пазначэнне «Кніга першая... кніга апошняя».

БІЧ

Збіраюся зайсці ў домакіраўніцтва і бачу непадалёк карцінку.

Валера, якога напэўна хоць раз у жыцці заўважаў кожны жыхар нашага горада, мяце асфальт каля жэсаўскага пад'езда. Задумалася — гэты чалавек ды за працай, нешта тут не тое...

Валера — асоба, якая зарабляе на жыццё кампліментамі. Ён падыходзіць да мінакоў, пажадана калі гэта мужчына з жанчынай, і пачынае лісліва камплiменціць. Калі яму адказваюць па-беларуску, ён пачынае чытаць вершы — кажуць, Валера некалі быў сябрам Саюза пісьменнікаў. Гэтым і зарабляе.

Нейкі час мне здавалася, што ён — адзіны беларускамоўны бомж. Але аднойчы пачула, як ён па-расійску сварыцца з грузчыкамі, прычым сварка скончылася Валеравым пафасным:

— Я не бомж, я — БІЧ!

Як Былы Інтэлігентны Чалавек, Валера грэбуе падпрацоўкамі.

Таму, калі я зайшла ў домакіраўніцтва, высветлілася, што ўсе яго супрацоўнікі каля акна вытрэшчваюць вочы на Валеру з мяцёлкай, спрабуючы разгадаць, што здарылася...

...таямніца раскрылася проста. Калі я выходзіла, Валера з сябрам усталявалі бутэльку гарэлкі і закусь на паверхню імправізаванага стала — ганка.

На адлегласці пяці метраў ад бутэлькі ўвесь асфальт быў вымецены да стэрыльнага стану.

СМЕРЦЬ І РУШНІКАСУШЫЛЬНЯ

Мая знаёмая — урач правінцыйнай бальніцы.

У чацвер у іх бальніцы памерла маладая жанчына ад віруснай пнеўманіі. Яе дачка таксама хварэла. Прывезлі хваробу з Украіны, куды ездзілі на шопінг — мяжа рукой падаць. Горад маленькі, таму ўсе ў курсе.

У пятніцу ў кабінет да знаёмай убягае пацыентка, якая займаецца такім шопа-бізнэсам:

— Дайце мне гарантыю, што я не захварэю на свіны грып ва Украіне!

— Няхай вам Мінздраў Украіны дае такую гарантыю...

— Але мой участковы ўрач — вы!!!

— Як ваш участковы ўрач, раю ўстрымацца ад паездкі ў гэтую краіну ў найбліжэйшы час.

— А вы ведаеце, колькі каштуе сушылка рушнікоў у Беларусі? Трыста дваццаць тысяч! А ва Украіне — сто шэсцьдзясят! Вядома ж, усе паедуць!

І паехалі. Селі ў суботу ў аўтобус і паехалі. Хоць памежнікі і папярэджвалі, што назад могуць і не вярнуцца, бо чакаецца каранцін...

...некаторыя вымяраюць каштоўнасць свайго жыцця рушнікасушылкамі.

РУП «ВИТЕБСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ

• о проведении аукциона по продаже имущества РУП «Витебский механический завод» с одновременной продажей права на заключение договора аренды земельных участков

Продавец: Ликвидационная комиссия РУП «Витебский механический завод».

ЛОТ № 1: Здание гаража с участком цеха № 2, инв. № 200/С-51630, пл. 568 кв.м (фундамент – бетон; наруж. и внутр. капстены – кирпич; перегородки – кирпич, чердачные перекрытия – деревян., ж/б плиты; крыша – железо, совмещ. рулон.; полы – бетон; электроосвещение – скрытая проводка; отопление – центральное, водопровод – стальн. трубы, канализация – чугун. трубы), проезжая часть 148 кв.м, ограждение, сеть водопровода, теплотрасса, сеть фекальной канализации, электросеть, станок вертикально-сверлильный 2А 125, станок токарный 1А 62 с начальной ценой продажи 104 047 072 рубля с учетом НДС; право аренды земельного участка пл. 0,1718 га, срок аренды 10 лет, кадастровый № 240100000003004366 с начальной ценой продажи 16 302 930 рублей. Адрес местонахождения: г. Витебск, ул. Пороховая, 9 С. ИТОГО начальная цена лота: **120 350 002** рубля.

ЛОТ № 2: Здание заправочной, инв. № 200/С-51655, пл. 5,9 кв.м (фундамент – бетон; наруж. и внутр. капстены – кирпич; полы бетон; крыша – совмещенная), проезжая часть 53 кв.м, ограждение 251,9 кв.м, ворота въездные с начальной ценой продажи 13 407 320 рублей с учетом НДС; право аренды земельного участка пл. 0,0590 га, срок аренды 65 лет, кадастровый № 240100000003004368 с начальной ценой продажи 21 077 809 рублей. Адрес местонахождения: г. Витебск, ул. Пороховая, 9 Ю. ИТОГО начальная цена лота: **34 485 129** рублей.

ЛОТ № 3: Сооружение специализированное складов, хранилищ, инв. № 200/С-51637, пл. 93 кв.м (фундамент ж/б; наруж. и внутр. капстены – кирпич; перегородки – кирпич; пол – керам. плитка, бетон; крыша – совмещ. рулон; центральное отопление – чугун. радиаторы; электроосвещение – скрытая проводка; водопровод – стальные трубы; канализац. – чугун. трубы); здание «Помещение для охраны» инв. № 200/С-64570, пл. 5,8 кв.м (фундамент – металич. столбы; наруж. и внутр. капстены – металич. утеплены; полы – дощатые; крыша металлическая), проезжая часть 281 кв.м, ограждение 280,8 кв.м, сеть водопровода, кран подвесной г/п 2т с начальной ценой продажи 52 392 976 рублей с учетом НДС; право аренды земельного участка пл. 0,2163 га, срок аренды 33 года, кадастровый № 240100000003004356 с начальной ценой продажи 45 573 594 рубля. Адрес местонахождения: г. Витебск, ул. Пороховая, 9 Г. ИТОГО начальная цена лота: **97 966 570** рублей.

ЛОТ № 4: Вспомогательное здание, инв. № 200/С-51656 пл. 413 кв.м (фундамент – ж/б; наруж. внутр. капстены – кирпич; перегородки – кирпич; полы – керам. плитка, бетон; крыша – совмещ. рулон; центральное отопление – чугун. радиаторы; электроосвещение – скрытая проводка; водопровод – стальн. трубы, канализация – чугун. трубы), здание склада № 30 инв. № 200/С-66663 пл. 40,9 кв.м (фундамент – бетон; наруж. и внутр. капстены – кирпич; полы – бетон; крыша – совмещен.), проезжая часть 375 кв.м, сеть водопровода, теплотрасса, сеть фекальной канализации, сеть фекальной канализации для производственных нужд, электросеть, две мешалки гидравлические МГИ – 4 с начальной ценой продажи 119 099 305 рублей с учетом НДС; право аренды земельного участка пл. 0,0884 га, срок аренды 62 года, кадастровый № 240100000003004357. Адрес местонахождения: г. Витебск, ул. Пороховая, 9 Д. ИТОГО начальная цена лота: **149 364 398** рублей.

Условие: победитель возмещает расходы по изготовлению документации, необходимой для проведения аукциона, в размере 497 950 рублей по каждому лоту.

Аукцион состоится 30 декабря 2009 года в 10.00 по адресу: г. Витебск, ул. Свидинского, 4. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни до 17.00 по 29.12.2009 г. включительно по адресу: г. Витебск, ул. Свидинского, 4. Заключительная регистрация участников с 10.30 до 11.00 по месту проведения аукциона.

• о проведении аукциона по продаже имущества РПУП «Витебский меховой комбинат» с одновременной продажей права на заключение договора аренды земельных участков

Продавец: РПУП «Витебский меховой комбинат».

ЛОТ № 1: здание ремонтно-механического цеха, инв. № 200/С-62831; пл. 986 кв.м (фундамент – бетон; стены и перегородки – кирпич, ж/б панели; перекрытия – ж/б плиты; крыша – рулонная; полы – бетон, плитка; проемы дверные, оконные – простой работы; внутренняя отделка – простая штукатурка, покраска, побелка, облицовка плиткой; отопление – центральное; электроосвещение – скрытая, открытая проводка; водопровод – стальные трубы; канализация – чугунные трубы; горячее водоснабжение – стальные трубы; вентиляция – вентканалы) и иное имущество с начальной ценой продажи 442 449 260 рублей с учетом НДС; право аренды земельного участка пл. 0,2655 га, кадастровый № 240100000003005160, срок аренды 49 лет с начальной ценой продажи 77 846 218 рублей. ИТОГО начальная цена лота: **520 295 478** рублей.

ЛОТ № 2: здание «павильон Смоленск», инв. № 200/С-64851, пл. 82 кв. м (фундамент – бетон; наруж. и внутр. стены – металлические; перегородки – дощатые; крыша – метал.; полы – линолеум; проемы дверные, оконные – простой работы; отопление – печное; электроосвещение – открытая проводка) с начальной ценой продажи 21 699 020 рублей с учетом НДС; право аренды земельного участка пл. 0,0121 га, кадастровый № 240100000003005147, срок аренды 19 лет с начальной ценой продажи 1 716 297 рублей. ИТОГО начальная цена лота: **23 415 317** рублей.

ЛОТ № 3: здание склада, инв. № 200/С-63444, пл. 2146,4 кв. м (фундамент – бетон; стены – ж/б; перегородки – силикатные блоки; крыша – металлич.; полы – асф/б; проемы оконные – простой работы; проемы дверные – ворота металлические) с начальной ценой продажи 417 316 440 рублей с учетом НДС; право аренды земельного участка пл. 0,3304 га, кадастровый № 240100000003005161, срок аренды 23 года с начальной ценой продажи 53 470 128 рублей. ИТОГО начальная цена лота: **470 786 568** рублей.

ЛОТ № 4: изолированное нежилое помещение, инв. № 200/D-112596, пл. 121,7 кв. м (наруж. и внутр. стены – кирпич., ж/б; перегородки – кирпич; перекрытия – ж/б; полы – плитка, линолеум; проемы оконные – двойные створные; проемы дверные – простой работы; отопление – центральное; электроосвещение – скрытая проводка; водопровод – стальн. трубы; канализация – чугун. трубы; горячее водоснабжение – стальн. трубы). Начальная цена продажи: **77 762 000** рублей с учетом НДС.

Имущество расположено по адресу: г. Витебск, ул. 2-я Прибережная, 1

Условие: победитель возмещает расходы по изготовлению документации, необходимой для проведения аукциона: по ЛОТу № 1 – 1 781 228 руб.; по ЛОТу № 2 – 1 358 872 руб.; по ЛОТу № 3 – 1 310 334 руб.

Аукцион состоится 30 декабря 2009 года в 15.00 по адресу: г. Витебск, ул. Свидинского, 4. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни до 17.00 по 29.12.2009 г. включительно по адресу: г. Витебск, ул. Свидинского, 4. Заключительная регистрация участников с 14.30 до 15.00 по месту проведения аукциона.

1. Аукцион проводится в порядке, установленном действующим законодательством.

2. Для участия в аукционе приглашаются юр. и физ. лица. Участнику необходимо подать заявление с приложением следующих документов: заверенная банком копия платежного поручения о внесении задатка в размере 10 % стоимости лота; юр. лицом РБ или индивидуальным предпринимателем – копии учредительных документов и свидетельства о госрегистрации; иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка подготовлена в течение 6 мес. до подачи заявления на участие) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о фин. состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский (русский) язык; иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский (русский) язык; представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский (русский) язык. При подаче документов заявитель (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

3. Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012215570013 в ГФ по Витебской области ОАО «Белинвестбанк» г. Витебск, код 701. Получатель – РУП «Витебский институт недвижимости и оценки», УНП 390343677.

4. Победитель возмещает фактические затраты по организации и проведению аукциона, которые сообщаются участникам до начала аукциона.

5. Победитель аукциона обязан заключить договор купли-продажи с Продавцом, не позднее 20 рабочих дней после проведения аукциона. Платежи за объект осуществляются согласно договору купли-продажи объекта.

Дополнительную информацию можно узнать у Организатора аукциона: **8 (0212) 43 54 35; 43 54 95; 8 (029) 591 00 02; эл.почта: Vit.in@tut.by; www.Ocenka.by.**

АХОВА
ПАД ЗНАКАМ САВЫ
№ 3 (3)
СУМЕСНЫ ВЫПУСК «ЗВЯЗДЫ» І ДЭПАРТАМЕНТА АХОВЫ МУС РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

„ ПАДЧАС ВЫЯЗДАЎ НА СІГНАЛЫ «ТРЫВОГІ» НАШЫ НАРАДЫ РАСКРЫЛІ 236 ЗЛАЧЫНСТВАЎ, СЯРОД ЯКІХ 1 ЗАБОЙСТВА, 4 ЦЯЖКІЯ ЦЯЛЕСНЫЯ ПАШКОДЖАННІ, 3 РАЗБОІ, 55 ГРАБЯЖОЎ, 60 КРАДЗЯЖОЎ, 78 ХУЛІГАНСТВАЎ. "

„ ВЫНІКІ 2009 ГОДА ПАКАЗАЛІ РОСТ ПРАФЕСІЯНАЛІЗМУ НАШЫХ СТРАЯВЫХ ПАДРАЗДЗЯЛЕННЯЎ ПРЫ РЭАГАВАННІ НА СІГНАЛЫ ТРЫВОГІ. ПРАДУХІЛЕНА 530 ФАКТАРАЎ ПАРУШЭННЯ ЦЭЛАСНАСЦІ ПАДАХОЎНЫХ АБ'ЕКТАЎ І КВАТЭР, ПРЫ ГЭТЫМ РАСКРЫТА 49 ЗЛАЧЫНСТВАЎ І ВЫЯЎЛЕНА 107 ФАКТАЎ ПРАВА-ПАРУШЭННЯЎ "

Начальнік упраўлення міліцэйскай, ваенізаванай і вартавой аховы палкоўнік міліцыі Дэпартамента аховы МУС Рэспублікі Беларусь Уладзімір Каршакоў:

«У КВАТЭРУ, НА ДЗВЯРАХ ЯКОЙ СВЕЦІЦЦА ІНДЫКАТАР АХОВЫ, РАЗУМНЫ ЗЛАЧЫНЕЦ НЕ ПАЛЕЗЕ»

Супрацоўнікаў Дэпартамента аховы МУС Рэспублікі Беларусь жыхары гарадоў і райцэнтраў бачаць у любы час сутак. Экіпажы патрульнуюць удзень і ўначы па сваіх маршрутах, гатовыя ў любы момант прыйсці вам на дапамогу, а асабовы склад нясе службу на пастах важных устаноў, праходных прадпрыемстваў і арганізацый. Хто гэтыя людзі, якія задачы яны выконваюць? На гэтыя пытанні адказвае першы намеснік начальніка Дэпартамента аховы МУС Рэспублікі Беларусь — начальнік упраўлення міліцэйскай, ваенізаванай і вартавой аховы палкоўнік міліцыі Уладзімір КАРШАКОЎ.

— Уладзімір Мікалаевіч, вы працяглы час на гэтай пасадзе. На сутнасці, менавіта вы — кіраўнік, які непасрэдна адказвае за ўсе віды службовай дзейнасці як страявых супрацоўнікаў начной міліцыі, так і ўсяго вартавога складу. У некалькіх словах — які пералік задач вашых падначаленых? І сцісла — якія вынікі дзейнасці дэпартамента ў адыходзячым годзе?

— Абсалютная большасць жыхароў краіны, безумоўна, ведае аб існаванні такога структурнага падраздзялення МУС Беларусі, як Дэпартамент аховы. Грамадзяне або з'яўляюцца нашымі падапечнымі, або бачаць нашых прадстаўнікоў у час несення службы, або хоць бы чулі пра нас. Служба аховы сёлета споўнілася 57 гадоў. За гады існавання яна некалькі разоў мяняла сваю назву, але асноўныя задачы, калі хочаце, прызначэнне сённяшняга Дэпартамента аховы засталося нязменным. Калі зусім сцісла — мы ў кругласутачным рэжыме забяспечваем бяспеку грамадзян і захаванасць маёмасці ўсіх формаў уласнасці. Калі ў лічбавых паказчыках, то яны па стане на 1 лістапада такія: рэгіянальнымі падраздзяленнямі дэпартамента ажыццяўляецца ахова больш чым 175 тысяч аб'ектаў і жылых памяшканняў грамадзян, больш за 8 тыс. з іх мы ўзялі пад ахову толькі ў гэтым годзе; амаль 140 тысяч — гэта кватэры і прыватныя домаўладанні. 172 тыс. нашых падахоўных аб'ектаў у рэспубліцы падключаны на пульты цэнтралізаванага назірання, а на 3,5 тысячы аб'ектаў ахову ажыццяўляюць нашы міліцыянеры і грамадзянскі персанал.

Вынікі 2009 года паказалі рост прафесіяналізму нашых страявых падраздзяленняў пры рэагаванні на сігналы трывогі. Прадухілена 530 фактараў парушэння цэласнасці падахоўных аб'ектаў і кватэр, пры гэтым раскрыта 49 злачынстваў і выяўлена 107 фактаў правапарушэнняў. За аналагічны перыяд мінулага года затрыманняў пры парушэннях цэласнасці было на 6,5 % менш. Мы працуем усё хутчэй, дакладней, эфектыўней. Угадваючы напрамак вашай думкі, адзначу, што з агульнай колькасці пранікненняў на падахоўныя аб'екты замахі на кватэры і іншыя памяшканні з уласнай маёмасцю грамадзян складалі 42 факты. Здавалася б, лічба невялікая, але скажу адразу, што ў кватэру, на дзвярах якой свеціцца індыкатар аховы, разумны злачынец не палезе — ведае, што шанцаў няма. Зарэгістраваныя факты — або розныя кшталту выпадковасці, або фатальныя памылкі дылетантаў.

Толькі выязджаючы на сігналы трывожнай сігналізацыі, усталяваныя як у кватэрах, так і на аб'ектах, нашы нарады раскрылі 236 злачынстваў, сярод якіх 1 забойства, 4 цяжкія цялесныя пашкоджанні, 3 разбоі, 55 грабяжоў, 60 крадзяжоў, 78 хуліганстваў. Дзейнічаючы ў сістэме адзінай дыслакацыі з тэрытарыяльнымі органамі ўнутраных спраў, па інфармацыі дзяжурных службаў гарраймаддзелаў міліцыі, групы затрымання аховы ўзялі ўдзел у раскрыцці 4550 злачынстваў, сярод якіх 32 забойствы, 87 цяжкіх цялесных пашкоджанняў, 38 разбояў, 507 грабяжоў, больш за 2000 крадзяжоў, каля 130 крадзяжоў аўтамашын, шэраг іншых злачынстваў. Па-мойму, усе гэтыя вынікі пацвярджаюць нашу права на існаванне.

— Акрамя таго, што вы — кіраўнік са стажам, вы яшчэ і адзін са «старажылаў» службы аховы, які прайшоў усе службовыя ступені. З пункту гледжання афіцэра з вялікім вопытам працы, ахарактарызуйце дынаміку развіцця дэпартамента ў апошнія гады. Ці развіваецца служба аховы ў нагу з часам?

— За ўвесь перыяд свайго існавання служба аховы пастаянна развівалася. Менавіта планамерны, паступальны рух наперад зрабіў яе надзейнай, праверанай, сучаснай. Прычым мы не толькі ўкараняем уласныя інавацыі, але і вывучаем досвед іншых краін блізкага і далёкага замежжа, абменьваемся распрацоўкамі, ажыццяўляем сумесныя праекты. Самы свежы прыклад — у верасні ў Брэсце прайшлі сумесныя вучэнні Дэпартамента аховы МУС Беларусі і Дэпартамента дзяржаўнай аховы маёмасці МУС Расіі па дзеяннях нарадаў груп затрымання ў рамках «калідора бяспекі аўтатранспарту», які ствараецца на трасе М-1/Е-30 «Брэст — Масква». Выконваючы рашэнне аб'яднанай калегіі міністэрстваў унутраных спраў Саюзнай дзяржавы, мы з расійскімі калегамі пастаянна ставілі гэту складаную, але такую неабходную сістэму бяспекі аўтатранспарту і грузаў, якія перавозяцца, пабудаваную на выкарыстанні высокіх тэхналогій. Вучэнні паказалі, што яна атрымалася яскравай і гатова да ўкаранення ў дзеянне.

Мы пастаянна мадэрнізуем камп'ютарную сістэму перадачы паведамленняў аб пранікненні і пажары АСАС «Алеся», якая з'яўляецца асновай нашага назірання за аб'ектамі, якія ахоўваюцца. Сёння «Алеся», акрамя тэлефонных ліній, працуе і па каналах GSM-сувязі з выкарыстаннем паслугі GPRS.

Мы стварылі адзіны інфармацыйны інтэрнэт-партал Дэпартамента аховы ў мэтах пашырэння інфармавання насельніцтва і суб'ектаў гаспадарання аб усім спектры ахоўных паслуг, што намі аказваюцца, аб прававых асновах іх дзейнасці і перспектывах развіцця падраздзяленняў аховы.

— Пастаўы міліцыянер — якія задачы на яго ўскладзены? Якія важныя аб'екты ў рэспубліцы знаходзяцца пад увагай гэтай катэгорыі супрацоўнікаў?

— Пастаўы міліцыянер — гэта перш за ўсё супрацоўнік органаў унутраных спраў, які са зброяй у руках знаходзіцца на адведзеным яму пасту і выконвае цэлы шэраг функцыянальных абавязкаў. Па сутнасці, ён увасабляе сабой усю моц дзяржавы і ў поўным аб'ёме, з усімі рэгламентаванымі законам паўнамоцтвамі і задачамі. Акрамя агульнаміліцэйскіх задач, пастаўы міліцыянер забяспечвае ахову аб'екта ад несанкцыянаваных пранікненняў і супрацьпраўных замахаў, удзельнічае ў кантролі за пропускным і ўнутрыаб'ектавым рэжымамі на давераным аб'екце, у затрыманні і аглядзе асобаў, якія ўчынілі супрацьпраўныя замахі, і шмат у чым іншым.

Ёсць пералік аб'ектаў, на якіх у абавязковым парадку нясуць службу пастаўыя міліцыянеры. Ён зацверджаны Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 25.10.2007 года № 534 «Аб мерах па ўдасканаленні ахоўнай дзейнасці». Гэты пералік дастаткова аб'ёмны і разнастайны. У краіне мы ахоўваем 120 будынкаў судоў і органаў пракуратуры, больш за 370 банкаў і іх філіялаў, больш за 70 будынкаў органаў дзяржкіравання, больш за 50 дыпламатычных і консульскіх устаноў замежных дзяржаў. Нашы міліцыянеры забяспечваюць бяспеку ў месцах захоўвання зброі і боепрыпасаў, выбуховых рэчываў, каштоўных металаў, нафты і газу, наркатычных сродкаў. Безумоўна, на нашай адказнасці і многія аб'екты стратэгічнага прызначэння, а таксама айчынныя вытворчыя гіганты. Спіс значны, у ім ёсць і Нацыянальная бібліятэка, і інстытут ядзерных даследаванняў «Сосны», і Лукомльская ГРЭС, і Беларускі металургічны завод у Жлобіне, і вытворчае аб'яднанне «Нафтан» у Наваполацку, і шмат іншых устаноў.

— Для большасці абывацеляў вартаўнік, або кантралёр аховы, гэта, як правіла, пенсійнага ўзросту мужчына або жанчына. Ці так гэта? Які прынцып адбору прэтэндэнтаў на гэтыя пасады, якія патрабаванні да кандыдатаў? За якія аб'екты яны адказваюць?

— Склад работнікаў ваенізаваных і вартавых падраздзяленняў апошнім часам зазнаў кадравыя змяненні, дабіліся «амаладжэння» асабовага складу. У ахове аб'ектаў па краіне задзейнічана больш за 13,5 тыс. работнікаў ваенізаванай і вартавой аховы. У асноўным гэта грамадзяне дапенсійнага ўзросту, колькасць працоўных пенсіянераў складае менш за 20 %. Прычым, большасць з іх — пенсіянеры сілавых структур (МУС, Мінабароны) ва ўзросце да 60 гадоў. Адбор, безумоўна, ёсць. Кандыдаты праходзяць абавязковы медыцынскі агляд і спецыяльныя праверкі на прадмет законапаслухмянасці. Да несення службы работнікі дапускаюцца толькі пасля праходжання вытворчага навучання і здачы кваліфікацыйнага экзамену на прафесійную прыдатнасць. Потым яны пастаянна павышаюць сваё прафесійнае майстэрства ў сістэме службовай падрыхтоўкі і штогод здаюць экзамены.

Ваенізаваная і вартавая ахова адказвае за захаванасць маёмасці на аб'ектах як прыватнай, так і дзяржаўнай формы ўласнасці. Сярод іх — прамысловыя прадпрыемствы, аб'екты аграпрамысловага комплексу, у тым ліку з захоўваннем выбуховых рэчываў і матэрыялаў, установы дзяржаўнай улады і кіравання, медыцынскія ўстановы і шэраг іншых.

— Суправаджэнне грузаў і фізічная ахова — паслугі дэпартамента, якія таксама знаходзяцца пад вашай адказнасцю. Наколькі яны сёння карыстаюцца попытам і якія апошнія вынікі гэтых відаў дзейнасці?

— Для забеспячэння эканамічнай бяспекі дзяржавы ў дэпартаменце існуе спецыяльнае падраздзяленне па ахове грузаў і транспартных сродкаў, якія перамяшчаюцца па тэрыторыі краіны. Цяпер гэтыя паслугі аказваюць 13 спецыяльных падраздзяленняў. Штосутачна на дарогах краіны працуюць больш за 25 нарадаў суправаджэння. Іх дзейнасць садзейнічала скарачэнню ў апошнія гады колькасці злачынстваў, якія ўчыняюцца на беларускіх магістралях, ды і на іншых аўтадарогах. За апошнія 10 гадоў гэтыя падраздзяленні суправадзілі больш за 176 тыс. адзінак аўтатранспарту з рознымі відамі тавараў, толькі сёлета — больш за 21 тыс. адзінак.

Гэтыя ж спецыяльныя падраздзяленні аказваюць паслугі па забеспячэнні аховы фізічных асобаў. Улічваючы стабільную крыміналагенную сітуацыю ў нашай краіне, гэты від дзейнасці запатрабаваны слаба. Грамадзяне Беларусі паслугай карыстаюцца разава, у асноўным пры заключэнні здзелак з нерухомасцю, пры перавозцы значных грашовых сродкаў. Паслугі целаахоўнікаў патрабуюцца пераважна расійскім бізнесменам, дзяржаўным службоўцам, дыпламатам і дэлегацыям з замежжа. У 2008 годзе намі забяспечвалася ахова прадстаўнікоў ЗП «Кока-Кола Беўрыджыс Беларусь», Пасольства Ізраіля, ЗАТ «БелСвісБанк», ЗП «Цэптэр», Газпрама, зборных каманд Ізраіля па футболе і дзюдо, Дзяржсакратара КНР, найвышэйшых службовых асобаў, якія знаходзіліся з афіцыйнымі візітамі.

— Пастаўыя міліцыянеры, вартаўнікі, служачыя — усе яны людзі. Ці ёсць сярод іх цікавыя асобы? Як кіраўніцтва дэпартамента стымулюе матывацыі падначаленых праявіць сябе не толькі ў службовай дзейнасці?

— Зразумела, яны людзі, кожны са сваімі надзеямі і радасцямі. Многія з іх пішуць вершы, выконваюць уласныя песні, прычым нават на рэспубліканскіх конкурсах. Кожны год у будынку дэпартамента, у спецыяльна адведзеным для гэтага памяшканні, адбываецца выстава народнай творчасці супрацоўнікаў, служачых падраздзяленняў аховы і членаў іх сем'яў. Ёсць вельмі цікавыя і таленавітыя работы — мастацкія палотны, экспанаты з дрэва, металу, каменя, пляценне бісерам, бацік — усяго не пералічыць. Кіраўніцтва не толькі вітае падобныя захапленні, але і заахвочвае іх.

— Чаго чакаць грамадзянам краіны ў найбліжэйшы час ад Дэпартамента аховы? Ці будуць прапаноўвацца новыя паслугі, калі так, то якія?

Над новымі паслугамі мы працуем пастаянна, але не будзем загадваць наперад. Як толькі будзе гатовая чарговая праграма, мы не прамінем падзяліцца навіной. А як найбольш значнае новаўвядзенне магу назваць наступнае. Мы пашыраем зону нашага ўплыву. Што гэта значыць? У нас з'явілася магчымасць браць пад ахову аддаленыя ад месцаў дыслакацыі нашых падраздзяленняў дамы — загарадныя домаўладанні, размешчаныя ў вёсках, у дачных масівах — мы абсталёўваем і бяром іх пад сваю ахову. Акрамя таго, мы сёння ўжо ажыццяўляем кантроль за станам аб'ектаў, абсталяваных сродкамі ахоўна-пажарнай сігналізацыі, размешчаных у любым пункце краіны.

Пераемнасць пакаленняў

Ад бацькі — да сына

Палкоўнік міліцыі Ігар Анатольевіч Печкуроў, былы начальнік Магілёўскага абласнога ўпраўлення Аб'яднання «Ахова» пры МУС Беларусі пайшоў з жыцця заўчасна восенню 2002 года. Але эстафету міліцэйскай службы з гордасцю пераняў яго сын Сяргей — цяпер старшы інспектар 7-й групы (па Магілёўскай вобласці) інспекцыі па асабовым складзе Дэпартамента аховы МУС, маёр міліцыі. Ён успамінае:

— Мой бацька нарадзіўся 30 верасня 1954 года ў Магілёве ў сям'і рабочых. Скончыў 8 класаў сярэдняй школы № 11. Як расказваў сам бацька, у звычайнай працоўнай сям'і месячны заробак быў невялікі, і ён сам для сябе вырашыў, што ў жыцці абавязкова даб'ецца лепшага. Гэта, яшчэ дзіцячая мара, стала штуршком да стаўлення сапраўднага валявога мужчынскага характару. Ён усё стараўся рабіць якасна і да канца, імкнуўся прабіцца ў лідары, чымсьці вызначыцца. Ды і ў школе выкладчыкі ацэньвалі яго як «цвёрдага харашыста». Пасля школы скончыў хіміка-тэхналагічны тэхнікум па спецыяльнасці тэхнік-механік і быў прыняты на працу ў вытворчае аб'яднанне «Хімвалакно» па спецыяльнасці. Удасканаліцца ў «мірнай прафесіі» Ігар Анатольевіч не паспеў, таму што гарадскім ваенкаматам быў прызваны на службу ў рады Савецкай Арміі.

На армейскай службе і раскрыўся яго сапраўдны мужчынскі валявы характар. Нязменнымі спадарожнікамі маладога чалавека былі сумленнасць, добрапрыстойнасць, спагадлівасць і трываласць.

Адлік службы ў міліцыі пачаўся ў жніўні 1983 года. Бацька змяніў некалькі пасад ва УУС, быў узнагароджаны знакам «Выдатнік міліцыі» і медалём «За бездакорную службу» 3-й ступені.

У 1992 годзе, ужо ў званні капітана міліцыі, яго запрасілі ў Магілёўскі абласны аддзел Аб'яднання «Ахова» пры МУС Беларусі на пасаду начальніка аддзялення па працы з асабовым складам. Як расказваў бацька, «па ўласным і досведзе старэйшых калегаў заўважыў, што лёгка кіраваць любым калектывам, калі сам асабіста шмат працуеш, аддаеш усяго сябе справе. Калі не разменьваешся на дробязі, не турбуеш іншых па пусцяках. Калі ведаеш мэту і настойліва ідзеш да яе дасягнення. Людзі ўсё бачаць, і нагляднай «паказухай» іх не падмануць». Менавіта прытрымліваючыся сваіх жыццёвых прынцыпаў, Ігар Анатольевіч дабіўся высокіх вынікаў у сваёй працы і ў хуткім часе быў прызначаны начальнікам аддзела кадраў. Прыйшло і званне падпалкоўніка міліцыі.

У жніўні 1996 года Печкуроў прызначаны намеснікам начальніка — начальнікам штаба Магілёўскага абласнога ўпраўлення Дэпартамента аховы МУС Беларусі.

Аб працы Ігара Анатольевіча на гэтай пасадзе расказвае начальнік арганізацыйна-кантрольнага аддзела абласнога ўпраўлення падпалкоўнік міліцыі Святаслаў Лук'янаў:

— Ігар Анатольевіч быў чалавекам рэдкім. Пра такіх кажуць «сам гарыць — і запальвае іншых». Каля пяці гадоў я працаваў пад яго непасрэдным кіраўніцтвам у штабе абласнога ўпраўлення аховы. Яго няўрымслівая жыццёвая энергія, «выбуховы» тэмперамент спачатку нават неяк «прыціскалі». З першага погляду было відаць — прыйшоў лідар, здольны павесці за сабой калектыў. Жыццёвы максімалізм у спалучэнні з глыбокім розумам, аптымізмам, тонкім пачуццём гумару проста канцэнтравалі, «ушчыльнялі» вакол яго час. Печкуроў імгненна «лавіў» любыя інавацыі, не баяўся ўкараняць у працу смелыя і, на першы погляд, рызыковыя ідэі. Але заўсёды ўсведамляў адказнасць, якую браў на сябе. А гэта — вельмі цэнная якасць кіраўніка, асабліва ў гады тэхнічнага пераўзбраення, абнаўлення службы.

У газетах, на экранах тэлевізараў усё часцей з'яўляліся публікацыі і сюжэты, якія расказвалі аб працы «начной міліцыі». Пры гэтым часцей за іншых у сродках масавай інфармацыі выступаў сам Ігар Анатольевіч.

На жаль, такія людзі нярэдка «згараюць» хутка. Але тыя, хто працаваў з Ігарам Анатольевічам, атрымалі ад яго вялізны зарад энергіі, набылі бясцэнны чалавечы досвед. Яны і цяпер складаюць «касцяк» нашага з'яднанага калектыву. У іх ліку і цяперашні кіраўнік аховы Магілёўшчыны Аляксандр Іванавіч Ракусаў, які не толькі змог захаваць лепшыя традыцыі, але і павялічыць іх, стварыць цудоўныя ўмовы для працы і службы, карпаратыўных і проста чалавечых стасункаў.

Ігар Анатольевіч спраўляўся з ёй, можна сказаць, на «выдатна». За час працы ён атрымаў шмат заахвочванняў і такія ўзнагароды, як юбілейны медаль «80 гадоў Беларускай міліцыі» — за дасягнутыя высокія вынікі ў службовай дзейнасці, ганаровая грамата Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь — за сумленнае выкананне службовых абавязкаў.

Усе асабістыя якасці і самаахвярнасць у працы Ігара Анатольевіча пацвердзіліся не толькі высокімі вынікамі ў працоўнай дзейнасці, але і новым службовым прызначэннем. З 4 кастрычніка 2000 года яго назначылі на пасаду начальніка Магілёўскага абласнога ўпраўлення аб'яднання «Ахова» пры МУС Беларусі. Прысвоена чарговае званне «палкоўнік міліцыі».

Былы падначалены, а цяпер начальнік Магілёўскага абласнога ўпраўлення Дэпартамента аховы палкоўнік міліцыі Аляксандр Ракусаў успамінае: «Ігар Анатольевіч на працягу двух гадоў паказаў сябе не толькі як вопытны кіраўнік і прафесіянал сваёй справы — для мяне і многіх маіх калег ён быў настаўнікам. Асноўнымі крытэрыямі кіравання ў яго дзейнасці былі справядлівасць і патрабавальнасць. Кожны супрацоўнік ведаў, што за добрую працу будзе заахвочаны, а за дрэнную працу або стварэнне бачнасці актыўнай дзейнасці і цяганіну будзе крытыка і заслужанае спагнанне. Ён ведаў, чым «дыхае кожны супрацоўнік», што яго хвалюе, якія ў яго праблемы, і часта казаў: «Вашы праблемы — мае праблемы».

З успамінаў сына Сяргея: «традыцыі міліцэйскай доблесці і гонару прывіваліся мне ўжо з дзяцінства, у сямейным коле, дзе галоўным узорам мужнасці і патрыятызму заўсёды быў бацька. Пакаштаваўшы нялёгкага міліцэйскага хлеба, некаторыя супрацоўнікі наўмысна не настройваюць сваіх нашчадкаў на выбар прафесіі. Жадаюць лепшай долі, мабыць... А я рады і вельмі ганаруся сваім бацькам, што ён з юнацкіх гадоў рыхтаваў мяне да будучай службы ў міліцыі. Ужо з васьмігадовага ўзросту я пачаў займацца каратэ, а пасля дадаткова і ў секцыі спартыўнага арыентавання. Менавіта ад бацькі я навучыўся размяркоўваць свой час так, каб усюды паспяваць і ніколі не апынуцца ў ліку адстаючых».

Пасля школы Сяргей паступіў у Акадэмію МУС. Выкладчыцкі склад характарызаваў яго як здольнага слухача. Таксама адзначалі, што ён валодае добрымі арганізатарскімі здольнасцямі і лагічным мысленнем.

Пасля акадэміі Сяргей Ігаравіч быў прыняты інспектарам аддзялення дазнання міліцыі Цэнтральнага РАУС Магілёва. Ішоў час, мяняліся пасады, падыходзілі чарговыя званні. І раптам лёс распарадзіўся так, што Сяргея запрасілі ў Магілёўскае абласное ўпраўленне Дэпартамента аховы на пасаду старшага інспектара аддзялення ўласнай бяспекі. За два гады працы ва ўпраўленні Сяргей зарэкамендаваў сябе як прафесіянал. Сам лічыць: «Для мяне праца ў ахове — адзіная, і думаю — на ўсё жыццё. Чаму? Што можа быць больш ненавісным для працавітых людзей, чым ні крадзеж і няважна, чыёй уласнасці. Спыніць гэты крадзеж для супрацоўніка аховы — святое. Я ганаруся, што працягваю справу бацькі, які быў мне і настаўнікам, і сябрам, і старэйшым таварышам, на якога хацелася быць падобным ва ўсім. Мне па сэрцы жыццёвая дарога, па якой прайшоў мой бацька і па якой іду цяпер я, нягледзячы на жыццёвыя праблемы і пераплёты!».

ЖЫЛЛЁ ДЛЯ ЧАТЫРОХНОГІХ «АХОЎНІКАЎ»

ЯШЧЭ ў верасні 2004 года на калегіі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь было ўзнята пытанне аб павышэнні эфектыўнасці выкарыстання службовых сабак пры раскрыцці і прафілактыцы злачынстваў.

Тады ж гадавальнік службовых сабак УУС Гомельскага аблвыканкама быў перададзены на баланс Гомельскага абласнога ўпраўлення Дэпартамента аховы. Аднак тэхнічны стан збудаванняў не дазваляў паўнавартасна функцыянаваць кіналагічнай службе, а патрабавалася не толькі ўтрыманне чатырохногіх гадаванцаў, але і наладжванне племяннной работы, навучанне і павышэнне кваліфікацыі.

І вось настаў доўгачаканы дзень. На тэрыторыі Навабеліцкага раёна Гомеля ўведзены ў эксплуатацыю новы кіналагічны комплекс са статусам абласнога гадавальніка, разлічаны на камфортнае ўтрыманне 30 службовых сабак. На адкрыццё прыбылі кіраўнікі УУС аблвыканкама, Дэпартамента аховы, прадстаўнікі адміністрацыі рэгіёна. Як адзначыў першы намеснік начальніка Дэпартамента аховы МУС палкоўнік міліцыі Уладзімір Каршакоў, «нарэшце мы змаглі забяспечыць і ахову Гомельшчыны (ва ўсіх астатніх рэгіёнах гадавальнікі абласнога значэння ўжо ёсць) магчымасцю якаснага адраджэння кіналагічнай службы. Цяпер не толькі можна з усімі неабходнымі зручнасцямі ўтрымліваць сабак, але і займацца племянным развядзеннем так патрэбных для выканання службовых задач памочнікаў.

Набыццё добрых шчанюкоў службовых парод — задавальненне дарагое, а фінансавыя сродкі трэба эканоміць і накіроўваць на іншыя, не менш важныя мэты».

Пра эфектыўнасць выкарыстання службовых сабак пры выкарыстанні іх у службовай дзейнасці красамоўна сведчаць некаторыя лічбы. За 10 месяцаў гэтага года падраздзяленнямі аховы Гомельшчыны з выкарыстаннем службовых сабак раскрыты 83 злачынствы. Пры пастаноўцы сабак «на след» раскрыты 38 злачынстваў, з іх 13 — пры выездах міліцыянераў-кінолагаў у складзе следча-аператыўных груп тэрытарыяльных АУС. У 44 фактах затрымання асабліва злосных правапарушальнікаў сабакі выкарыстоўваліся як фактар псіхалагічнага ўздзеяння.

Ведай нашых

ПОСТ ПРЫНЯЎ!

Прапаршчык міліцыі Аляксандр Севасцьяновіч працуе міліцыянерам батальёна міліцыі Савецкага (г. Мінска) аддзела Дэпартамента аховы. Службу ў ахове пачаў пасля арміі, і вось ужо 10 гадоў яго пост — у Доме прэсы. Аляксандр сумленна прызнаецца, што праца няпростая, як можа падацца на першы погляд: цяжэй за ўсё даюцца начныя дзяжурствы, ды і людзі не заўсёды бываюць добразычлівымі.

— Сітуацыі розныя здараюцца. Некаторыя па любых, нават нязначных, праблемах бягуць скардзіцца да кіраўніцтва вядучых газет, іншыя ж выказваюць сваё незадавальненне ў наш адрас, быццам бы мы ім перагароджваем шлях. Але ў асноўным людзі проста гавораць «дзякуй» за нашу службу.

А нядаўна Аляксандр, знаходзячыся на пасту ў выхадны дзень, без перабольшвання «выратаваў» ад затаплення краму, якая знаходзіцца на першым паверсе Дома прэсы. Раптам у памяшканні хлынула вада з прарванай трубы. Прапаршчык не разгубіўся, выклікаў рамонтную брыгаду, а пакуль яна дабіралася, міліцыянер сваімі сіламі стрымліваў ваду, якая хутка прыбывала.

У вольны ад працы час Аляксандр не сядзіць без справы: і бацькам трэба дапамагчы, і дзяўчыне аддаць належную ўвагу, і спортам пазаймацца, каб быць заўсёды ў выдатнай форме. У дадатак да ўсяго, ён вучыцца ў Магілёўскім каледжы міліцыі, таму што ў найбліжэйшай будучыні плануе прасунуцца па кар'ернай лесвіцы. Упартасць, мэтанакіраванасць, а галоўнае — жаданне дасягнуць пастаўленай мэты ўжо сталі моцным падмуркам жыццёвага шляху прапаршчыка Севасцьяновіча. З такімі якасцямі ён, безумоўна, дасягне пастаўленых вышыняў.

Аляксандр СЕВАСЦЬЯНОВІЧ: працоўныя будні.

Пытальнік

Заканчваю будаваць уласны катэдж. Збіраюся абсталяваць яго сучаснай ахоўнай сістэмай. Што для гэтага патрэбна і колькі гэта будзе каштаваць?

В. Хмуры,
Мінская вобласць.

Для перадачы жылога дома, кватэры пад ахову неабходна:

- заява аб абсталяванні жылога дома тэхнічнымі сродкамі сігналізацыі і прыняцці яго ў падраздзяленне аховы ці ўпраўлення ўнутраных спраў па месцы жыхарства;
- копіі дакументаў, што пацвярджаюць ваша права на выкарыстанне жылога дома.

На сёння абсталяванне надзейнай сістэмай Дэпартамента аховы МУС Рэспублікі Беларусь асобнага дома ці катэджа каштуе звыш 1500000 рублёў. Сюды будзе ўваходзіць кошт абсталявання, яго мантаж і наладка.

Праўда, калі ваш дом не будзе абсталяваны звычайнай тэлефоннай сувяззю, то для яго пастаноўкі на сігналізацыю спатрэбяцца дадатковыя радыёперадатчыкі, у сувязі з чым кошт абсталявання павялічваецца. Так цана прыбора прыёмна-кантрольнага ПКП-4 РДО будзе вагацца ад 500 тысяч рублёў і больш, а кошт блока ўзгаднення Аларм-GSM — ад 670 тысяч рублёў.

Над спецвыпускам працавалі Уладзімір ЗДАНОВІЧ, Аляксандр ГЕРАСІМАЎ, Алена ЯРМАЛІНСКАЯ, Яўген КУЛЯГІН, Аркадзь ПАТОНЯ.

Барытон з Чэрвеньскай аховы

Фота Святланы АДАМОВІЧ.

Мінулай вясной Міністэрства адукацыі і Беларускі прафсаюз работнікаў адукацыі і навукі праводзілі 2-і Рэспубліканскі фестываль песні сярод работнікаў сістэмы адукацыі «Песня застаецца з чалавекам». Папярэднія конкурсы прайшлі ва ўсіх раёнах краіны. Пасля лепшыя ўдзельнічалі ў абласных фестывалях і, нарэшце, 21 мая пераможцы рэгіёнаў сустрэліся ў фінале.

Пасля вяртання з войска Міхаіл Шчэрбач вучыўся ў Мінскім культасветвучылішчы па спецыяльнасці «харавік-дырыжор». Тут ён упершыню пачаў спяваць. Пасля заканчэння некаторы час працаваў па спецыяльнасці ў Чэрвені, а потым пераехаў у Мінск. Працаваў на заводзе, удзельнічаў у мастацкай самадзейнасці. За ўдзел у конкурсах займаў прызавыя месцы. Некалькі гадоў таму вярнуўся дамоў, каб даглядаць адзінокую маці. У сакавіку 2008-га быў прыняты ў Чэрвеньскае аддзяленне Дэпартамента аховы на пасаду ахоўніка, але не пакінуў асноўную прафесію — у вольны ад службы час па сумяшчальніцтве працуе акампаніятарам у Доме дзіцячай творчасці. Тут вырашыў паспрабаваць сябе як саліст і — удала. Сёння цудоўны барытон Міхаіла Іванавіча добра ведаюць на Чэрвеньшчыне. А 21 мая гэтага года з ім пазнаёмілася і ўся краіна.

Талент Шчэрбача заўважыў і ацаніў Анатоль Ярмоленка, нават спеў з ім на сцэне Мінскага палаца прафсаюзаў. Тут праходзілі выступленні ў чатырох асноўных намінацыях: «Песні на беларускай мове», «Песні ваенных гадоў», «Аўтарская песня», «Шлягеры». У другой намінацыі выступаў Міхаіл Шчэрбач. У конкурсе былі і некалькі дадатковых намінацый. Міхаіл Іванавіч быў узнагароджаны і за «Песні ваенных гадоў», і ў намінацыі «Ветэран педагагічнай працы». Дыпломы лаўрэатаў падпісалі міністр адукацыі Рэспублікі Беларусь і старшыня Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі. Акрамя дыпломаў, лепшым з лепшых уручылі каштоўныя падарункі. Міхаіл Шчэрбач стаў уладальнікам аднаго з шасці лічбавых фотаапаратаў «SONY». Кульмінацыяй фестывалю стала заключная песня ўсіх канкурсантаў. Так здарылася, што Міхаіл Шчэрбач апынуўся побач з Анатолем Ярмоленкам, і іх галасы на сцэне Рэспубліканскага палаца прафсаюзаў гарманічна зліліся з іншымі лепшымі вакаламі краіны.

РУП «РЕЧИЦКИЙ ОПЫТНО-ПРОМЫШЛЕННЫЙ ГИДРОЛИЗНЫЙ ЗАВОД»
15 декабря 2009 года в 10.00 в городе Речица Гомельской области по ул. Ильича, 1 проводит торги в форме открытого аукциона без условий по продаже имущества:

№ лота	Наименование	Инв. №	Начальная цена продажи без НДС, руб.
1	Узкоколейный подъездной путь	249	5 467 000
2	Трансформатор ТМ-400-10/04	4449	7 361 750
3	Холодильник «Снежинка»	7214	52 250
4	Холодильник «Снежинка М»	7215	52 250
5	Холодильник «Снежинка»	7217	52 250
6	Трельяж	7327	19 250
7	Электроталь 3.2 ТН	8339	3 253 250
8	Электроталь 0.5 тн 18 м	8532	1 683 000
9	Точильно-шлифовальный станок 3К-633	8899	478 500
10	Набор мебели «Речица»	9051	129 250
11	Трансформатор ТМ-630-10	9148	11 992 750
12	Тельфер г/п 1тн	9203	1 567 500
13	Емкость ТКН-50 м³	9238	6 204 000
14	Емкость ТКН-50 м³	9239	6 204 000
15	Емкость ТКН-50 м³	9240	5 582 500
16	Электротельфер г/п 2 тн	9269	1 768 250
17	Емкость V=75 м³	9277	8 228 000
18	Компрессор ПКР-8/12	–	1 534 500
19	Вентилятор Ц-14	9459	1 545 500
20	Вентилятор Ц-14	9460	1 545 500
21	Трансформаторная подстанция 2КТП-630	9831	19 868 750
22	Трансформатор ТМ-1000/10	9832	13 337 500
23	Трансформатор ТМ-1000/10	9833	13 337 500
24	Циклон ОЭКДМ К-12	–	2 345 750
25	Бункерное уст-во к циклону ОЭКДМ № 12 V=5,5 м³	–	2 238 500
26	Вентилятор ВЦП-7.40 № 8	–	1 604 500
27	Весы лабораторные равноплечие ВЛР-200	8646	580 250
28	Весы лабораторные равноплечие ВЛР-200	8807	500 500
29	Весы лабораторные равноплечие ВЛР-200	8233	500 500
30	Кислородомер К-215	8636	649 000
31	Кондиционер CHANGHONG KFR-28GW/WS	9814	470 250
32	Кондиционер CHIGO KFR-32GW/A	9859	500 500
33	Кондиционер CHIGO KFR-25GW	9860	451 000
34	Кондиционер CHIGO KFR-32GW/A	9861	649 000
35	Кондиционер CHANGHONG KFR-28GW/WS	9858	599 500
36	Кондиционер CHANGHONG KFR-28GW/WS	9857	599 500
37	Кондиционер SAMSUNG AW05MOYEA	9863	299 750
38	Кондиционер SAMSUNG AW05MOYEA	9864	299 750
39	Кондиционер SAMSUNG AW05MOYEA	9865	299 750
40	Биологический термостат ВТ-120	8983	1 801 250
41	Стерилизатор воздушный ГП-20	8635	330 000
42	Стерилизатор паровой ВК-75	8591	2 700 500
43	Световой прибор (министр) ZIG ZAG "C"	7563	121 000
44	Световой прибор (министр) ZIG ZAG "C"	7564	121 000
45	Проигрыватель дисков TEAC CD-P1100	7569	209 000
46	Дыммашина F-80 Fogger	7562	209 000
47	Комплект световой аппаратуры TESLA VRABLE	7551	178 750
48	Телефон «Panasonik модель КХ-TCD-953 RUB»	9634	49 500
49	Подвесной однобалочный кран	5496	6 902 500
50	Тиски с строгальному станку	8351	178 750
51	Пылесос ЗИЛ-830	8350	429 000
52	Станок балансировки	9151	500 500
53	Электротельфер г/п 2 тн Н=6м	8761	2 700 500
54	АСКУЭ «Эрком» в к-те (ИВК, ИБП, УСД – 4 шт.)	9853	1 600 500
55	Дробилка молотковая на плите без эл. двиг.	–	3 701 500
56	Металлоконструкция теплицы	–	2 499 750
57	Насос Ш 8/25	–	459 250
58	Насос ШГ 8/25	–	759 000
59	Воздухосборник	–	4 000 000
60	Цистерна-топливозаправщик ГАЗ52АТЗ 2.4. гос. № 58-47ГСН	7971	2 583 542
61	Автобус вагонной комп.КАВЗ 3271 гос. № 81-49ГСП	8830	3 636 376
62	Погрузчик К-702 гос. № 67-34 ЕА	8822	20 007 405
63	Грузовой автомобиль-цист. ГАЗ 3307 гос. № 74-52ЕА	8009	9 731 057
64	Автомобиль КАМАЗ 4310 гос. № 76-88 ЕВ	8016	13 819 113
	Гидроманипулятор М-75	8123	
65	КАМАЗ 5511 (груз. цистерна) гос. № 74-50 ЕА	8866	12 012 462
66	Автобус Автосан Н9 гос. № 41-19 ЕС	7972	7 056 720
67	УАЗ 3962 (груз. пасс. фург. 8 мест) гос. № 41-57 ЕС	8143	926 195
68	Прицеп к легк.а/в УАЗ 8109 гос.№ 08-57 ЕА	8146	1 002 375
69	ГАЗ 3507 (груз. контейнеровоз) гос. № 83-16 ГСП	8831	5 394 783
70	Прицеп-платформа АПС-24 гос. № 90-37 ЕА	8841	5 212 350
71	Микроавтобус РАФ 220301 гос. № 37-82 ЕВ	8842	2 724 456
72	Трактор ЛТЗ 60АВ гос. № 35-54 ЕА	8876	7 311 324
73	Полуприцеп бортовой ОДАЗ 9370 гос. № 05-43 ЕЕ	9830	1 487 525
74	СЗАП-8357 (груз. прицеп бортовой) гос. № 60-96 ЕА	8130	8 111 219
75	Полуприцеп-платформа ЛТ-191 гос. № 31-16 ЕМ	8142	1 523 610
76	Тепловоз ТГМ 23Б № 2655	7882	221 805 540
77	АПС-24 (прицеп-площадка) гос. № 60-66 ЕА	8847	1 447 430
78	Экскаватор ЭО-3323А гос. № 67-35 ЕА	8864	57 612 506
79	Экскаватор ЭО-26-21	8873	11 611 512
80	Прицеп бортовой 198130	8132	935 550
81	Прицеп бортовой 689434	8134	1 169 438
82	Прицеп бортовой 204563	8136	1 169 438
83	Полуприцеп КЗАП-9385 гос. № 05-74 ЕЕ	8149	5 212 350
84	Полуприцеп КЗАП-9370 гос. № 05-42 ЕЕ	9828	4 359 218
85	Автомобиль ГАЗ 3110 гос. № 80-85 АМ	8151	5 393 401
86	Автопогрузчик 40814	8850	3 670 698
87	Кран козловой КСК-30	7799	81 266 551
88	Полуприцеп МАЗ-9397 гос. № 90-30 ЕА	8836	3 873 177
89	Прицеп ОДАЗ-9357 гос. № 80-59 ГС	7976	4 340 284
90	Полувагон № 6428274	8296	26 135 926
91	Полувагон № 6569047	7895	26 135 926
92	Полувагон № 6653707	7880	26 135 926
93	Полувагон № 6296736	6896	26 135 926
94	Токарный станок 1Д95	8835	6 882 975
95	Станок токарный Т-200 Ц	9183	282 670
96	Станок ЛЗС	9252	3 539 365
97	Станок заточной Т-200 У	9254	473 121
98	Станок сверлильный	9533	1 561 701
99	Станок заточной Т-200 У	9178	420 998
100	Компрессор винтовой возд. MONSUN	9836	17 266 912
101	Станок круглопильный Ц-5	5528	1 509 577
102	Станок ЦА-2А	7144	4 161 861
103	Станок С-254	8427	20 197 857
104	Станок деревообрабатывающий Ц2КМ	8562	1 389 292
105	Станок круглопильный Ц-6-2	8650	3 877 187
106	Рама лесопильная Р-63-4Б (вертикальная)	8942	19 624 498
107	Станок ЦПА-40	9266	2 930 945
108	Станок ЦПА-40	9451	2 638 251
109	Станок ТЧПТ 6-2	9462	8 728 682
110	Ножеточильный станок	5381	1 633 872
111	Станок ТЧФ-2	9463	2 574 099
112	Станок дер. обр. лент. пильный МСДЛ-500К-47	5458	7 227 124
113	Пилорама РПМ-02	9867	19 003 026
114	Комбинированные ножницы Н-513	5489	3 480 199
115	Универс. вертик. сверлильный станок 2Н118	5490	1 299 318
116	Вертикально-сверлильный станок Т-2А18	5284	2 335 534
117	Токарно-винторезный станок 1А-62	5287	2 481 881
118	Пневмоковочный молот МБ 412	5290	10 911 855
119	Настольно-вертик. сверлил. станок СА-115	5488	425 007
120	Обдирочно-шлифовальный станок 3М-634	5492	1 355 211
121	Универсально-вертик. сверл. станок 2А-135	5523	1 293 064
122	Вертикально-сверлильный станок 2А-125	7114	870 062
123	Станок СВЧ-2	8289	272 646
124	Молот ковочный пневматический МА-4136	8740	2 437 776
125	Токарно-винторезный станок CU 580 M	8802	38 010 060
126	Станок деревообр.ШД-60	9455	5 458 935
127	Станок фрезерный СД-90	9461	14 281 839
128	Станок заточной ЛТШ-4	9746	4 011 505
129	Станок точильно-шлифовальный 3Б-634	5598	1 820 313
130	Машина листогибочная 3-валковая	5654	16 214 418
131	Станок Ц-6-2	8711	3 496 284
132	Станок СФ-4-1 с автоподачей ИП-4	8704	2 387 658
133	Станок деревообраб. ЦН-80	8563	4 977 795
134	Станок КДС-3	5483	1 389 292
135	Пилоножеточный станок ТПН-4	5363	3 620 579
136	Сверлильный станок 2К 52-2	9227	17 782 133
137	Станок фрезерный FA5B-H	8491	22 761 932
138	Трубогибочный станок Н-3432Н	8474	10 911 855
139	Станок токарный SN63B-3000	8328	23 251 091
140	Станок обрезной Н-1	8464	3 275 762
141	Восьмипильный станок	9450	7 229 129
142	Станок ленточный ЛТ-40хДЕ15	9657	14 398 115
143	Станок для заточки рубительных ножей	8542	15 119 825
144	Обдирочно-шлифовальный станок	7134	1 317 121
145	Станок деревообраб. колун	9685	14 789 041

Имущество расположено по адресу: Гомельская область, г. Речица, ул. Ильича, 1. Ознакомиться с вышеуказанным имуществом можно в рабочие дни с 8.00 до 16.30.

Шаг аукциона устанавливается в размере 5 % от начальной цены лота.

Для участия в торгах необходимо:

1. Оплатить задаток в размере 10 % от начальной цены лота на р/с РУП «Речицкий ОПГЗ» № 3012000370017 в отд. ОАО «БПС-Банк» г. Речицы, УНП 400016685, БИК 151501356 по 09 декабря 2009 г. включительно.

2. Подать заявление по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: ул. Ильича, 1, г. Речица, Гомельская область от даты опубликования настоящего объявления в рабочие дни с 8.00 до 16.00 по 09 декабря 2009 года включительно.

К заявлению прилагаются следующие документы:

1. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет РУП «Речицкий ОПГЗ».

2. Юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – нотариально засвидетельствованную копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя; нотариально засвидетельствованные копии учредительных документов юридического лица и письменное решение соответствующего органа управления юридического лица, разрешающее приобретение имущества, если это необходимо в соответствии с учредительными документами.

3. Иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

4. Иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

5. Представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

6. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в срок не позднее 10 календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона; в течение 15 календарных дней с даты проведения аукциона оплатить приобретаемое имущество и возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

Дополнительная информация по тел.: (8 02340) 4 55 10, факс 3 51 75, моб. (8 029) 693 06 69, 660 53 80 и на сайте www.opgz.okis.ru

Утерянный страховой полис обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии АЖ № 6480378 страховой компании ЗАСО «Промтрансинвест» **считать недействительным.**

Памяць

ШКОЛА ІМЯ НАСТАЎНІКА

40 дзён таму пайшоў з жыцця былы супрацоўнік «Звязды», доктар філалагічных навук, прафесар Барыс Васільевіч СТРАЛЬЦОЎ.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Прафесар Б. Стральцоў сярод супрацоўнікаў «Звязды» ў дзень свайго 80-гадовага юбілею (сакавік 2006 года).

...Журналістыка асірацела. Няўмольны час забраў з яе радоў самага слыннага, таленавітага, непаўторнага Творцу, які ў ёй, журналістыцы, ведаў усё. Абсалютна ўсё! У тэарэтычнай і практычнай дзейнасці і працы для Барыса Васільевіча Стральцова не было (ды і не магло быць!) так званых сакрэтаў і таямніц. Не было і не магло быць хоць бы па той «простай» прычыне, што прысвяціў Ён сваёй справе звыш 60 (!) гадоў.

Цяжка пісаць і гаварыць пра такіх людзей у мінулым часе. Цяжка і не трэба. Засталася яго журналісцкая і літаратурная спадчына — тэарэтычная і практычная, якая яшчэ не адно дзесяцігодддзе паслужыць на карысць падрыхтоўкі журналісцкіх кадраў, станаўлення і развіцця сучаснай і будучай нацыянальнай журналістыкі. Карыстаючыся ягонымі асабістымі набыткамі, выкладчыкі і педагогі, журналісты-практыкі, а больш за ўсё — студэнты будуць сотні і тысячы разоў звяртацца да манаграфій, вучэбных дапаможнікаў, метадычных распрацовак ды і мастацкіх твораў Барыса Васільевіча, каб спасцігнуць з іх старонак сапраўдныя залатыя зярняты, тыя самыя таямніцы, мудрасць і сакрэты літаратурна-мастацкай і журналісцкай творчасці, якімі так багата валодаў ён сам.

...Роўна 40 гадоў таму ён прыйшоў да нас, студэнтаў факультэта журналістыкі Белдзяржуніверсітэта, у аўдыторыю. Мы ўжо ведалі, як кажуць, хто гэта. Многія яшчэ са школьных гадоў чыталі ягоныя артыкулы, карэспандэнцыі, а больш за ўсё — нарысы на старонках самай пашанотнай рэспубліканскай газеты «Звязда», у калектыве якой Барыс Стральцоў адпрацаваў да таго 11 гадоў. Асобныя з нас ведалі яго і асабіста, бо, адважыўшыся і набраўшыся смеласці, не-не ды і зазіралі ў рэдакцыю, бачылі яго то на рэдакцыйным калідоры, то непасрэдна ў пакоі, у якім месціўся аддзел літаратуры і мастацтва. Калі ж, рызыкнуўшы, той-сёй з нас прасіў звяздоўца паглядзець свой «опус», атрымліваў нямала парад і кансультацый адносна працы над будучымі матэрыяламі і амаль што заўсёды бачыў перад сабой «зялёнае святло» таму «опусу» на звяздоўскую старонку. То было першае журналісцкае шчасце!

Аб тым, як ён стаў журналістам сам, Барыс Васільевіч расказваў з неахвотай: маўляў, ат, так, прывёў у журналістыку выпадак... Мабілізавалі ў 1945-м на тэрміновую службу ў рады Савецкай Арміі, апынуўся ажно ў Групе савецкіх войскаў у Германіі. Праводзілася нейкае чарговае вучэнне, і камандзір дывізіёна, ведаючы, што малодшы сяржант Стральцоў піша вершы, ці то папрасіў, ці то загадаў:

— Ты, гэта, кідай вершаплётнічаць. Калі такі разумны, пераходзь на прозу. Пішы ў газету. Вось былі мы на артпалігоне, добра адстраляліся... Напішы пра гэта. Толькі весела напішы! Рэпартаж...

«Стральцоў пра стралкоў» — а чаму б і не!? — мільганула думка. Ды і загады ў войску не абмяркоўваюцца, а выконваюцца... А тут яшчэ і «падкузьміў» камандзір байца даволі ўдала: «вершаплётнічаеш», «пераходзь на прозу»... «Што такое рэпартаж, камандзір ведаў, а я і слова такога не чуў, — прызнаваўся потым Барыс Васільевіч. — Аднак час быў дадзены, умовы для працы ў так званым ленінскім пакоі часці створаны, і я нешта-такі наплёў...»

Калі ж газета Групы савецкіх войскаў у Германіі «Советская Армия» апублікавала той рэпартаж, малодшага сяржанта Стральцова віншавалі перад усім строем... Так у сярэдзіне 1950-х на далёкай нямецкай зямлі і нарадзіўся на свет Божы будучы сапраўдны Майстар журналісцкага слова Барыс Васільевіч Стральцоў.

Першае заданне стала захапленнем.

З поўным фібравым чамаданчыкам выразак з «Советской Армии» са сваімі рэпартажамі і партрэтнымі замалёўкамі вайсковец у 1950-м быў дэмабілізаваны, а на наступны год паступіў на філалагічны факультэт Белдзяржуніверсітэта.

Па дыпломе праз пяць гадоў вучобы стаў філолагам, па прызванні душы і закліку сэрца — застаўся Журналістам! А амаль што праз паўстагоддзя — ужо напрыканцы XX стагоддзя Барыс Васільевіч выведзе для нас, журналістаў, сваю формулу існасці — такую праўдзівую і аб'ектыўную: «На шчасце і на бяду, журналістыка — гэта не толькі прафесія, але і лад жыцця!».

Толькі ён, маэстра журналістыкі, мог (і меў на тое поўнае маральнае права!) даць такую фармулёўку!

Цяжкае пасляваеннае жыццё вымушала вучыцца і працаваць, працаваць і вучыцца. Першым, так бы мовіць, цывільным выданнем, у якім праходзіў Стральцоў загартоўку, стала бабруйская абласная газета «Савецкая Радзіма», наступным — «Чырвоная змена»... У 1958-м рашэннем аддзела прапаганды Цэнтральнага камітэта КПБ 32-гадовага таленавітага журналіста заахвочваюць пераводам на працу ў «Звязду».

Так, гэта было сапраўднае і надзвычай адказнае заахвочванне. І зусім не гучнымі трэба ўспрымаць сёння гэтыя словы... Выраз «Не «Звязду» выбіраюць, а «Звязда» выбірае!», які ўсе мы, былыя звяздоўцы, шматкроць чулі з вуснаў і кіраўнікоў газеты, і адказных высокапастаўленых супрацоўнікаў партыйных, дзяржаўных і савецкіх органаў, быў ці не галоўным складнікам таго ладу жыцця, які сфармуляваў у свой час Барыс Васільевіч Стральцоў.

«Звязда» яго часу — а гэта 1958 — 1969 гады — была сапраўдным флагманам беларускай журналістыкі. Яе твар, творчае аблічча вызначалі сваімі надзённымі і вострымі, такімі патрэбнымі таму часу публікацыямі Мікалай Філімонаў і Раіса Самусенкава, Віктар Карамазаў і Георгій Куцэра, Міхась Шыманскі і ён, Барыс Стральцоў...

«Прыехаў з камандзіроўкі Барыс Васільевіч Стральцоў і адразу ж сеў за пішучую машынку, — апавядала ў кнізе «Наша «Звязда», выдадзенай да 50-годдзя газеты, літаратурны супрацоўнік рэдакцыі Соф'я Садоўская. — У кожнага журналіста свая манера, свой стыль работы. Барыс Стральцоў вызначаецца здольнасцю шырока ахопліваць падзеі, беспамылкова вызначаць у іх самае галоўнае. А той маланкавай хуткасці, з якой ён працуе, зайздросцяць многія журналісты.

Лётаюць пальцы па клавішах машынкі, але думкі абганяюць іх. І я ўпэўнена, — пісала калега, — што вечарам Барыс Стральцоў пакладзе на стол рэдактара нарыс. І гэта будзе глыбокі, пераканаўчы матэрыял, напісаны з сапраўдным мастацкім густам і журналісцкім тактам...»

...У 1969-м з радасцю і гонарам, а адначасова — са шкадаваннем і скрухай праводзілі яго звяздоўцы на новы, не менш важны і адказны ўчастак журналісцкай дзейнасці: на выкладчыцкую працу ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Ахвяраваўшы не адну сотню выхадных дзён і бяссонных начэй, Барыс Васільевіч поруч з практычнай дзейнасцю заняўся падрыхтоўкай кандыдацкай дысертацыі. Калі ж абараніў яе і атрымаў дыплом кандыдата, зразумеў: час памяняць кірунак працы. Мы і сёння згадваем, з якой радасцю і задавальненнем знаёміў нас, студэнтаў, з новым выкладчыкам тагачасны дэкан факультэта журналістыкі БДУ незабыўны Рыгор Васільевіч Булацкі. «Вучыцеся ў яго! — шматкроць паўтараў ён. — Гэта ўсё ж такі Стральцоў!».

І мы вучыліся ў яго. Не пяць гадоў, і нават не дзесяць: усё наступнае жыццё!

Абаяльны, сціплы і памяркоўны — такім ён заставаўся для ўсіх і кожнага. Для тысяч (так-так: менавіта тысяч!) выхаванцаў — выпускнікоў факультэта журналістыкі Белдзяржуніверсітэта; для соцень журналістаў-практыкаў, якія, пайшоўшы на самастойны хлеб, паранейшаму бачылі і з гонарам лічылі яго сваім настаўнікам, калегам, дарадчыкам. А яшчэ пад кіраўніцтвам Барыса Васільевіча многія з нас (у тым ліку і ваш пакорны слуга) падрыхтавалі і абаранілі кандыдацкія і доктарскія дысертацыі і пад ягонай жа далейшай апекай і «пільным вокам» далучыліся да такой жа пачэснай і высакароднай справы, як і практычная журналістыка, — падрыхтоўкі новых пакаленняў журналістаў.

...Вялікай, сапраўднай мужчынскай дружбы і павагі адзін да аднаго мы не парывалі з ім ні на адзін дзень. Толькі пры вялікай, так бы мовіць, афіцыйнай аўдыторыі я называў яго Барысам Васільевічам, а так, зазвычай, куды прасцей, затое больш пашанотна, — НАСТАЎНІК. Па слова ў адказ Ён ніколі ў кішэню не лез, а адказваў: «Вучань, якога выхаваў, а цяпер сам у яго вучуся...» Гэтак, на свой, стральцоўскі манер, ён перайначыў вядомы мудры выраз: «Настаўнік, выхавай вучня, каб потым было ў каго вучыцца!».

Я быў і буду шчыра ўдзячны яму за ўсё гэта!

У 2007-м, завяршыўшы 38-гадовы (!) шлях дацэнта і прафесара БДУ, Барыс Васільевіч сабраўся быў на заслужаны адпачынак. За паўгода ж да таго я, наадварот, распачаў самастойны выкладчыцкі шлях. Калі кіраўніцтва Інстытута парламентарызму і прадпрымальніцтва, і перш за ўсё яго заснавальнік, таксама выхаванец журфака ўніверсітэта Алег Марозаў, даведалася пра адстаўку Стральцова, было прынята рашэнне: у што б ні стала «вярнуць» прафесара ў тэарэтычную журналістыку. І ён — на наша вялікае шчасце! — пагадзіўся. Яшчэ два гады (такія цікавыя і багатыя на справы для інстытута!) ён быў побач з намі: выкладаў сам, раіў і падказваў нам, як і што рабіць практычна...

Гэта быў працяг самай сапраўднай, стральцоўскай школы.

Школы імя Настаўніка!

Анатоль МЯСНІКОЎ,
лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь,
загадчык кафедры журналістыкі Інстытута парламентарызму і прадпрымальніцтва.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «ЭЛЕКТРОРЕМОНТНЫЙ ЗАВОД»

16 декабря 2009 года состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Электроремонтный завод», расположенного по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 19.

Собрание пройдет по адресу: г. Минск, промузел Колядичи, ул. Бабушкина, 19, третий этаж, зал заседаний.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. «Утверждение регламента работы Общества с реестром владельцев ценных бумаг».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 19 (отдел кадров) с 9.12.2009 г. по 15.12.2009 г. (время работы с 12.00 до 15.00) и в день проведения собрания.

Регистрация участников собрания с 14.00 до 14.45 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания — 16 декабря 2009 года в 15.00.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра акционеров на 01 декабря 2009 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность!

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 — № 40 (329)

Цыбуля духмяная — джусай

У нас апошнім часам многія агароднікі любяць вырошчваць на сваіх участках экзатычныя расліны. Так бы мовіць, эксперыментуюць не горш за вучоных на доследным полі. Яны абменьваюцца адзін з адным насеннем, чаранкамі, увогуле пасадачным матэрыялам і хочуць ведаць пра гэтыя расліны як мага больш. Адзін наш пастаянны чытач з Карэліцкага раёна Мікалай ІВАНОЎ вось такі эксперыментатар. У яго на агародзе расце і чуфа, і санберыя, і цыбуля-часнок — джусай. Дык вось Мікалай Мікалаевіч даўно хацеў бы ведаць адкуль прыйшла да нас гэтая расліна і асаблівасці яе вырошчвання.

Цыбуля галінастая ці цыбуля духмяная — шматгадовая травяністая расліна з сям'і цыбульных, якая валодае ўсімі ўласцівасцямі цыбулі і часнаку. Як ежа ўжываюцца лісты, якія маюць непаўторны цыбульна-часночны смак. Можна есці ўсе часткі расліны. Лісты ў сырым і салёным выглядзе кладуць у салаты, дадаюць да мяса, рыбы, любога гарніру, выкарыстоўваюць пры прыгатаванні гарачых страў. Стрэлкі кветак марынуюць, як чарамшу.

Радзімай джусая лічацца горныя раёны Кітая і Манголіі, адкуль яго распаўсюдзілі качавыя плямёны па паўднёвых раёнах Алтая, гарах Сярэдняй Азіі, Заходняй і Усходняй Сібіры.

У параўнанні з іншымі відамі шматгадовай цыбулі, гэта адносна цеплалюбівы від, хоць пры невялікім снежным покрыве ён можа пераносіць маразы да 45 градусаў. Джусай з'яўляецца засухаўстойлівай раслінай, але высокі ўраджай якасных лістоў можна атрымаць пры дастатковых палівах. Непатрабавальны да глебы, добра расце ў цені і на асветленых участках. Кветкі вызначаюцца прыемным пахам, што і дало расліне адну з назваў «цыбуля духмяная». Цвіце на другі год у ліпені-жніўні. Расліну вырошчваюць з-за смакавых якасцяў, а смак слабачасночны і слабавостры. На адным месцы вырошчваюць 3-4 гады. Размнажаецца насенне і цыбулінамі. Прыёмы вырошчвання аналагічныя агратэхніцы цыбулі-рэпкі. За вегетацыйны перыяд лісты зразаюць тры-чатыры разы. Яны захоўваюць прыемны смак на працягу ўсяго лета, яго ўжываюць у ежу да глыбокай восені. У якасці лекавага сродку яго прымаюць пры сардэчных захворваннях.

Угнаенне для пакаёвых раслін

Каб задаволіць патрэбы хатніх раслін у пажыўных рэчывах, неабходна сістэматычна папаўняць запасы іх у глебе. Угнаенні ў выглядзе раствораў трэба ўносіць некалькі разоў (праз адзін-два тыдні) у перыяд росту і цвіцення раслін. Толькі што перасаджаныя або хворыя расліны падкормліваць не рэкамендуецца.

У якасці мінеральных угнаенняў прымяняюць аміячную ці калійную салетру, калійную соль, суперфасфат. Для прыгатавання патрэбнага раствору ў 10—12 л вады растварыць 2,5 чайнай лыжкі аміячнай салетры, 1 чайную лыжку суперфасфату, 0,5 ст. лыжкі калійнай салетры. Такі склад угнаенняў лепш прымяняць у час росту раслін.

Перад цвіценнем і ў час яго расліны ўгнойваюць растворам з аміячнай салетры (0,5 ч. л), суперфасфату (2,5 ч. л) і калійнай салетры (1 ч. л), раствораных у 10 л вады.

Гадзіны за дзве да прымянення ўгнаенняў расліну трэба шчодра паліць чыстай вадой, каб земляны ком быў добра змочаны і раствор не сцякаў на падваконне. У якасці падкормкі можна выкарыстоўваць ваду, у якой замочвалі сырое мяса.

Кіслотнасць глебы

Для таго каб знізіць высокую кіслотнасць глебы, рэкамендуецца ўвосень правесці яе вапнаванне. Пры адсутнасці вапны яе можна замяніць драўнінным попелам. Перад перакопваннем глебы здробнены вапнавальны матэрыял трэба раўнамерна размеркаваць па ўсёй плошчы і ўкапаць яго ў глебу на глыбіню залягання каранёў. Норма: ад 600 г да 1 кг на 1 кв. м.

Мелу бяруць 10—20 кг на сотку, калі глебы лёгкія, і 15—20 кг, калі глебы цяжкія. Лепш уносіць 2/3 дозы пад перакопку градак, а 1/3 пад граблі, паўтараючы вапнаванне праз 5—6 гадоў. Дозы лепш зменшыць да 2—3 кг, калі кожны год уносіць у радкі вапну перад сяўбой або пасадкай агародных раслін, прычым разам з торфам, перагноем або проста з зямлёй у суадносінах 1:2. Вапнаванне патрэбна рабіць там, дзе будуць высаджвацца агуркі, цыбуля, буракі.

Калі ўносіцца драўнінны попел, то з елкі бярэцца ўдвая больш, чым вапны ці мелу, а бярозавага і сасновага попелу — у паўтара раза.

Калі ў вас няма магчымасці вызначыць кіслотнасць глебы лабараторным шляхам, прыглядзіцеся ўважліва, якія расліны растуць на вашым участку. Калі шмат конскага шчаўя, палявой мяты, асакі, хвашчу — значыць, глеба кіслая. У разліку на квадратны метр унясіце на гліністых і суглiністых глебах 600—700 грамаў вапняку, на супясчаных — 450, на пясчаных — па 350 грамаў.

Ваш любімы сад

Апошнім часам у лістападзе ўсё часцей пануе пахмурнае надвор'е з моцнымі вятрамі, з мокрым снегам, які адразу ж растае. Неспрыяльныя ўмовы надвор'я позняй восені з маразамі і адлігамі — сур'ёзнае выпрабаванне для пладовых і ягадных культур. Пры рэзкім пахаладанні і адсутнасці снегу пакутуюць карані, драўніна, кара ў развілках сучкоў і ля асновы штамба пладовых дрэў. Пачатак зімы бывае асабліва небяспечным перыядам пасля дажджлівага і халоднага лета, калі драўніна, кара і пупышкі не паспяваюць канчаткова выспець.

Цікава, што паміж лістападам і ступенню выспявання пупышак існуе прамая сувязь. Як толькі заканчваецца фарміраванне пупышак і падрыхтоўка іх да зімы, то лісты пачынаюць жаўцець і ападаць. Дружны лістапад сведчыць пра тое, што пладовыя і ягадныя расліны добра падрыхтаваліся да зімовага пакою. Дарэчы, у аднагадовых прыростаў, якія выспелі як належыць, бывае бліскучая кара, і пры згінанні яны не ламаюцца.

Жаццёвыя працэсы раслін у перыяд зімовага пакою з-за адсутнасці фотасінтэзу ідуць за кошт назапашаных рэчаў. У раслін, якія моцна пладаносяць, іх, як правіла, менш, чым у тых, якія ў гэтым годзе засталіся без ураджаю. Яблыні зімастойкага гатунку пасля шчодрага плоданашэння могуць быць пашкоджаны маразамі мацней, чым дрэвы менш зімастойкія, але якія не пладаносілі.

У лістападзе ўсе садаводы з нецярплівасцю чакаюць сапраўднага снегу — надзейнага сябра саду, бо толькі снежнае покрыва быццам цёплая пуховая коўдра саграе расліны. Цяпер дрэвы і кусты ў нашых садах ужо глыбока спяць, а вось вам, дарагія чытачы, адпачываць, у тым сэнсе, што забывацца пра будучыню раслін вашага саду і агарода, не варта. Трэба ацаніць работу, якую вы правялі за год, прадумаць і спланаваць будучы сезон.

Да зімы рыхтуецца кожны па-свойму

У жыхароў палёў і лясоў настае галодная пара. І, зразумела, яны мала спадзяюцца на людзей, а самі рыхтуюць сабе запасы на зіму. Часам здараецца знайсці поўнае дупло арэхаў. Талькі самы нядобрасумленны і бязлітасны чалавек можа насыпаць імі кішэні, пакінуўшы без харчу вавёрку. Пад мохам хаваюць птушкі кучкі спелых жалудоў, рознага насення дрэў і нават лічынак і вусеняў. А там, дзе водзяцца совы, можна натрапіць на дупло, напоўненае мёртвымі мышамі і дробнымі птушкамі.

Цікава захоўваюць свае запасы тхары, норкі, гарнастаі. Здабычу (звычайна жаб) трымаюць у норах жывой, але нерухомай. Звяркі перакусваюць ім пазваночнік.

Крот у доўгіх звілістых хадах стварае запасы дажджавых чарвякоў. Яны жывыя, але не могуць рухацца (звярок зрабіў іх нерухомымі, укусіўшы за пярэдні канец цела), і зімой у крата заўсёды свежы корм. Іншы раз у такіх «кладоўках» нарыхтавана да тысячы дажджавых чарвякоў.

У нашых запаведніках можна назіраць восеньскую мітусню баброў. Па начах яны падгрызаюць ля берагоў вербы, асіны, бярозы, валяць іх, раздзяляюць на даволі буйныя кавалкі і валакуць да сваіх хатак. Там паблізу прыкопваюць на дне, каб не ўсплывалі. Верхнія канцы пасля ўмярзаюць у лёд, і ў баброў усю зіму побач з домам ёсць свежы корм.

КАЛИНКОВИЧСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ (ГОМЕЛЬСКАЯ ОБЛАСТЬ)

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

на право заключения договора аренды земельного участка в г. Калинковичи

Адрес земельного участка: г. Калинковичи, ул. Октябрьская, 12.
Кадастровый номер 322350100002002848.
Площадь участка (га): 0,1420 га.
Целевое назначение: для строительства и обслуживания магазина.
Характеристика расположенных на участке строений, инженерных коммуникаций: участок свободен от застроек.
Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: места и условия подключения к инженерным сетям определяются техническими условиями с учетом нагрузок на стадии строительного проектирования.
Срок аренды земельного участка (лет): 99.
Начальная стоимость права аренды земельного участка: 8748137 рублей.

Победитель аукциона возмещает затраты, связанные с организацией и проведением аукциона в сумме 633 783 белорусских рубля и затраты на объявления в СМИ. Условия проведения аукциона (наличие не менее двух участников).

Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на счет Калинковичского райисполкома № 3642419000189, филиал 313 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Калинковичи, код 674, УНН 400061401. Сумма задатка: 875 тысяч рублей.

Условия продажи — наивысшая цена. Условия заключения договора аренды земельного участка: договор аренды заключить не позднее 2 рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за предмет аукциона, возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации, необходимой для его проведения.

Оплата за объект аукциона должна быть осуществлена в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона. Возможность ознакомиться с земельным участком предоставляется продавцом в срок до 24 декабря 2009 года.

Аукцион состоится **29.12.2009 года в 10.00** по адресу: Гомельская область, г. Калинковичи, пл. Ленина, 1 (райисполком).

Заявления на участие и необходимые документы принимаются с момента опубликования извещения до **16.30 24 декабря 2009 года** по адресу: г. Калинковичи, ул. Князева, 4, кабинет 218 (землеустроительная и геодезическая служба Калинковичского района).

Контактные телефоны: 8 (02345) 33855, 32600.

ДАІГРАЛІСЯ

У Бабруйску тры заўзятыя азартныя гульцы абрабавалі выпадковага мінака

Гэта здарэнне адбылося 12 лістапада: а 5-й гадзіне раніцы двое маладых людзей і дзяўчына вярталіся з клуба, дзе ўклалі ў ігравыя аўтаматы ўсё да апошняга рубля. Хацелася адыграцца, але сродкаў не было. Тады шалёная кампанія заўважыла ў двары аднаго з дамоў мужчыну. Гэта быў 26-гадовы рабочы ААТ «Белшына». Маладыя людзі дагналі яго, павалілі на зямлю, збілі, адабралі ўсе грошы і мабільны тэлефон.

Міліцыю на месца здарэння выклікаў вартаўнік Бабруйскага аддзела Дэпартамента аховы МУС. Ён ахоўваў адзін з адміністрацыйных будынкаў паблізу і, калі пачуў гукі бойкі, націснуў на кнопку трывожнай сігналізацыі. На месца прыбыла група затрымання, і службовы сабака Прайд упэўнена прывёў міліцыянераў да найбліжэйшай гульнявой залы, дзе кампанія траціла адабраныя 525 тысяч рублёў. Маладыя людзі затрыманы за рабаванне.

Алена КАЗЛОВА.

АБЛІЎ СЯБЕ БЕНЗІНАМ І ПАДПАЛІЎ

У Дуброўне 31-гадовы мужчына, рабочы прадпрыемства мясцовай камунальнай гаспадаркі, абліў сабе бензінам і падпаліў. Пажарных выклікаў сусед. Апошняму, дарэчы, самагубца неаднаразова і раней заяўляў, што спаліць сабе з-за... частых сварак з жонкай.

З апёкамі цела (65 працэнтаў) мужчыну даставілі ў апёкавае аддзяленне Аршанскай гарадской бальніцы № 1. Ён знаходзіцца ў цяжкім стане.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

І ВЯРТАЕЦЦА НАМ СТОРЫЦАЙ

Таня ўскочыла ў тралейбус у той момант, калі зачыняліся дзверы. «Уф, паспела», — прамовіла яна ўслых. Гэта быў апошні тралейбус яе маршрута на сёння. Калі б яна не паспела, дадому прыйшлося б вяртацца пешшу.

Дзяўчына ўладкавалася на вольнае месца. Тут іх было шмат. Акрамя яе, на познім маршруце ехалі яшчэ чатыры пасажыры. У тым ліку і я. Не, пяць. Пяты ўскочыў за Таняй і, як толькі яна прысела, сеў за ёй і пастукаў па плячы.

— Гэта ваша? — на далоні ён працягваў яе мабільны тэлефон.

Таня ўсунула руку ў кішэню — пуста.

— Так, мой. Адкуль ён у вас? Што яшчэ за фокусы?

— Калі вы даганялі тралейбус, тэлефон выпаў. Я заўважыў яго, падняў, але ваш ужо і след прастыў. Давялося бегчы даганяць. Думаў паспею аддаць і выскачыць. Але за намі дзверы тралейбуса зачыніліся. Мне ў другі бок. Таму зараз выходжу. Бывайце, і больш не губляйце тэлефон — другі раз могуць не вярнуць.

Таня не паспела ні падзякаваць, ні спытаць, чаму хлопец вярнуў ёй мабільны. Хоць пытанне, па праўдзе кажучы, дзіўнае само па сабе. Чаму? Таму што гэта не яго тэлефон, таму што яна яго згубіла, а ён гэта бачыў. Але ў наш час дзіўна, хутчэй, чуць такі адказ, чым такое пытанне. Сапраўды, іншым разам могуць і не вярнуць. Таня прыціснула тэлефон да грудзей, усміхнулася і стала думаць пра свой насычаны дзень.

Выхадныя Таня рэдка праводзіла дома. Сёння раніцай яна паехала ў бібліятэку. Пачытала матэрыялы, падрыхтавалася да заняткаў ёгай. Гэта яе новае захапленне. Далей наведала сястру з маленькім пляменнікам. Прайшлася па крамах у выбары падарунка для любай сяброўкі. Далей была ёга і медытацыя. А пасля — сустрэча з той самай сяброўкай і паход у кіно.

На фільм Таня спазнілася. Калі яна вярталася з заняткаў ёгай, у двары сустрэла нецвярозага мужчыну. Той ледзь стаяў на нагах, але спрабаваў загаварыць з дзяўчынай.

— Унук, унук! У мяне нарадзіўся ўнук! — прамармытаў мужчына і ледзь не зваліўся ў калюжыну.

Таня спазнялася на сустрэчу, пасля медытацыі ёй не хацелася дыхаць чужым перагарам, але яна хутка прыняла рашэнне.

— Дзе вы жывяце?

— У дзясятым пад'ездзе. Гэта ў наступным двары.

Таня ўзяла мужчыну пад руку і, хістаючыся, яны пайшлі да наступнага шматпавярховіка. Яго заносіла, ён увесь час імкнуўся заваліцца то на бок, то на спіну. Вецер у твар дапамагаў мужчыну і перашкаджаў Тані. З кожным крокам трымаць яго было ўсё цяжэй. Але яны дайшлі да дзясятага пад'езда, так ні разу і не зваліўшыся.

— Дзякуй. Гэта ўсё, чым я зараз магу выказаць сваю ўдзячнасць вам, — мужчына быццам працверазеў. — Але я абавязкова аддзячу. Пасля. Праз каго-небудзь іншага. Абавязкова.

— Добра, добра, ідзіце ўжо!

Таня прасачыла, як за мужчынам зачыніліся дзверы і хуценька пабегла на сустрэчу. Сяброўка ўжо абрывала тэлефон.

...Зараз у тралейбусе са згубленым і знойдзеным тэлефонам Таня ўзгадала таго мужчыну. І яна зразумела, што яшчэ зможа аддзячыць хлопцу, які вярнуў ёй мабільны. Пасля. Праз каго-небудзь іншага.

І не меў рацыі той, хто сказаў, што ад дабрыні дабрыні не чакаюць. Бо дабрыня прыйдзе да цябе неабавязкова ад таго, каму ты прынёс радасць. І гэта нават лепш: ты зробіш добра зусім не дзеля таго, каб атрымаць тое ж у адказ. Зрабі добра хлопцу, што вярнуў Тані тэлефон. Для таго каб не перарваць ланцужок. А да цябе дабрыня прыйдзе ад зусім незнаёмага чалавека, які не паспеў у той вечар на апошні тралейбус. І ў наступны раз вадзіцель абавязкова пачакае яго.

І меў рацыю той, хто сказаў, што вяртаецца нам сторыцай. Кожнае наступнае звяно ланцужка дабрыні абавязкова большае за папярэдняе. З кожным учынкам дабрыня павялічваецца, і вяртаецца нам абавязкова больш, чым мы выдаткавалі.

Я правярала. Праверце і вы. Праз каго-небудзь іншага.

Таццяна САЛДАЦЕНКА.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

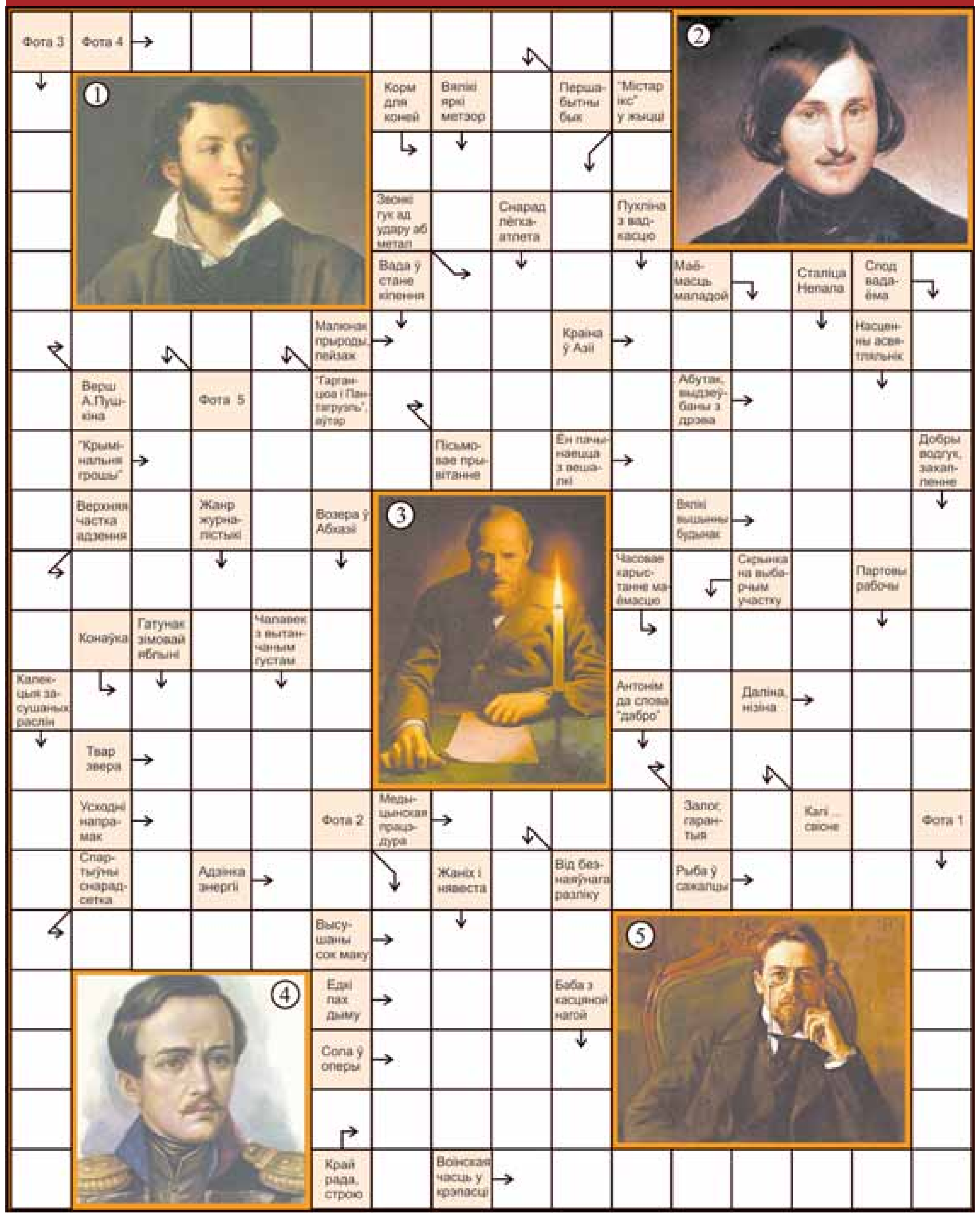

ДЗМІТРЫЙ ШАКУТА АБАРАНІЎ ТЫТУЛ АБСАЛЮТНАГА ЧЭМПІЁНА СВЕТУ

Беларус захаваў пояс найлепшага байца К-1 у вазе 77 кг. «Нязручны» галандзец Сэм Бран здолеў пазмагацца з Дзімам на роўных толькі ў сярэдзіне двубоя.

У Галандыі наш знакаміты зямляк выконваў цяжкую задачу — абараняў тытул абсалютнага чэмпіёна свету ў паядынку супраць надзвычай нестандартнага байца.

— Сэм Бран рыхтаваўся да гэтай сустрэчы, як апошні раз у жыцці. Ужо два разы ён сустракаўся з Дзімам і два разы прайграваў, — распавядае пра інтрыгу двубоя Вольга Шакута, жонка нашага спартсмена. *— Хоць і мы разумелі, што Бран вельмі нязручны, непрадказальны, цяжкі супернік. Трэці ў кар'еры пройгрыш — для галандца поўны фініш.*

Двубой праходзіў у горадзе Барнэвельдэ, што ў 45 хвілінах язды ад Амстэрдама. Людзей сабралася каля дзевяці тысяч чалавек, з'ехаліся вяршкі байцоўскага свету Еўропы.

— З першага раўнда ён кінуўся на мяне, — узгадвае гарачыя падзеі двубоя Дзмітрый Шакута. *— Я пачаў біць насустрач, гуляцца. Пераломным быў трэці раўнд. Сэм Бран, відаць, уключыў усе свае магчымыя рэзервы, але мяне гэта не пахіснула, раўнд быў роўны. У двух заключных раўндах я быў мацнейшы за кошт вопыту і фізічнай падрыхтоўкі. Перамогу мне аддалі ўсе суддзі, пояс абсалютнага чэмпіёна свету застанецца ў Беларусі...*

Калі чытаеш пра двубоі такога ўзроўню ў газетах, падаецца, што гэта цікавая прыгода, такі сабе баевічок. Але звычайнаму чалавеку няпроста ўявіць, наколькі гэта цяжкая праца — баксіраваць, і якімі наступствамі можа абярнуцца прапушчаны ўдар.

Ды прафесіяналы экстра-ўзроўню, якім з'яўляецца Шакута, ведаюць, як нейтралізаваць самыя небяспечныя атакі і захаваць сваё здароўе.

Нагадаем, што ў верасні Дзмітрый Шакута ўжо абараняў тытул абсалютнага чэмпіёна свету, пабіўшы француза Грэгары Чопліна. У гэтым жа месяцы Шакута атрымаў званне «Заслужаны майстар спорту» і адпаведную ўзнагароду з рук прэзідэнта краіны.

Яўген ВАЛОШЫН.

Пераломным быў трэці раўнд. Сэм Бран, відаць, уключыў усе свае магчымыя рэзервы, але мяне гэта не пахіснула, раўнд быў роўны. У двух заключных раўндах я быў мацнейшы.

АДНЫМ З ПЕРШЫХ ПРАМОВІЎ НА ТЭЛЕБАЧАННІ ПА-БЕЛАРУСКУ

Усе тытулы Дзмітрыя Шакуты цяжка пералічыць. Аднойчы яму рабілі фотасесію, чэмпіён не змог пратрымаць паясы і медалі на руках больш за хвіліну — так шмат іх заваявана.

Тытул арганізацыі **It's Showtime**, які Шакута абараніў днямі, называюць поясам абсалютнага чэмпіёна свету. Сусветны аўтарытэт Дзмітрыя бясспрэчны.

Распачаў Шакута і кінакар'еру. У баевіку «Крапавы берэт» баец згуляў самога сябе.

Прыемна, што Шакута — адзін з тых спартсменаў, хто вучыць беларусаў патрыятызму. У навагоднюю ноч-2009, выступаючы па тэлебачанні, Дзмітрый віншаваў беларусаў па-беларуску. Відавочцы распавядалі, што сваю прамову Шакута запісаў з 14 дубля. Тым не менш паказаў іншым спартсменам прыклад, як трэба шанаваць сваё.

Нездарма Дзіма мае столькі прыхільнікаў у Еўропе. Кажуць, калі беларус змагаецца з галандцамі ў іх краіне, то добрая частка залы, нягледзячы ні на што, падтрымлівае нашага хлопца.

ШТО ТАКОЕ ДВУБОІ ПА ПРАВІЛАХ К-1?

Гэтыя правілы прыдумалі, каб не блытацца ў разнастайнасці ўдарных адзінаборстваў. К-1 яднае ў адным рынгу прадстаўнікоў кікбоксінга, тайскага бокса, каратэ, таэквандо і іншых відаў спорту.

Па папулярнасці К-1 саступае толькі прафесійнаму боксу і баям змешанага стылю (у народзе — баям без правілаў).

Дзмітрый Шакута з'яўляецца абсалютным чэмпіёнам свету па К-1 у вазе ***77 кг***.

Чэмпіён у вазе 86 кг — галандзец Тайран Спонг.

У вазе ***65 кг*** — турак **Мурат Дырэкці**.

У вазе ***70 кг*** — італьянец **Джорджыа Петрасян**.

У вазе ***да 100 кг*** — японец **Кіатара**, галандзец **Мэлвін Мэнхаф** — лепшы ў Еўропе.

У вазе ***звыш 100 кг*** лепшы ў свеце галандзец **Рэмі Баньяскі**, у Еўропе — галандзец мараканскага паходжання **Бадр Хары**.

Апроч Дзмітрыя Шакуты, Беларусь мае яшчэ адну зорку сусветнага ўзроўню — **Забіта Самедава** (93 кг). Робіць поспехі і лідар нацыянальнай зборнай Беларусі па тайскім боксе **Віталь Гуркоў** (70 кг).

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

КОНКУРС РАШЭННЯЎ

Заданне № 5

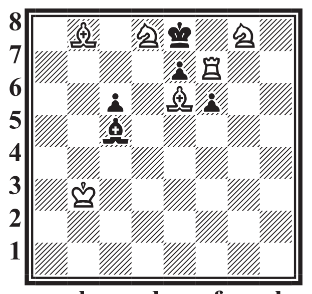

Белыя: Kpb3, Лf7, Св8, Се6, Kd8, Kg8 (6)

Чорныя: Kpe8, Cc5, пп. c6, e7, f6 (5)

Мат за 4 хады.

Заданне № 6

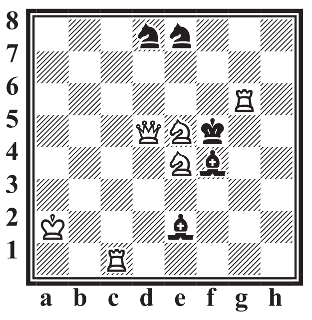

Белыя: Кра2, Фd5, Лс1, Лg6, Ke4, Ke5 (6)

Чорныя: Kpf5, Ce2, Cf4, Kd8, Ke8 (5)

Мат за 4 хады.

Чакаем вашых адказаў.

ТАК ГУЛЯЛІ Ў НІНБА

З 1 па 12 верасня г.г. у Нінба (Кітай) адбыўся камандны чэмпіянат свету па шахматах сярод жанчын. У ім удзельнічалі каманды з 10 краін свету: Арменіі, В'етнама, Грузіі, Індыі, Кітая (2 каманды), ЗША, Польшчы, Расіі і Украіны.

Па выніках каманднага спаборніцтва першае месца ў каманды Кітая-1 — 21,5 ачка, другое — у Расіі (21), трэцяе — ва Украіны (20,5), далей ідуць Грузія (20), Арменія (18,5), Польшча (17,5), Індыя (17,5), ЗША (16,5), Кітай-2 (16), В'етнам (11).

Прыводзім дзве партыі з гэтага спаборніцтва.

В. Гуніна (Расія) — С. Андрыасян (Арменія).

ФЕРЗЕВЫ ГАМБІТ

1. d4 Kf6 2. c4 e6 3. Kf3 d5 4. Kc3 Cb4 5. Cg5 Kbd7 6. Фb3 c5 7. cd5 ed5 8. o-o-o C:c3 9. Ф:c3 h6 10. Ch4 c4 11. Ke5 g5?! 12. Cg3 Ke4 13. Фa3 Фe7 14. Фa5 K:g3? 15. hg3 K:e5 16. de5 Ce6 17. f4 Kpf8 18. e3 Kpg7 19. Ce2 g4 20. Лh5 Kpg6 21. Лdh1 Фd7 22. Фc3 Cf5 23. Cd1 Лad8 24. Л:f5 Kp:f5 25. Фc2+.

Чорныя здаліся.

Хуан Цянь (Кітай) — В. Гуніна (Расія).

СЛАВЯНСКАЯ АБАРОНА

1. d4 d5 2. Kf3 Kf6 3. c4 c6 4. Kc3 dc4 5. a4 e6 6. e4 Cb4 7. Cg5 c5 8. C:c4 cd4 9. Cb5+ Kc6 10. K:d4 Cd7 11. o-o h6 12. Ch4 K:d4 13. Ф:d4 C:b5 14. Ф:b4! Cf1 15. Л:f1 a5 16. Фa3 g5 17. Cg3 Фd4! 18. Kb5 Фb4 19. Kd6+ Kpe7 20. Фf3 Лhf8 21. Лd1 Лad8 22. Ce5 Ke8 23. Cc3 Ф:a4 24. e5 Лd7 25. Kc8+ Kpd8 26. Л:d7+ Ф:d7 27. Kb6 Фc6 28. Фd1+ Kpe7 29. C:a5 f5 30. Cb4+ Kpf7 31. C:f8 Kp:f8 32. Ka4 Фb5?! 33. Фd4 Kpf7 34. Kc5 Kc7 35. Фd6 Фc6 36. g3 Kd5 37. Ф:c6 bc6 38. Kpf1 Ke7 39. Kpe2 Kg6 40. Kd3 Kpe7 41. Kpe3 Kpd8 42. f4 gf4+ 43. gf4 Ke7 44. Kpf3 Kd5 45. Kc5 Kpe7 46. Kb3 Kb4 47. Kc5. Нічыя.

ДЭТАЛІ ДЛЯ КАЛАЙДАРА РАБІЛІ І Ў МІНСКУ

Мінскі завод імя Кастрычніцкай рэвалюцыі ўзяў удзел у сусветным праекце па будаўніцтве Вялікага адроннага калайдара.

Як паведамілі спецыялісты прадпрыемства, для праекта выраблялі элементы для двух з шасці дэтэктараў Вялікага адроннага калайдара. Так, для праекта ATLAS (A Toroidal LHC Apparatus) на МЗКР былі зроблены дэталі для васьмі круглявых зборных нясучых кольцаў з алюмініевага сплаву, а для праекта CMS (Compact Muon Solenoid) — зборны каларыметр з латуні, інтэрфейсны вал з элементамі мацавання з нержавеючай сталі, апорныя дыскі з алюмініевага сплаву.

За дакладны выраб і зборку гэтых элементаў для адроннага калайдара УП «МЗКР» атрымаў сертыфікат еўрапейскага цэнтра ядзерных даследаванняў (CERN).

Андрэй ПЯТРОЎ, «Мінск—Навіны».

Здарэнні

ХЛОПЧЫК ПАТАНУЎ У ВАННЕ

Здарылася трагедыя ў адной слонімскай сям'і.

21-гадовая маці купала ў ванне свайго маленькага сына. На некалькі хвілін яна пакінула без нагляду хлопчыка, і ён у ванне з вадой патануў. Хлопчыку было 1 год і 5 месяцаў.

Па гэтым факце Слонімскай пракуратурай праводзіцца праверка.

Сяргей ЧЫГРЫН.

СХАВАЎСЯ Ў ЛЕСЕ

На дарозе каля в. Горск Бярозаўскага раёна на вучаніцу сярэдняй школы, якая ехала на веласіпедзе, нехта зрабіў наезд на аўтамашыне і з месца здарэння ўцёк.

Аператыўнікі выйшлі на след віноўніка аварыі. Вадзіцеля з аўтамашынай знайшлі позна ўвечары ў лесе каля в. Боркі.

14-гадовая дзяўчынка загінула. На веласіпедзе былі святлоадбівальныя элементы.

Дарэчы, за мінулы тыдзень на Брэстчыне ў аўтааварыях загінула 5 чалавек, 29 траўмавана.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Запрашальнік

«СТАРЫ ОЛЬСА» САБРАЎ ЛЕПШАЕ. І ВЫРАШЫЎ НЕ ПІСАЦЬ СВАЙГО

Яшчэ адзін музычны юбілей будзе адзначаны днямі канцэртам. Гурт «Стары Ольса» 28 лістапада запрашае прыхільнікаў у КЗ «Мінск» на праграму «Лепшае», прысвечаную 10-годдзю калектыву.

Дні нараджэння гурты адзначаюць па-рознаму — адны збіраюцца вузкім колам, іншыя запрашаюць усіх, з кім працавалі ў мінулыя гады. «Стары Ольса» якраз з гэтай другой катэгорыі. Паводле словаў лідара калектыву Зміцера Сасноўскага, з усімі былымі ўдзельнікамі ў гурта захаваліся добрыя стасункі, таму ўсе яны запрошаныя на юбілей. Напрыклад, разам з барабаншчыкам «Ольсы» Сяргеем Тапчэўскім, які цяпер служыць у 120-й танкавай брыгадзе пад Мінскам, на канцэрт прыйдуць саслужыўцы і камандаванне вайсковай часці. З іншых жа музыкаў шмат хто цяпер жыве ў іншых гарадах і нават краінах, таму ім складана будзе прыехаць — а тым больш выйсці на сцэну з гуртам без папярэдніх рэпетыцый. І ўсё ж такая імправізацыя не выключаная.

Парадаваць жа слухачоў гурт абяцае лепшым і выбраным, тым больш, выбіраць ёсць з чаго — за 10 гадоў запісаныя 6 студыйных альбомаў, 2 канцэртныя і адзін музычна-літаратурны праект. «Мы спачатку думалі зрабіць канцэрт па заяўках, але звычайна атрымліваем спіс адных і тых жа кампазіцый, таму вырашылі разнастаіць выступленне — акрамя ўлюбёных людзьмі кампазіцый, абавязкова выканаем творы з «Полацкага сшытка», — анансаваў праграму Зміцер Сасноўскі. Гурт абяцае таксама наладзіць інтэрактыў — шчыра адказаць на пытанні залы, часткова падчас канцэрту, часткова пазней на сваім афіцыйным сайце.

Праз некалькі дзён убачыць свет альбом «Лепшае», які музыкі складалі па вельмі простым прынцыпе — як часта той ці іншы хіт замаўляла выканаць публіка.

— Але я быў супраць назвы «Лепшае», — прызнаўся лідар гурта. — Гурт, які выпускае альбом з такой назвай, далей будзе рабіць толькі горшае, ці што?

Каб не страціць марку, надалей «Стары Ольса» вырашыў адмовіцца ад напісання ўласных твораў і займацца толькі адраджэннем беларускай музычнай спадчыны — тым больш, што яе, перакананыя музыкі, усім беларускім медыяваль-гуртам да канца жыцця хопіць.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ЗВЯЗДА Геаграфія дзелавога супрацоўніцтва: Польшча

«ДОБРАСУСЕДСТВА-2009» РАССТАЎЛЯЕ АКЦЭНТЫ

Вельмі насычанай атрымалася праграма XIII Эканамічнага беларуска-польскага форуму «Добрасуседства-2009», які прайшоў у польскім горадзе Седльцэ пад эгідай Польска-Беларускай гандлёва-прамысловай палаты. Усіх прысутных у Галоўнай аўдыторыі Падляскай акадэміі польскіх і беларускіх прадпрымальнікаў хвалявала пытанне: у якой меры глабальны эканамічны крызіс адбіўся на гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве Беларусі і Польшчы? І што трэба змяніць бакам у забеспячэнні ўзаемнага доступу да сваіх рынкаў, каб мінімізаваць наступствы не зусім спрыяльных знешніх умоў? На гэтыя і цэлы шэраг іншых пытанняў спрабавалі знайсці адказы больш як 200 удзельнікаў «Добрасуседства-2009».

— У гэтым годзе мы прагназуем зніжэнне тавараабароту паміж нашымі краінамі прыблізна на трыццаць працэнтаў, — сказаў, распачынаючы форум, старшыня Польска-Беларускай гандлёва-прамысловай палаты Юзэф Лахоўскі. — Тым не менш мы з аптымізмам глядзім у будучыню польска-беларускага дзелавога супрацоўніцтва. У Беларусі адбываюцца сур'ёзныя змяненні ў эканоміцы, узяты курс на мадэрнізацыю. Мы бачым, што ў польскага капіталу з'яўляюцца добрыя перспектывы прыйсці ў Беларусь, дзе адкрываюцца новыя магчымасці інвеставання, напрыклад, у малых і сярэдніх гарадах. Дадатковы імпульс нашаму супрацоўніцтву можа надаць праграма Еўрапейскага саюза «Усходняе партнёрства», у рамках якой беларускі бок ужо прапануе некалькі буйных праектаў. Цікавым можа атрымацца наша ўзаемадзеянне ў галіне грузавога аўтамабільнага і чыгуначнага транспарту.

— Форум «Добрасуседства-2009» — гэта каштоўная ініцыятыва, якая, як правіла, прыводзіць да канкрэтных вынікаў, — адзначыла намеснік міністра эканомікі Польшчы Гражына Ханцлеўска. — Шмат пра што гаворыць такая лічба: цяпер з беларускім бокам супрацоўнічае больш як пяць тысяч польскіх фірмаў. Мы заўважаем адкрыты падыход да гэтага ўзаемадзеяння і партнёраў з Беларусі, дзе ствараецца добры клімат для інвестыцый. Перспектыўнымі галінамі польска-беларускага інвестыцыйнага супрацоўніцтва, на наш погляд, з'яўляюцца сёння галіны будаўнічых матэрыялаў, упакоўкі, банкаўскі сектар, лагістыка, турызм. Інакш кажучы, гаворка ідзе пра найважнейшыя галіны беларускай эканомікі, у якія можа прыйсці польскі капітал. Безумоўна, мы цудоўна разумеем, што яшчэ шмат чаго трэба зрабіць па вырашэнні праблем мяжы, па актывізацыі дыялогу польскіх і беларускіх мытных і памежных службаў, а таксама па стымуляванні прадпрымальніцтва на карысць паляпшэння ўмоў вядзення бізнэсу на знешніх рынках. Але ў найбліжэйшую будучыню мы глядзім з аптымізмам, бо перакананыя: развіццё эканамічнага супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі будзе стабілізавальным фактарам у адносінах Польшчы і Беларусі. Наша найбліжэйшая мэта — стварыць максімальна зручныя ўмовы для супрацоўніцтва прадпрымальнікаў і бізнэсменаў нашых краін.

Усяго за два дні работы эканамічнага форуму «Добрасуседства-2009» у польскім горадзе Седльцэ на яго пленарных і секцыйных пасяджэннях са сваімі прапановамі па ўдасканальванні беларуска-польскага дзелавога ўзаемадзеяння выступіла больш за шэсцьдзясят чалавек — бізнэсменаў, прадстаўнікоў дзяржаўных і галіновых органаў і ведамстваў абедзвюх краін.

Такая актыўнасць азначае толькі адно: глабальныя крызісы прыходзяць і сыходзяць, а эфектыўнае супрацоўніцтва Беларусі і Польшчы будзе толькі развівацца.

Барыс ЗАЛЕСКІ.

Седльцэ — Мінск.

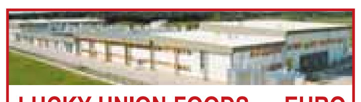

LUCKY UNION FOODS — EURO
Производитель охлажденных и замороженных палочек, соломки и других изделий на основе рыбного фарша **приглашает к сотрудничеству.**
NIP: PL8561738954.
КОНТАКТ:
«LUF-EURO» Sp. z o.o. Lozienica, ul. Nowa 7. 72-100 Goleniow. Poland/Польша.
Тел.: + 48 91 419 42 22.
Факс: + 48 91 419 42 30.
E-mail: marketing@luf-euro.pl

ALLEGRO-EKO — ДЕЗИНФЕКЦИЯ ПОВЕРХНОСТЕЙ, контактирующих с пищевыми продуктами
Производим моюще-дезинфицирующее средство **ДЕЗИНФЕКТОЛ-Б** из импортированных из США четвертичных солей аммония высшего качества.
Защита от микробов — 99,99 %.
Цена за 1 литр препарата — 2,5 евро.
Концентрация (0,5 %) — 50 мл на 10 литров воды (1 литра концентрата достаточно для 200 литров рабочей жидкости).
Тип упаковки — ПЭТ емкостью 1, 5, 10, 200 и 1000 литров.
«ALLEGRO-EKO» Sp. z o.o. NIP: PL6991852077.
ul. Fabryczna 6, 63-910 Miejska Gorka, Polska/Польша.
Факс: + 48 65 547 56 55. Тел. моб.: + 48 608 527 166.
E-mail: biuro@allegro-eko.pl www.allegro-eko.pl

ВЫРАЩИВАЕМ ФРУКТЫ И ОВОЩИ — NASZ OWOC — GRUPA PRODUCENTÓW OWOCÓW I WARZYW
Готовы установить сотрудничество с оптовыми организациями в Беларуси для поставок
ЯБЛОК, ПЕКИНСКОЙ КАПУСТЫ, А ТАКЖЕ ДРУГИХ ОВОЩЕЙ.
Контакт:
ul.Latkow 11, 26-910 Magnuszew, Polska/Польша.
Тел./факс: + 48 48 621 76 58. Тел.моб.: + 48 697 424 321.
E-mail: biuro@naszowoc.pl.
NIP: PL8121833393.

ФИРМА «MIPAMA IMPORT-EXPORT» ИЗ ПОЛЬШИ ПРЕДЛАГАЕТ:
- **СУШЕНЫЕ ОВОЩИ** (пастернак, морковь, лук, петрушку NAC);
- **ТРАВЫ** (шалфей, тархун, чабрец, тмин);
- **ЗЕРНОВЫЕ** (фасоль, гречку);
- **ОВОЩИ, КОНСЕРВИРОВАННЫЕ В РАССОЛЕ** (лук, огурцы, перец, чеснок, спаржа и многое другое).

Упаковка — для промышленности и отдельных лиц.
ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!
Дополнительная информация — на нашем сайте: **www.mipama.pl**
Тел.: **+ 48 62 767 04 75.** Факс: **+ 48 62 767 04 77.**
E-mail: mipama@mipama.pl, г. Опалувек, Польша.
NIP: PL9680878320

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.57	15.56	7.59
Віцебск —	7.53	15.40	7.47
Магілёў —	7.47	15.46	7.59
Гомель —	7.36	15.50	8.14
Гродна —	8.11	16.13	8.02
Брэст —	8.04	16.21	8.17

Месяц

Першая квадра 24 лістапада. Месяц у сузор'і Рыбаў.

Імяніны

Пр. *Германа, Івана, Нікіфара.*

К. *Катарыны, Кандрата, Леанарда, Лявона.*

Фота Мары ЖЫЛІНСКАЙ.

26 лістапада

Дзве даты

1812 год — у шклоўскае мястэчка Стараселле прыбыў са сваім штабам галоўнакамандуючы рускім войскам М.І. Кутузаў. Менавіта тут ён аддаў загад пра аперацыю на Бярэзіне, дзе быў нанесены сакрушальны ўдар па войсках Напалеона.

1894 год — нарадзіўся Іван Дзмітрыевіч Папанін, славуты савецкі даследчык Арктыкі, контр-адмірал. Папанін узнагароджаны васьмю ордэнамі Леніна, Двойчы Герой Сацыялістычнай Працы (1937, 1940). Узначальваў палярныя станцыі на Зямлі Франца Іосіфа, на мысе Чалюскін, першую дрэйфуючую станцыю «Паўночны полюс», вынесеную плынню ў Грэнландскае мора. Яго імем названы мыс на Таймыры, горы ў Антарктыдзе і падводная гара ў Ціхім акіяне.

Цытата дня:

«Для чалавека, які любіць толькі сябе, самае невыноснае — заставацца сам-насам з сабой».

Паскаль Блез (1623—1662), французскі матэматык, фізік, рэлігійны філосаф.

ПАЦУК

Свет і сусвет чалавека

У народнай свядомасці пацук заўсёды быў звязаны з нячыстай сілай, чарадзеямі і ведзьмакамі. У некаторых рэгіёнах лічылі, што дамавік мог з'явіцца ў выглядзе пацука, і такога пацука кранаць нельга. У шматлікіх выпадках пацук атаясамліваўся з душой чалавека — ён знікае так хутка і непрыкметна, як душа ў момант смерці. Нярэдка ў выглядзе пацука ўяўляліся душы памерлых. Таму былі пэўныя дні, калі ўсёй вёскай «змагаліся» супраць нашэсця пацукоў і ўсім светам «выганялі» іх з хатаў.

З паводзінамі пацукоў народ звязваў шэраг прыкмет і прадказанняў:

- нельга граць на музычным інструменце ўначы — у хаце з'явяцца пацукі;
- калі пацукі сышлі з хаты — у ёй здарыцца пажар або якое-небудзь іншае няшчасце;
- калі пацукоў з'яўлялася вельмі шмат і яны знішчалі хлеб, які захоўваўся ў засеках, гэта прадказвала голад і няўрод;
- калі пацук згрызе верх каравая (хлеба), то хлеб у гэтым годзе будзе дарагім, калі ніз — танным;
- цяжарнай жанчыне нельга адмаўляць у якой-небудзь просьбе, інакш гаспадарку таго, хто адмовіў, апануюць пацукі;
- той, каму пацукі пагрызуць адзенне ці абутак, хутка сканае;
- жанчынам катэгарычна забаранялася браць у рукі пацука ці забіваць яго — хлеб ад «такіх» рук ніколі не ўстане і будзе нясмачным;
- калі пацуковыя гнёзды знаходзілі побач з жытнёвымі палеткамі, гэта прадказвала сырое, дажджлівае надвор'е;
- калі пацуковых гнёздаў было шмат на льняным полі, чакалі зіму з вялікім снегам;
- калі пацукі з'ядуць шмат ежы, якую пакінула без увагі гаспадыня, то ў членаў сям'і будуць балець зубы.

Існаваў шэраг абрадаў і магічных дзеянняў, якія перасцерагалі (ахоўвалі) гаспадарку ад гэтых дробных шкоднікаў:

- для пазбаўлення ад іх хату абыходзілі з велікоднай ежай, а па кутах клалі шалупінне ад асвячоных яек ці маленькія кавалачкі асвячонай прасвіры;
- ніколі не ўзгадвалі пацукоў за ежай;
- пад снапы як абярэг ад пацукоў падкладвалі «калядны» венік, альховыя галінкі ці галінкі бузіны;
- у тых месцах, дзе захоўвалі збожжа (у гумне, свірне) абавязкова падвешвалі забітую сароку.

Акрамя таго, знахары шырока выкарыстоўвалі смажанае мяса пацукоў для пазбаўлення ад коклюшу, адру, начнога нетрымання, эпілепсіі, а свежая кроў пацука дапамагала зводзіць барадаўкі.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнемся!

— Афіцыянт, скажыце а кухар наогул каштуе тое, што гатуе?

— Кухар павінен гатаваць, а не есці ўсякую гадасць і потым адлежвацца ў бальніцах.

☺

На чэмпіянаце свету па грыпе гледачы актыўна хварэлі за сваіх.

☺

Група турыстаў з Расіі на Ніягарскім вадаспадзе. Гід паказвае ў бок струменя вады і ўрачыста пытаецца ў аднаго з турыстаў:

— Ці ёсць у вас у Расіі штонебудзь падобнае?

— Не. Але вось у нас у ЖЭСе ёсць слесар Пятровіч, які за паўлітра заткнуў бы ўсю гэтую цечу.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск аддзела: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 32.345. Індэкс 63850. Зак. № 6497. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12